

การนำเสนอแนวทางในการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล



นายอธิป หัตถกิจ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

CHULALONGKORN UNIVERSITY

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)
เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR)
are the thesis authors' files submitted through the University Graduate School.

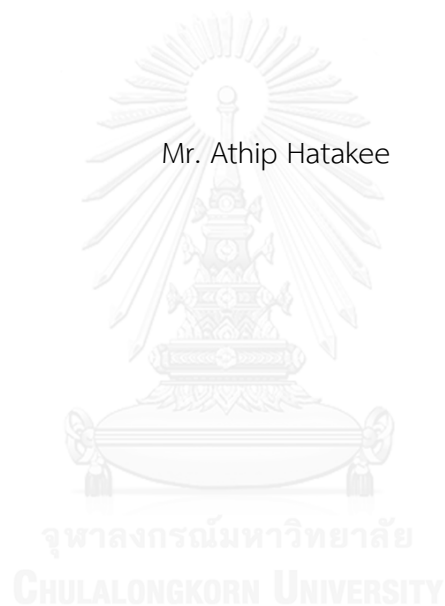
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชานิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทาง
การศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2558

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

PROPOSED GUIDELINES FOR WORLD – CLASS STANDARD SCHOOL
CURRICULUM IMPLEMENTATION



A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education Program in Supervision and Curriculum
Development

Department of Educational Policy Management and Leadership

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 2015

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การนำเสนอแนวทางในการใช้หลักสูตรโรงเรียน
	มาตรฐานสากล
โดย	นายอชิป หัตถกิจ
สาขาวิชา	นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุไรรัตน์ สุตรุ่ง

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

.....คณบดีคณะครุศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.บัญชา ชลาภิรมย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.จรรยาพร มาติลกโกวิท)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุไรรัตน์ สุตรุ่ง)

.....กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อารีรักษ์ มีแจ้ง)

อธิป หัตถกิจ : การนำเสนอแนวทางในการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล (PROPOSED GUIDELINES FOR WORLD – CLASS STANDARD SCHOOL CURRICULUM IMPLEMENTATION)

อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: ผศ. ดร.จุไรรัตน์ สุตรุ่งฟู, 159 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาสภาพและปัญหาในการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลในระดับมัธยมศึกษา 2. เสนอแนวทางการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลในระดับมัธยมศึกษา กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนในโรงเรียนมาตรฐานสากลในระดับมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร โรงเรียนละ 7 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนละ 1 คน รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ โรงเรียนละ 1 คน และครูผู้สอนรายวิชาเพิ่มเติม (มาตรฐานสากล) 5 คน รวมเป็นโรงเรียนละ 7 คน จะได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 399 คน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า วิเคราะห์ข้อมูลโดยแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยด้านสภาพและปัญหาในการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลพบว่า 1) งานบริหารหลักสูตร พบว่า ภาพรวมของการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดตารางสอน มีการปฏิบัติมากที่สุด สภาพปัญหา พบว่า อยู่ในระดับน้อยที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดครูเข้าสอน มีปัญหามากที่สุด 2) งานสอน พบว่า ภาพรวมของการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการวางแผนการสอน มีการปฏิบัติมากที่สุด สภาพปัญหา พบว่า อยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร มีปัญหามากที่สุด แนวทางในการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล ด้านการบริหารหลักสูตร พบว่า โรงเรียนควรจัดให้มีการวิเคราะห์และทำความเข้าใจรายละเอียดของหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล มีการเตรียมความพร้อมในการนำหลักสูตรไปใช้ คือ เตรียมความพร้อมทางด้านบุคลากร การจัดครูเข้าสอน การจัดตารางสอน การเตรียมเอกสารและสื่อการเรียนรู้ การนิเทศติดตามและการประชาสัมพันธ์หลักสูตร ด้านงานสอน พบว่า ครูควรจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับจุดเน้นของรายวิชาตามหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล มีการจัดทำประมวลรายวิชา แผนการสอน จัดทำสื่อการจัดการเรียนรู้ มีการจัดการสอนซ่อมเสริมและครูควรมีความรู้ในการสร้างเครื่องมือวัดผลที่มีความหลากหลายสามารถวัดและประเมินผลได้ผลตรงตามความเป็นจริง

ภาควิชา นโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทาง ปลายมือเขียนิต

การศึกษา ปลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาหลัก

สาขาวิชา นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร

ปีการศึกษา 2558

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุไรรัตน์ สุตรุ่ง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบแก้ไขและกระตุ้นให้มีความมานะ ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคต่าง ๆ ทำให้ผู้วิจัยได้เรียนรู้และมีประสบการณ์ในการทำงานอย่างมีคุณภาพ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ รองศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เณรยอด อาจารย์ ดร.เพิ่มเกียรติ ขมวัฒนา และคณาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทุกท่าน ที่ประสิทธิประสาทความรู้ ให้แนวคิดและให้คำแนะนำในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนให้กำลังใจอันมีคุณค่ายิ่ง

ขอขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาตรวจแก้ไขและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย รวมถึงนักวิชาการทุกท่านที่ให้แนวคิด ทฤษฎี หลักการและความรู้ต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณ คุณแม่ลัดดา หัตถกิจ และรวมถึงทุกคนในครอบครัวที่คอยให้กำลังใจ สนับสนุนและให้ความช่วยเหลือทั้งร่างกายและแรงใจ จนผู้วิจัยประสบผลสำเร็จ

ขอขอบคุณ ผู้บังคับบัญชาทุกท่าน รวมถึงเพื่อนครูและนักเรียนโรงเรียนเทพศิรินทร์ และโรงเรียนที่ปิงกรวิทยาพัฒนา (วัดน้อยใน) ในพระราชูปถัมภ์ฯ ทุกคนที่คอยให้กำลังใจในการศึกษา ช่วยเหลือและสนับสนุนการวิจัยในครั้งนี้เป็นอย่างดี และขอขอบคุณ พี่ๆ และน้องๆ สาขาวิชานิติศาสตร์ทุกคนที่คอยช่วยเหลือซึ่งกันและกันตลอดมาอย่างอบอุ่น

หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ก่อให้เกิดคุณประโยชน์ต่อวงการการศึกษา ขอมอบคุณความดีนี้ให้กับทุกท่านที่กล่าวมาข้างต้น

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
บทที่ 1.....	13
บทนำ.....	13
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาการวิจัย.....	13
1.2 คำถามวิจัย.....	17
1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย.....	17
1.4 ขอบเขตการวิจัย.....	17
1.4.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา.....	17
1.4.2 ขอบเขตด้านประชากร.....	18
1.5 คำจำกัดความ/คำนิยามที่ใช้ในการวิจัย.....	18
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	19
บทที่ 2.....	20
หลักการ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	20
1. ความหมายของหลักสูตร.....	20
2. องค์ประกอบของหลักสูตร.....	21
3. การนำหลักสูตรไปใช้.....	22
4. ขอบข่ายการนำหลักสูตรไปใช้.....	23
5. โรงเรียนมาตรฐานสากล.....	54

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	64
บทที่ 3	68
วิธีดำเนินการวิจัย	68
3.1 ระเบียบวิธีวิจัย.....	68
3.1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	68
3.1.2 เครื่องมือในการวิจัย	69
3.1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	69
3.1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	70
3.1.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย	70
บทที่ 4	71
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	71
ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม	72
ตอนที่ 2 สภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลด้านการบริหารหลักสูตร.....	76
ตอนที่ 3 การนำเสนอแนวทางในการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล	112
บทที่ 5	115
สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	115
สรุปผลการวิจัย.....	116
ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม	116
ตอนที่ 2 สภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล	117
ตอนที่ 3 การนำเสนอแนวทางในการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล	121
การอภิปรายผลการวิจัย	124
1. สภาพการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล.....	124
1.1 ด้านการบริหารหลักสูตร	124

1.2 ด้านงานสอน	124
2. การนำเสนอแนวทางในการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล	125
2.1 ด้านการบริหารหลักสูตร	125
2.2 ด้านงานสอน	126
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งนี้.....	127
รายการอ้างอิง	128
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	159



สารบัญตาราง

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามของผู้บริหารสถานศึกษา.....	72
ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามของครูผู้สอน.....	74
ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการปฏิบัติด้านการศึกษาวิเคราะห์และทำ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรต่างๆ	76
ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของปัญหาด้านการศึกษาวิเคราะห์และทำ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรต่างๆ	77
ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการปฏิบัติด้านการเตรียมบุคลากรใน โรงเรียน	78
ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของปัญหาด้านการเตรียมบุคลากรใน โรงเรียน	79
ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการปฏิบัติด้านการจัดครูเข้าสอน	80
ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของปัญหาด้านการจัดครูเข้าสอน	81
ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการปฏิบัติด้านการจัดตารางสอน	82
ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของปัญหาด้านการจัดตารางสอน	83
ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการปฏิบัติด้านการจัดแผนการเรียน.....	84
ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของปัญหาด้านการจัดแผนการเรียน.....	85
ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการปฏิบัติด้านการจัดบริการวัสดุ หลักสูตรและสื่อการจัดการเรียนรู้.....	86
ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของปัญหาด้านการจัดบริการวัสดุ หลักสูตรและสื่อการจัดการเรียนรู้.....	87
ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการปฏิบัติด้านการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก สะดวกต่างๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร	88
ตารางที่ 16 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของปัญหาด้านการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก สะดวกต่างๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร	89
ตารางที่ 17 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการปฏิบัติด้านการนิเทศติดตามและ ประเมินผลการใช้หลักสูตร.....	90

ตารางที่ 18	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของปัญหาด้านการนิเทศติดตามและ ประเมินผลการใช้หลักสูตร.....	91
ตารางที่ 19	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการปฏิบัติด้านการประชาสัมพันธ์ หลักสูตรแก่ผู้ปกครองและชุมชน	92
ตารางที่ 20	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของปัญหาด้านการประชาสัมพันธ์ หลักสูตรแก่ผู้ปกครองและชุมชน	93
ตารางที่ 21	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการปฏิบัติด้านการทำความเข้าใจใน หลักสูตรและปรับให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น.....	94
ตารางที่ 22	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของปัญหาด้านการทำความเข้าใจใน หลักสูตรและปรับให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น.....	95
ตารางที่ 23	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการปฏิบัติด้านการวางแผนการสอน	96
ตารางที่ 24	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของปัญหาด้านการวางแผนการสอน	97
ตารางที่ 25	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการปฏิบัติด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร.....	98
ตารางที่ 26	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของปัญหาด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร.....	100
ตารางที่ 27	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการปฏิบัติด้านการพัฒนาและใช้สื่อการ จัดการเรียนรู้.....	102
ตารางที่ 28	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของปัญหาด้านการพัฒนาและใช้สื่อการ จัดการเรียนรู้.....	103
ตารางที่ 29	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการปฏิบัติด้านการจัดสอนซ่อมเสริม	104
ตารางที่ 30	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของปัญหาด้านการจัดสอนซ่อมเสริม	105
ตารางที่ 31	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการปฏิบัติด้านการวัดและประเมินผลการ เรียนรู้.....	106
ตารางที่ 32	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของปัญหาด้านการวัดและประเมินผลการ เรียนรู้.....	107
ตารางที่ 33	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการปฏิบัติของการบริหารหลักสูตรใน ภาพรวม.....	108
ตารางที่ 34	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของปัญหาของการบริหารหลักสูตรใน ภาพรวม	109

ตารางที่ 35 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการปฏิบัติของงานสอนในภาพรวม.....	110
ตารางที่ 36 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของปัญหาของงานสอนในภาพรวม	111



บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาการวิจัย

การพัฒนาประเทศทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมให้มีความเจริญรุ่งเรือง และมีความมั่นคงอย่างยั่งยืน ในสภาวะสถานการณ์ปัจจุบัน สังคมโลกยุคโลกาภิวัตน์จะสามารถทำได้ ย่อมขึ้นอยู่กับคุณภาพของคนในประเทศ จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ได้ตระหนักถึงสถานการณ์และความเสี่ยงซึ่งเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงในระดับโลกและภายในประเทศ โดยเฉพาะภาวะ ผันผวนด้านเศรษฐกิจ พลังงาน และภูมิอากาศ ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วและส่งผลกระทบต่อประเทศไทยทั้งเชิงบวกและลบ และในปี 2558 ประเทศไทยจะก้าวสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจึงจำเป็นต้องสร้างความพร้อมให้กับคนในประเทศในหลายด้าน ทั้งด้านโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ ควบคู่กับการยกระดับคุณภาพคน ด้านการเสริมสร้างองค์ความรู้ ด้านการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีนวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ เพื่อให้เป็นพลังขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมไทย (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2555) โดยมีปัจจัยสำคัญที่จะทำให้เกิดการยกระดับคุณภาพคนนั้นก็คือ การศึกษา

การศึกษาเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการเป็นเครื่องมือสร้างคนของประเทศให้มีคุณภาพตามที่มุ่งหวัง เพราะฉะนั้นคนจะมีประสิทธิภาพเพียงใดนั้นย่อมขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาเป็นสำคัญ บทบาทของการศึกษาจะแทรกซึมเข้าไปในกระบวนการถ่ายทอดค่านิยมและเจตคติ ให้คนมีความรู้ ความสามารถ ตามความจำเป็นเพื่อพัฒนาความเป็นอยู่และมาตรฐานการดำรงชีวิตให้ดีขึ้น (สุนีย์ ภูพันธ์, 2546) ซึ่งสอดคล้องกับ ธนัญชัย มณีธรรม (2547) ที่กล่าวว่า การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาคนให้มีศักยภาพ สามารถดำรงชีวิตประกอบอาชีพสุจริตเลี้ยงตัวเอง ครอบครัว และช่วยเหลือสังคมได้ การพัฒนาคนให้มีความรู้ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม จะทำได้ก็ต่อเมื่อได้รับการศึกษาและหล่อเลี้ยงจิตใจ

จากการศึกษาวิจัยและติดตามผลการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ที่ผ่านมาประกอบกับข้อมูลแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคนในสังคมไทย และจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการในการพัฒนาเยาวชนสู่ศตวรรษที่ 21 จึงเกิดการทบทวนหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เพื่อนำไปสู่การพัฒนาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่มีความเหมาะสม ชัดเจน ทั้งเป้าหมายของ

หลักสูตรในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และกระบวนการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติในระดับเขตพื้นที่ การศึกษาและสถานศึกษา โดยได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์ จุดหมาย สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่ชัดเจน เพื่อใช้เป็นทิศทางในการจัดทำ หลักสูตร (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

คุณภาพของการจัดการศึกษาจึงเป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญประการหนึ่งสำหรับความพร้อมใน การเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 และศักยภาพในการแข่งขันในเวทีโลกของแต่ละประเทศ ดังนั้น ประเทศที่จะ อยู่รอดได้หรือคงความได้เปรียบก็คือประเทศที่มีอำนาจทางความรู้ และเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ (Learning Society)

โรงเรียนมาตรฐานสากลจึงเป็นนวัตกรรมการจัดการศึกษาที่ใช้เป็นยุทธศาสตร์ใน การขับเคลื่อนการพัฒนายกระดับการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพมาตรฐานเทียบเท่าสากล คือ มีความ เป็นเลิศทางวิชาการ มีความรู้พื้นฐานทางด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ เทคโนโลยี มีผลการเรียนดีเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ สามารถศึกษาต่อในระดับสูง ระดับอุดมศึกษาได้ทั้งใน ประเทศและต่างประเทศ สามารถสื่อสารได้อย่างน้อยสองภาษา คือ มีทักษะการสื่อสารทางภาษาได้ทั้ง ภาษาอังกฤษ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาต่างประเทศอื่นๆ เป็นที่ยอมรับจากสถาบันทางภาษา ล้ำหน้าทาง ความคิด มีความใฝ่รู้ สร้างสรรค์กล้าเผชิญความเสี่ยง คิดได้ในระดับสูง มีเหตุผลรู้จักคิดวิเคราะห์ วิจัย สังเคราะห์ และประเมินค่าได้ดี ตลอดจนแก้ปัญหา จัดการกับความซับซ้อนได้ ผลิตผลงาน อย่างสร้างสรรค์ สามารถจัดลำดับความสำคัญ วางแผนและบริหารจัดการสู่ความสำเร็จ สามารถใช้ เทคโนโลยีในการเรียนรู้ได้อย่างกว้างขวาง สามารถผลิต ผลงานที่เหมาะสมมีคุณภาพสูง และร่วมกัน รับผิดชอบต่อสังคมโลก มีความตระหนักรู้สถานการณ์โลก สามารถเรียนรู้และจัดการความซับซ้อน มีความรู้ความเข้าใจวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณีของไทยและของนานาชาติ (สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2555)

ด้วยเหตุนี้ทางสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดนโยบายให้มีโรงเรียน มาตรฐานสากล (World-Class Standard School) เพื่อส่งเสริมผู้เรียนมีศักยภาพและความสามารถ ทัดเทียมกับผู้เรียนนานาชาติ ประเทศ โครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล เริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี 2553 โดยปัจจุบันมีโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการแล้วทั้งสิ้นจำนวน 500 โรงเรียน โดยแบ่งเป็น โรงเรียนมัธยม จำนวน 381 โรง และโรงเรียนประถม 119 โรง มีวัตถุประสงค์สำคัญ 3 ประการ คือ พัฒนาผู้เรียนให้ มีศักยภาพเป็นพลโลก จัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล และบริหารจัดการด้วยระบบ คุณภาพ โดยการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมาตรฐานสากล โรงเรียนต้องใช้หลักการและ แนวคิดตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาพุทธศักราช 2551 ทุกประการ คือ นักเรียนต้องเรียนตาม กลุ่มสาระพื้นฐาน 8 กลุ่มสาระ เรียนรายวิชาเพิ่มเติม กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามที่ได้เคยปฏิบัติอยู่ เป็นปกติแล้ว และต้องจัดให้มีการเรียนการสอนสาระที่เป็นสากลอีก 6 สาระ โดยจัดเป็นหน่วย

การเรียนรู้ 1 หน่วยในรายวิชาพื้นฐานทั้ง 8 สาระ หรือจัดเป็นรายวิชารายวิชาเพิ่มเติม สาระที่เป็นสากล ได้แก่ ทฤษฎีความรู้ (Theory of Knowledge) ความเรียงขั้นสูง (Extended-Essay) กิจกรรมสร้างสรรค์ (CAS: Creativity, Action Service) โลกศึกษา (Global Education) ภาษาอังกฤษและเน้นให้นักเรียนเรียนรู้ภาษาต่างประเทศภาษาที่ 2 อีกหนึ่งภาษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งความสำเร็จในการดำเนินงานของโรงเรียนในโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลจะพิจารณาจากคุณภาพของผู้เรียนที่เพิ่มขึ้นตามเป้าหมายที่แต่ละโรงเรียนกำหนดและทำความเข้าใจกับโครงการเป็นสำคัญ ความสำเร็จด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการบริหารจัดการโรงเรียนด้วยระบบบริหารคุณภาพ ถือเป็นความสำเร็จในการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากลบนพื้นฐานความเชื่อว่า ถ้าโรงเรียนมีหลักสูตรมีกระบวนการจัดการเรียนการสอนและมีระบบการบริหารจัดการที่ดี ก็จะช่วยทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพที่ดีขึ้นเป็นลำดับ โดยโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลจะดำเนินการพัฒนา 5 ด้าน ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553)

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตร ปีการศึกษา 2553 พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้เทียบเคียงกับมาตรฐานสากล เช่น (1) หลักสูตร English Program (EP) Mini English Program (MEP) International English Program (IEP) หรือ International Baccalaureate (IB) (2) หลักสูตรความเป็นเลิศเฉพาะทาง (วิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์ ภาษา อาชีพ ดนตรี กีฬา) โดยทุกหลักสูตรจะมีการปรับเนื้อหาวิชาพื้นฐานต่างๆ ให้มีความเข้มข้นเทียบเคียงกับมาตรฐานสากล และจัดให้มีกิจกรรมการเรียนการสอน/กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน/รายวิชาเพิ่มเติม 3 วิชา ได้แก่ ทฤษฎีองค์ความรู้ (Theory of Knowledge) การเขียนความเรียงขั้นสูง (Extended Essay) และการสร้างโครงการ (Create Project Work)

2. ด้านการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ โดยใช้ภาษาอังกฤษ

3. ด้านการพัฒนาครูผู้สอนในสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน ภาษาฝรั่งเศส ภาษาญี่ปุ่น และอื่นๆ) ร่วมกับศูนย์ภาษาต่างประเทศที่ 2 และพัฒนาครูผู้สอนสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์-วิทยาศาสตร์เพื่อใช้ภาษาอังกฤษในการจัดการเรียนการสอน ร่วมกับสำนักพัฒนาครูและบุคลากรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

4. ด้านการพัฒนาผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล ร่วมกับสำนักพัฒนาครูและบุคลากรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในด้านการใช้ IT และการใช้ภาษาอังกฤษ, การพัฒนาโรงเรียนสู่มาตรฐานสากล และการพัฒนาระบบการบริหารจัดการคุณภาพ

5. ด้านการพัฒนาระบบการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลเกี่ยวกับการจัดทำแผนกลยุทธ์โรงเรียนมาตรฐานสากล ร่วมกับศูนย์ประสานงานการจัดการมัธยมศึกษา

จากการกำกับติดตามการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากลในปีการศึกษา 2553-2554 ผลการติดตามได้พบปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติบางประการ ได้แก่ ความซ้ำซ้อนของสาระเพิ่มเติมกับหลักสูตรนานาชาติของบางประเทศ และการจัดหลักสูตรของสถานศึกษาหลายแห่งในส่วนของสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมขาดความสอดคล้องกับโครงสร้างเวลาเรียนที่กำหนดในหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 และจากเสียงสะท้อนของสังคมทั่วไป จึงมีการปรับปรุงหลักสูตรโดยการนำการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง “Independent Study : IS” มาใช้ ซึ่งนับเป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพวิธีหนึ่งที่ใช้กันอย่างกว้างขวางในการพัฒนาผู้เรียน เพราะเป็นการเปิดโลกกว้างให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าอย่างอิสระในเรื่องหรือประเด็นที่ตนสนใจ เริ่มตั้งแต่การกำหนดประเด็นปัญหา ซึ่งอาจเป็น Public Issue และ Global Issue และดำเนินการค้นคว้าแสวงหาความรู้จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย มีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ การอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อนำไปสู่การสรุปองค์ความรู้ จากนั้นก็หาวิธีการที่เหมาะสมในการสื่อสารนำเสนอให้ผู้อื่นได้รับทราบ และสามารถนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าไปหาประโยชน์แก่สาธารณะ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นกระบวนการที่เชื่อมโยงต่อเนื่องกันตลอดแนว โดยการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง “Independent Study : IS” ในโรงเรียนมาตรฐานสากลระดับมัธยมศึกษา สามารถจัดได้ 2 ลักษณะ คือ จัดเป็นรายวิชาเพิ่มเติม 2 รายวิชา ได้แก่ 1) รายวิชาการศึกษาค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ (Research and Knowledge Formation: IS1) เป็นการพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดความรู้และทักษะตาม IS1 ผู้เรียนเลือกประเด็นที่สนใจในการเรียนรู้เพื่อกำหนดประเด็นปัญหา ตั้งสมมุติฐาน ค้นคว้า แสวงหาความรู้จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ และฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสร้างองค์ความรู้ และ 2) รายวิชาการศึกษาและการนำเสนอ (Communication and Presentation: IS2) เป็นการเรียนรู้ต่อเนืองจากรายวิชา IS1 ผู้เรียนนำสิ่งที่ได้ศึกษาค้นคว้าจากรายวิชาการศึกษาค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้มาเขียนรายงาน หรือเอกสารทางวิชาการ และนำเสนอเพื่อสื่อสารถ่ายทอดข้อมูลความรู้ที่ให้ผู้อื่นเข้าใจ โดยจัดทำเป็นผลงานการเขียนทางวิชาการ 1 ชิ้น และการสื่อสารนำเสนอสิ่งที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นภาษาไทย 2,500 คำ มัธยมศึกษาตอนปลายเป็นภาษาไทย 4,000 คำ หรือภาษาอังกฤษ 2,000 คำ และจัดเป็นกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ โดยจัดกิจกรรมการนำองค์ความรู้ไปใช้บริการสังคม (Social Service Activity: IS3) ซึ่งเป็นการนำสิ่งที่เรียนรู้จากรายวิชาเพิ่มเติมทั้ง 2 รายวิชาข้างต้น ไปประยุกต์ใช้ในการทำประโยชน์ต่อสังคม

ถึงแม้ว่าจะมีการนำหลักสูตรมาตรฐานสากลมาใช้ แต่ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ผลการทดสอบความถนัดทั่วไป (GAT) และผลการทดสอบความถนัดทางวิชาการ (PAT) ในภาพรวมก็ยังคงอยู่ในระดับต่ำ สอดคล้องกับผลการประเมินนักเรียนของโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (Programme for International Student Assessment : PISA) และผลการประเมินของโครงการศึกษาแนวโน้มการจัดการศึกษาด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ระดับนานาชาติ

(Trended in International Mathematics and Science Study : TIMSS) ที่รายงานว่าจะเน้นของนักเรียนไทยโดยเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของนักเรียนนานาชาติ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2555)

ด้วยเหตุดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพ ปัญหา และนำเสนอแนวทางการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล โดยจะเกิดประโยชน์ต่อครูและผู้เกี่ยวข้องในการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลให้มีประสิทธิภาพที่ดีขึ้น

1.2 คำถามวิจัย

1.2.1 สภาพและปัญหาในการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลในระดับมัธยมศึกษาเป็นอย่างไร

1.2.1 แนวทางการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลในระดับมัธยมศึกษาเป็นอย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.3.1 เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาในการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลในระดับมัธยมศึกษา

1.3.2 เพื่อเสนอแนวทางการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลในระดับมัธยมศึกษา

1.4 ขอบเขตการวิจัย

1.4.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตเนื้อหาโดยอาศัยกรอบเนื้อหาเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ ดังนี้ (ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์, 2539)

1. ด้านงานบริหารหลักสูตร

1.1 การศึกษาวิเคราะห์และทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรต่างๆ

1.2 การเตรียมบุคลากรในโรงเรียน

1.3 การจัดครูเข้าสอน

1.4 การจัดตารางสอน

1.5 การจัดแผนการเรียน

1.6 การจัดบริการวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน

1.7 การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆแก่ผู้ใช้หลักสูตร เช่น อาคารสถานที่

งบประมาณการบริการห้องสมุด

1.8 การนิเทศ ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร

1.9 การประชาสัมพันธ์หลักสูตรแก่ผู้ปกครองและชุมชน

2. ด้านงานสอน

2.1 การทำความเข้าใจในหลักสูตรและปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น

2.2 การวางแผนการสอน

2.3 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร

2.4 การพัฒนาและการใช้สื่อการเรียนการสอน

2.5 การจัดสอนซ่อมเสริม

2.6 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1.4.2. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ

1. คณะผู้บริหารในโรงเรียนมาตรฐานสากลในระดับมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ทั้งหมด 57 โรงเรียน (จำนวน 285 คน)

2. ครูผู้สอนในโรงเรียนมาตรฐานสากลในระดับมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ทั้งหมด 57 โรงเรียน (จำนวน 6,190 คน)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ

ผู้ตอบแบบสอบถามในโรงเรียนมาตรฐานสากลในระดับมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครทั้ง 57 โรงเรียน โดยแต่ละโรงเรียนประกอบไปด้วย

1. คณะผู้บริหารสถานศึกษา

1.1 ผู้อำนวยการ โรงเรียนละ 1 คน

1.2 รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ โรงเรียนละ 1 คน

จะได้กลุ่มตัวอย่างของคณะผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนละ 2 คน รวมทั้งสิ้น

114 คน

2. ครูผู้สอนในรายวิชาเพิ่มเติม (มาตรฐานสากล) ทั้ง 5 รายวิชา วิชาละ 1 คน

จะได้กลุ่มตัวอย่างของครูผู้สอน โรงเรียนละ 5 คน รวมทั้งสิ้น 285 คน

เป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง

1.5 คำจำกัดความ/คำนิยามที่ใช้ในการวิจัย

หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล หมายถึง หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลในประเทศไทยที่เป็นสาระการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (Independent Study: IS) ประกอบด้วย 3 สาระการเรียนรู้ คือ

1. สาระการเรียนรู้การศึกษาค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ (IS1) 2. สาระการเรียนรู้ การสื่อสารและ

การนำเสนอ (IS2) และ 3. สารการเรียนรู้การนำองค์ความรู้ไปใช้บริการสังคม (IS3) 4. ภาษาอังกฤษ (สาระเพิ่มเติมความเป็นสากล) และภาษาต่างประเทศภาษาที่ 2 (สาระเพิ่มเติมความเป็นสากล)

โรงเรียนมาตรฐานสากล หมายถึง โรงเรียนที่พัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพเป็นพลโลก จัดการเรียน การสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล และมีระบบการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ ซึ่งมีโรงเรียนที่ ผ่านการประเมินเข้าโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลทั้งสิ้น 500 โรงเรียน โดยแบ่งออกเป็นโรงเรียน มาตรฐานสากลในระดับประถมศึกษาจำนวน 119 โรงเรียน และโรงเรียนมาตรฐานสากลในระดับ มัธยมศึกษา 381 โรงเรียน

การใช้หลักสูตร หมายถึง การนำหลักสูตรไปใช้ดำเนินงานในกิจกรรมต่างๆ ที่ทำให้หลักสูตรที่สร้างขึ้น ดำเนินไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ในหลักสูตร โดยงานวิจัยในครั้งนี้จะใช้ขอบเขต การใช้หลักสูตรของ ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539) ซึ่งประกอบไปด้วย ด้านงานบริหารหลักสูตรและ ด้านงานสอน

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1 เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาและปรับปรุงการนำหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลในประเทศไทย ไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.6.2 เพื่อเป็นแนวทางในการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล ให้เป็นหลักสูตรที่มีคุณภาพและเป็นหลักสูตรที่สามารถนำไปใช้ได้ตามสภาพความเป็นจริงในอนาคต

บทที่ 2

หลักการ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การนำเสนอแนวทางในการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมข้อมูลและสรุปสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย โดยจำแนกไว้เป็น 6 ข้อ ดังนี้

1. ความหมายของหลักสูตร
2. องค์ประกอบของหลักสูตร
3. การนำหลักสูตรไปใช้
4. ขอบข่ายการนำหลักสูตรไปใช้
5. โรงเรียนมาตรฐานสากล
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ความหมายของหลักสูตร

นักการศึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญทางด้านหลักสูตร ได้ให้ความหมายของคำว่าหลักสูตรไว้หลายท่าน ดังนี้

Good (1959) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ 3 ประการ ดังนี้

1. เนื้อหาที่จัดไว้เป็นระบบให้ผู้เรียนได้ศึกษาเพื่อให้จบชั้นหรือประกาศนียบัตรในหมวดวิชา หรือสาขาวิชาใดวิชาหนึ่ง เช่น หลักสูตรสังคมศึกษา หลักสูตรพลานามัย เป็นต้น
2. โปรแกรมการศึกษาที่โรงเรียนกำหนดให้ผู้เรียนได้เรียนเพื่อรับประกาศนียบัตรต่างๆ
3. กลุ่มของวิชาและประสบการณ์ที่กำหนดไว้ให้ผู้เรียนได้เรียนภายใต้การแนะนำของโรงเรียน

Taba (1962) กล่าวว่า หลักสูตร หมายถึง มวลประสบการณ์ต่างๆ ที่โรงเรียนและครูผู้สอน จัดขึ้น เพื่อให้นักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามลักษณะที่ต้องการและให้ถึงจุดหมาย

ธีระ รุญเจริญ (2550) ได้ให้จำกัดความของคำว่าหลักสูตรดังนี้

1. หลักสูตร หมายถึง ประสบการณ์ทั้งหมดที่จัดให้นักเรียนโดยการควบคุมแนะนำของสถานศึกษาอันเป็นเครื่องมือที่ช่วยบรรลุวัตถุประสงค์ หรือความคาดหวังทางการศึกษาที่ตั้งไว้
2. หลักสูตรเป็นสื่อในการสอนที่โรงเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ในการเรียนรู้เพื่อบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ซุมส์คัตต์ อินทร์รักษ์ (2551) ได้กล่าวสรุปว่า หลักสูตรเป็นเนื้อหาสาระสำคัญและกิจกรรมต่างๆ ที่สนองวัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามที่พึงประสงค์

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2554) ได้กล่าวถึงความหมายของหลักสูตรไว้ว่า หลักสูตร (Curriculum) มีรากศัพท์จากภาษาลาตินว่า “race - course” หมายถึง เส้นทางที่ใช้วิ่งแข่งขัน เนื่องมาจากเป้าหมายของหลักสูตรที่มุ่งหวังให้ผู้เรียนสามารถเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพและประสบความสำเร็จในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมแห่งอนาคต และในปัจจุบัน ความหมายของหลักสูตรหมายถึง มวลประสบการณ์ทางการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในรายวิชา กลุ่มวิชา เนื้อหาสาระ รวมทั้งกิจกรรมต่างๆ ที่ได้ดำเนินการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

จากความหมายของหลักสูตร ตามทัศนะของนักวิชาการทางการศึกษา สรุปได้ว่าหลักสูตรหมายถึง มวลประสบการณ์ ที่เป็นเนื้อหา สาระสำคัญ กิจกรรมต่างๆ ที่ออกแบบขึ้นโดยมีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ พัฒนาตนเองเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และใช้ชีวิตอยู่ในสังคมอย่างปกติสุข

2. องค์ประกอบของหลักสูตร

องค์ประกอบของหลักสูตร หมายถึง การจัดระบบโครงสร้างภายในของหลักสูตรว่ามี ส่วนประกอบสำคัญอะไรบ้าง การพิจารณาองค์ประกอบหลักสูตรมีหลายรูปแบบ หลายขอบเขต ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับแนวคิดของนักการศึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรแต่ละท่าน ดังเช่น

Taba (1962) กล่าวว่า องค์ประกอบของหลักสูตรมี 4 ประการ คือ

1. วัตถุประสงค์ทั่วไปและวัตถุประสงค์เฉพาะวิชา
2. เนื้อหาและจำนวนชั่วโมงสอนในแต่ละวิชา
3. กระบวนการเรียนการสอน
4. โครงการประเมินผลการสอนตามหลักสูตร

วรศักดิ์ เพียรชอบ (2547) กล่าวว่า องค์ประกอบหลักสูตร มีดังนี้

1. จุดมุ่งหมาย
2. เนื้อหาสาระในหลักสูตร
3. การเรียนการสอน
4. การวัดและการประเมินผลหลักสูตร
5. การผลิตและการใช้สื่ออุปกรณ์ต่างๆ

กระทรวงศึกษาธิการ (2551) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบของหลักสูตรทำให้ผู้ใช้หลักสูตรทราบแนวทางในการนำหลักสูตรไปใช้ได้อย่างสอดคล้องและเหมาะสมกับเจตนารมณ์ของหลักสูตร พอสรุปจากแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของหลักสูตร ดังนี้

1. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร (Curriculum Aims) หมายถึง ความตั้งใจหรือความคาดหวังที่ต้องการให้เกิดขึ้นในตัวผู้ที่จะผ่านหลักสูตรจุดมุ่งหมายของหลักสูตรมีความสำคัญเพราะเป็นตัวกำหนดทิศทางและขอบเขตในการให้การศึกษาแก่ผู้เรียน

2. เนื้อหา (Content) หมายถึง เนื้อหาประสบการณ์การเรียนรู้ต่าง ๆ ที่คาดว่าจะช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาไปสู่จุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ โดยดำเนินการตั้งแต่การเลือกเนื้อหาและประสบการณ์การเรียนลำดับเนื้อหาสาระ พร้อมทั้งการกำหนดเวลาเรียนที่เหมาะสม

3. การนำหลักสูตรไปใช้ (Curriculum Implementation) หมายถึง การนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมต่างๆ (การจัดทำวัสดุหลักสูตร ได้แก่ คู่มือครู เอกสารหลักสูตร แผนการสอน และแบบเรียน ฯลฯ), การจัดเตรียมความพร้อมด้านบุคลากรและสิ่งแวดล้อม (การจัดโต๊ะเก้าอี้ ห้องเรียนวัสดุอุปกรณ์ในการเรียน จำนวนครูและสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ), การดำเนินการสอน

4. การประเมินผลหลักสูตร (Evaluation) หมายถึง การหาคำตอบว่า หลักสูตรสัมฤทธิ์ผลตามที่กำหนดไว้ในจุดมุ่งหมายหรือไม่มากนักน้อยเพียงใดและอะไรเป็นสาเหตุ

องค์ประกอบหลักสูตรนับได้ว่าเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้หลักสูตรมีความสมบูรณ์เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาและไปสู่จุดหมายเดียวกัน และจากแนวคิดของนักการศึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญทางด้านหลักสูตรหลายๆท่าน พอจะสรุปองค์ประกอบของหลักสูตรได้ว่า ควรจะมีอย่างน้อย 5 องค์ประกอบ คือ

1. จุดมุ่งหมาย
2. เนื้อหาสาระในหลักสูตร
3. การเรียนการสอน
4. การวัดและการประเมินผลหลักสูตร
5. การผลิตและใช้สื่ออุปกรณ์ต่างๆ

3. การนำหลักสูตรไปใช้

การนำหลักสูตรไปใช้เป็นขั้นตอนที่นำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติเป็นงานที่มีขอบเขตกว้างขวางทำให้การให้ความหมายของคำว่า การนำหลักสูตรไปใช้แตกต่างกันออกไป นักการศึกษาหลายๆท่านได้ให้คำนิยามดังนี้

Beauchamp (1975) ได้ให้ความหมายของการนำหลักสูตรไปใช้ว่า การนำหลักสูตรไปใช้หมายถึง การนำหลักสูตรไปปฏิบัติโดยประกอบด้วยกระบวนการที่สำคัญที่สุดคือการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้ครูได้มีการพัฒนาการเรียน

สุนีย์ ภูพันธ์ (2546) กล่าวว่า การนำหลักสูตรไปใช้ หมายถึง การดำเนินงานและกิจกรรมต่างๆ ในอันที่จะทำให้หลักสูตรที่สร้างขึ้นดำเนินไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย นับแต่การเตรียมบุคลากร อาคาร สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ สภาพแวดล้อม และการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน

สงัด อุทรานันท์ (2542 อ้างถึงใน ขวลิต ชูกำแพง (2551)) ได้กล่าวถึง การนำหลักสูตรไปใช้ว่าเป็นขั้นตอนที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาหลักสูตร เพราะเป็นการนำอุดมการณ์ จุดหมายของหลักสูตร เนื้อหาวิชาและประสบการณ์การเรียนรู้ที่คัดสรรอย่างดีแล้วไปสู่ผู้เรียน หลังจากได้ร่างหลักสูตรเสร็จเรียบร้อยแล้วและนำหลักสูตรไปใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน

จากการที่นักการศึกษาหลายท่านได้ให้คำนิยามของการนำหลักสูตรไปใช้อาจสรุปได้ คือ การนำหลักสูตรไปใช้ หมายถึง การดำเนินงานและกิจกรรมต่างๆ ที่ทำให้หลักสูตรที่สร้างขึ้นดำเนินไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ในหลักสูตร นับแต่การเตรียมบุคลากร อาคาร สถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ สภาพแวดล้อมและการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน ซึ่งเป็นสิ่งที่ต้องทำอย่างเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง

4. ขอบข่ายการนำหลักสูตรไปใช้

เมื่อกล่าวถึงขอบข่ายของการนำหลักสูตรไปใช้จะพบว่าเป็นสิ่งที่กล่าวถึงกระบวนการในการนำหลักสูตรไปปฏิบัติ ซึ่งนักวิชาการทางการศึกษามากมายท่านได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับขอบข่ายการนำหลักสูตรไปใช้ ไว้ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2553) ได้ชี้แจงถึงการนำหลักสูตรไปใช้ว่า มีสามขั้นตอน คือ ขั้นตอนแรก การแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน ได้แก่ การตีความหมายหลักสูตร ว่ามีความหมายอย่างไร จะสอนใคร ระดับไหน อย่างไร และให้เกิดอะไรขึ้นในตัวผู้เรียนโดยทั่วไปจะทำการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอนในรูปแบบของการประมวลการสอน โครงการสอน แผนการสอนและบันทึกการสอน ขั้นที่สอง การจัดสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ภายในโรงเรียน การจัดครูเข้าสอนการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่จะใช้อำนวยต่อการเรียนการสอน ขั้นที่สาม การสอนของครู ขั้นนี้ถือว่าเป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุด เพราะเป็นที่ครูจะนำเอาจุดหมาย โครงสร้าง เนื้อหาสาระวิธีการต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ไปสู่การปฏิบัติจริงในห้องเรียน

ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539) ได้กล่าวว่า การนำหลักสูตรไปใช้ เป็นขั้นตอนสำคัญของการพัฒนาหลักสูตร เป็นกระบวนการดำเนินงานและกิจกรรมต่างๆในการนำหลักสูตรไปสู่โรงเรียนและจัดการเรียนการสอนเพื่อให้บรรลุจุดหมายของหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้เป็นงานเกี่ยวข้องกับบุคคลหลายฝ่าย ตั้งแต่ระดับกระทรวงศึกษาธิการ แต่ละฝ่ายมีความเกี่ยวข้องในแต่ละส่วนของการนำหลักสูตรไปใช้ เช่น หน่วยงานส่วนกลางเกี่ยวข้องในด้านการบริหารและบริหารหลักสูตรกับการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้จำเป็นต้องเป็นขั้นตอนตามลำดับ นับแต่ขั้นการวางแผน และเตรียมการในการประชาสัมพันธ์หลักสูตร และการเตรียมบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ขั้นต่อมาคือการดำเนินการนำหลักสูตรไปใช้อย่างมีระบบ นับแต่การจัดครูเข้าสอนตามหลักสูตร การบริการวัสดุหลักสูตรและสิ่งอำนวยความสะดวกในการนำหลักสูตรไปใช้ และดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้ขอบเขตด้านเนื้อหาของ ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539) ซึ่งกำหนดขอบข่ายของการนำหลักสูตรไปใช้ในส่วน มีงานหลักที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร 2 ด้าน ดังนี้

1. ด้านงานบริหารหลักสูตร

1.1 การศึกษาวิเคราะห์และทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรต่างๆ

นักการศึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรแต่ละท่านได้กล่าวถึง การศึกษาวิเคราะห์ และทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรต่างๆ ไว้ดังนี้

บุญเลี้ยง ทุมทอง (2553) ได้กล่าวถึง การวิเคราะห์และตรวจสอบหลักสูตรว่ามีจุดประสงค์เพื่อดูความชัดเจนของหลักสูตร ซึ่งได้แก่ ความกระชับชัดเจนของคำชี้แจง คำอธิบายสาระสำคัญแนวปฏิบัติต่างๆ ของหลักสูตร นอกจากนี้ จะดูความสอดคล้องขององค์ประกอบหลักสูตร ได้แก่ จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาสาระ กิจกรรม ประสบการณ์การเรียนรู้ และการประเมินผลมีความสอดคล้องสัมพันธ์กันมากน้อยเพียงใดมีความเหมาะสมกับพัฒนาการของผู้เรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมายจริงหรือไม่ รวมทั้งความหวังของสังคมได้สะท้อนเข้ามาอยู่ในส่วนใดของตัวหลักสูตร ความซับซ้อนของเนื้อหาสาระมีมากน้อยเพียงใด สิ่งสำคัญอีกประการหนึ่ง คือ รายละเอียด ต่าง ๆ ที่ปรากฏในหลักสูตรนั้นสามารถที่จะนำไปปฏิบัติได้จริงตรงกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมายหรือไม่ รวมทั้งบุคลากรและสิ่งอื่นๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งครูผู้สอน ผู้บริหาร งบประมาณ การบริหาร สนับสนุนการใช้หลักสูตรได้ตามจุดประสงค์

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2554) กล่าวว่า โรงเรียนจะต้องศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรว่า จุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่แท้จริงคืออะไร มีความสอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียนและชุมชนอย่างไร โรงเรียนมีการเตรียมความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรในเรื่อง การวางแผนและนโยบาย การเตรียมบุคลากร การจัดสรรงบประมาณ และการจัดหาวัสดุประกอบหลักสูตรรวมทั้งแหล่งข้อมูลต่างๆ และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่า เอกสารหลักสูตรมีความชัดเจน สมบูรณ์ทันสมัย ชี้แนวทางในการวางแผนจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2557) ได้กล่าวถึงการวิเคราะห์หลักสูตรว่ามีสิ่งที่จะต้องทำการวิเคราะห์ ดังนี้

1. ในด้านของตัวหลักสูตร สิ่งที่ต้องวิเคราะห์ในตัวหลักสูตร คือ องค์ประกอบของหลักสูตร ได้แก่ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหา ประสบการณ์การเรียนรู้ และการวัดประเมินผล
2. ในด้านของวัสดุหลักสูตร สิ่งที่ต้องวิเคราะห์ในวัสดุหลักสูตร คือ คู่มือครู คำแนะนำในการใช้วัสดุอุปกรณ์ คำแนะนำการจัดชั้นเรียน หนังสือเรียน เอกสารประกอบการเรียน เป็นต้น

วิธีการรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์หลักสูตรสามารถทำได้โดย

1. การวิเคราะห์ว่าตัวหลักสูตรและวัสดุหลักสูตรนั้นสนองความต้องการของสังคมสอดคล้องกับค่านิยม สอนความต้องการของผู้เรียน ผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องหรือไม่ ซึ่งอาจใช้วิธีการสังเกตกิจกรรมการเรียนในชั้นเรียน การวิเคราะห์จากผลการสอบ วิเคราะห์กิจกรรมการเรียนในแผนการจัดการเรียนรู้หรือในคู่มือครู การสัมภาษณ์ผู้เรียน ผู้สอน หรือผู้เกี่ยวข้อง

2. การวิเคราะห์กระบวนการใช้หลักสูตร ในกระบวนการใช้หลักสูตรสิ่งที่ต้องวิเคราะห์ คือ กระบวนการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ วิธีสอน บทบาทของผู้เรียนและผู้สอน ความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนหรือผู้เรียนกับผู้สอน โดยพิจารณาจากความพร้อมในด้านต่างๆ เช่น ผู้สอน ผู้เรียน บุคลากรอื่นๆ สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน อาคารสถานที่ และเครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ โดยจะมีวิธีในการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล ได้หลากหลายวิธี เช่น การสังเกตการเรียนการสอน การสัมภาษณ์ผู้บริหาร ผู้นิเทศ การใช้แบบสอบถามไปสอบถามผู้เกี่ยวข้องในชุมชน ผู้ปกครอง และการจัดบันทึกสิ่งที่พบเห็นในสถานการณ์จริงของการใช้หลักสูตร การวิเคราะห์กิจกรรมการเรียนจากแผนการจัดการเรียนรู้ เป็นต้น

3. การวิเคราะห์ผลการใช้หลักสูตร เพื่อตรวจสอบถึงจุดเด่น จุดอ่อน ข้อดีและข้อเสีย ขององค์ประกอบ ต่างๆ ของหลักสูตร โดยมุ่งพิจารณาในแง่ประสิทธิภาพในการนำไปใช้ ความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้อง ประโยชน์ที่ได้และประสิทธิภาพในการลงทุน ซึ่งสิ่งที่ต้องวิเคราะห์จากผลการใช้หลักสูตร คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พฤติกรรมด้านต่างๆ ของผู้เรียน ของผู้สอนและผู้เกี่ยวข้อง บรรยากาศในโรงเรียน ในชุมชนใกล้เคียง จำนวนผู้เรียนที่เรียนสำเร็จ ความรู้สึกของผู้เรียนและผู้สอนที่มีต่อหลักสูตรและประสิทธิภาพในการใช้หลักสูตร โดยวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลผลการใช้หลักสูตร อาจใช้ได้หลายวิธี เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การใช้แบบสอบถาม และการจัดบันทึกสิ่งที่พบเห็น โดยมีการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งก่อนและหลังการใช้หลักสูตร แล้วนำผลการวิเคราะห์มาเปรียบเทียบกัน เพื่อให้ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงของผลการใช้หลักสูตรที่เกิดขึ้น

ไพฑูริย์ นันตะสุนทร (2557) กล่าวถึงการศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรว่า เป็นการแยกแยะหลักสูตรให้เห็นองค์ประกอบย่อย โดยมุ่งหวังให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหาวิชาและพฤติกรรม ซึ่งเป็นจุดหมายปลายทางของแต่ละรายวิชา รวมถึงการกำหนดสัดส่วนน้ำหนักความสำคัญของเนื้อหา และพฤติกรรมพึงประสงค์

สรุปว่าการศึกษาวิเคราะห์และทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรต่างๆ นั้นจัดว่าเป็นกระบวนการที่ผู้เกี่ยวข้องเกี่ยวกับหลักสูตรจะต้องดำเนินการทำเป็นสิ่งแรก เพราะจะทำให้ทราบถึงสิ่งต่างๆ ที่อยู่ในหลักสูตร ไม่ว่าจะเป็นจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหา กระบวนการจัดการเรียนการสอนและการวัดประเมินผล ซึ่งเมื่อผู้เกี่ยวข้องได้ทำการวิเคราะห์ในส่วนต่างๆ เหล่านี้ก็จะให้ความเข้าใจในการที่จะนำหลักสูตรไปใช้เพื่อให้บรรลุผลและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

1.2 การเตรียมบุคลากรในโรงเรียน

การเตรียมบุคลากรในโรงเรียนเพื่อดำเนินการใช้หลักสูตรนั้นมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากเป็นผู้ที่ทำการบริหารให้หลักสูตรนั้นสามารถบรรลุเป้าหมายได้ โดยนักวิชาการทางด้านหลักสูตรได้กล่าวถึงการเตรียมบุคลากรในโรงเรียน ไว้ดังนี้

Alkin (1992 อ้างถึงใน ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2557)) ได้แสดงทัศนะว่า บทบาทของครู ในการนำหลักสูตรไปใช้ คือ การนำหลักสูตรไปสู่การเรียนการสอนโดยมีผู้สอนถ่ายทอดเนื้อหา และ ประสพการณ์จากหลักสูตรไปยังผู้เรียนซึ่งถือว่าหลักสูตรจะสำเร็จหรือไม่ขึ้นอยู่กับครูผู้สอน

Howell (1993 อ้างถึงใน ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2557)) ได้แสดงทัศนะว่า การเรียนรู้ของผู้เรียนจะเกิดขึ้นได้สำเร็จต้องอาศัยปัจจัย 3 อย่าง คือ การเรียนการสอนโดยมีครูถ่ายทอดความรู้ ผู้เรียน และหลักสูตร ซึ่งความสำเร็จของปัจจัยทั้ง 3 อย่างนี้ ผู้สอนจะเป็นกลไกขับเคลื่อนเมื่อ ประเมินผลการเรียนรู้แล้ว ถ้าหากพบว่าการเรียนรู้ไม่เกิดขึ้นกับผู้เรียนหรือเกิดข้อผิดพลาด จะต้อง พิจารณาทั้ง 3 ด้าน

บุญเลี้ยง ทุมทอง (2553) กล่าวว่า การอบรมผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร ต้องคำนึงและต้องกระทำอย่างรอบคอบ นับแต่ขั้นเตรียมการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นที่นำมาใช้ในการ วางแผน และวิธีการฝึกอบรมบุคลากร เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับสถาบันการใช้หลักสูตรซึ่งจะมีความ แตกต่างของ ความพร้อมของการใช้หลักสูตร โรงเรียนในตัวเมืองขนาดใหญ่ย่อมมีความพร้อมหลายๆ ด้านมากกว่า โรงเรียนขนาดเล็กที่อยู่ในชนบท และบุคลากรฝ่ายต่างๆ เช่น ผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์ ครู กลุ่มผู้สนับสนุน การสอน รวมทั้งผู้ปกครอง วิธีการอบรม ระยะเวลาที่ใช้ในการอบรม และงบประมาณ ที่ใช้ วิธีการฝึกอบรม จะแตกต่างกันไปตามกลุ่มเป้าหมาย เช่น ผู้บริหาร และผู้ที่เกี่ยวข้อง วิธีการอบรม จะมุ่งเน้นเกี่ยวกับ นโยบาย เจตนารมณ์ของหลักสูตร การจัดงบประมาณ และบริการสนับสนุนการใช้ หลักสูตรและการสอน วิธีการที่ใช้ส่วนมากจะเป็นการประชุมชี้แจงสาระสำคัญและแนวทางการปฏิบัติ เป็นต้น ส่วนวิธีการที่ใช้กับ ครูผู้สอนส่วนมากจะมุ่งเน้นการประชุมเชิงปฏิบัติการ เพราะการที่จะเข้าใจ หลักสูตรจนสามารถปฏิบัติการ สอนได้นั้นต้องลงมือฝึกปฏิบัติจริงจึงจะเห็นภาพรวมและเกิดความ มั่นใจในการสอน นอกจากนั้นครูควรให้ ข้อมูลย้อนกลับเพื่อให้ทราบผลของการอบรม โดยให้ผู้อบรม ได้มีส่วนวางแผน การแก้ไขปัญหา และตัดสินใจ สิ่งเหล่านี้จะช่วยให้ผลของการพัฒนาหลักสูตร ดำเนินไปสู่การปฏิบัติจริงได้มากขึ้น รูปแบบ การพัฒนาบุคลากรจะต้องใช้การนิเทศทั้งแบบกลุ่ม และเป็นรายบุคคลโดยการ สอนแนะ (Coaching) การศึกษาดูงาน การฝึกอบรม และจะต้องได้รับการประเมินผลเป็นระยะ ๆ เพื่อปรับปรุงการพัฒนาบุคลากร ให้มีคุณภาพ และประสิทธิภาพ สถานศึกษาคควรกำหนดขั้นตอนการ เตรียมและพัฒนาบุคลากร ดังนี้

1. มอบหมายให้มีคณะทำงานด้านการเตรียมบุคลากร ซึ่งต้องดำเนินงานและมี บทบาทในเรื่องนี้อย่างจริงจังและต่อเนื่อง

2. ประเมินความต้องการ ความจำเป็นในการเตรียมบุคลากร และวางแผนการ พัฒนาบุคลากรให้เป็นรูปธรรม ทั้งแผนระยะสั้นและแผนระยะยาว

3. ดำเนินการพัฒนาบุคลากรตามแผนซึ่งอาจดำเนินการได้ในหลายลักษณะ เช่น การประชุม สัมมนา การอบรมเชิงปฏิบัติการ การศึกษาดูงาน โดยเฉพาะเน้นการพัฒนาครูผู้สอนซึ่งเป็นตัวจักรที่สำคัญที่สุดในการนำหลักสูตรไปใช้ ครูจะต้องสามารถจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายของหลักสูตร และควรเลือกวิธีการสอนที่เหมาะสม สิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยสำคัญที่จะส่งผลให้การนำหลักสูตรไปใช้บรรลุเป้าหมาย

4. ส่งเสริม สนับสนุนให้มีส่วนร่วมหรือศูนย์รวมความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ เพื่อการศึกษา ค้นคว้าเพิ่มเติมด้วยตนเอง

5. ส่งเสริมให้ครูได้มีโอกาสเข้าอบรม แลกเปลี่ยนความรู้อย่างต่อเนื่อง ผู้บริหาร จะต้องเป็นที่ปรึกษาของครูในกรณีที่มีปัญหาทางด้านวิชาการหรือบริหารจัดการ และควรจัดให้มีการ ประชุมเพื่อแก้ปัญหา ตลอดจนแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแสวงหาวิธีการใช้หลักสูตรให้มี ประสิทธิภาพ

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2554) ได้กล่าวเกี่ยวกับ การเตรียมการจัดอบรมครูเพื่อใช้หลักสูตรใหม่ มีจุดมุ่งหมายที่เกิดประโยชน์ต่อการใช้หลักสูตรของครูอย่างแท้จริง ควรมีการอบรมในรูปการประชุมเชิงปฏิบัติการ ให้ทุกคนได้วิเคราะห์ถึงปัญหาของหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ในห้องเรียน กำหนดการสอน และจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยครูใหญ่ต้องนิเทศและบริการครูอย่างใกล้ชิดเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร งบประมาณหรือบริการด้านวิชาการอื่น จะช่วยให้ขวัญและกำลังใจของครูผู้ใช้หลักสูตรดีขึ้น

จะเห็นได้ว่าการเตรียมบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการใช้หลักสูตรนั้นมีความสำคัญมาก ซึ่งจะต้องมีการเตรียมบุคลากรตั้งแต่ครูผู้สอนจนถึงผู้บริหาร ซึ่งมีวิธีการที่หลากหลาย ได้แก่ การจัดอบรม การจัดประชุมปฏิบัติการ การจัดสัมมนา การศึกษาดูงาน ถ้ามีการเตรียมบุคลากรให้พร้อมในทุกๆ ด้าน ย่อมจะส่งผลให้การดำเนินการใช้หลักสูตรมีประสิทธิภาพสูงสุด

1.3 การจัดครูเข้าสอน

จากการศึกษาเอกสารทางด้านหลักสูตรต่างๆ พบว่ามีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงด้านการจัดครูเข้าสอน ไว้ดังนี้

ชวลิต ชูกำแพง (2551) ได้กล่าวว่า การจัดครูเข้าสอน หมายถึง การจัดและดำเนินการ เกี่ยวกับการสรรหาและกลวิธีการใช้บุคลากรอย่างเหมาะสมกับความรู้ ความสามารถ ความสนใจ ความถนัด และประสบการณ์ รวมทั้งสามารถพัฒนาบุคลากรเพื่อให้มีความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ และมีความรับผิดชอบต่องานอย่างมีประสิทธิภาพ

บุญเลี้ยง หุมทอง (2553) กล่าวว่า การจัดครูเข้าสอน หมายถึง การจัดและดำเนินการ เกี่ยวกับการสรรหาและกลวิธีการใช้บุคลากรอย่างเหมาะสมกับความรู้ ความสามารถ ความสนใจ

ความถนัดและประสบการณ์ รวมทั้งสามารถพัฒนาบุคลากรเพื่อให้มีความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ และมีความรับผิดชอบต่องานอย่างมีประสิทธิภาพ

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2554) ได้กล่าวถึง การจัดครูเข้าสอนว่า ครูมีบทบาทอย่างมากต่อการเรียนรู้ของเด็กและหลักสูตรจะบรรลุจุดหมายหรือไม่อยู่ที่ครูเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้นครูต้องมีการเปลี่ยนแปลงให้ทันต่อเหตุการณ์ในสังคมอยู่เสมอ เพื่อจัดประสบการณ์เรียนของเด็กให้สามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงได้

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2557) กล่าวถึงการจัดครูเข้าสอน คือ การคัดเลือกบุคลากรที่เหมาะสม โดยพิจารณาความรู้ความสามารถ ความถนัด อารมณ์ นิสัยใจคอ หากมีการจัดครูผู้สอนที่จบในสาขาวิชาที่ตรงกับวิชาที่สอนจะเป็นผลดีที่สุดต่อผู้เรียน ซึ่งต้องมีการเตรียมบุคลากรก่อนทำการสอน โดยการประชุมอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อชี้แจงให้เข้าใจในหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนที่ถูกต้อง ก่อนเปิดภาคเรียน

กระทรวงศึกษาธิการ (2553) ได้กำหนดคุณสมบัติของครูผู้สอนในโรงเรียนมาตรฐานสากล ในแต่ละด้าน ดังนี้

1. จบสาขาวิชาเอกที่เปิดห้องเรียนพิเศษ หรือสถานศึกษาอาจจัดวิทยากรพิเศษมาเสริมศักยภาพและความรู้ของผู้เรียนเพิ่มเติม

2. ครูผู้สอนด้านภาษาต่างประเทศ

2.1 ครูผู้สอนที่เป็นชาวต่างชาติ ต้องมีคุณสมบัติตามที่กระทรวงศึกษาธิการ กำหนดสามารถใช้ภาษาที่เปิดสอนได้ถูกต้องตามหลักภาษา และใช้ภาษาไทยในการสื่อสารง่ายๆได้ หรือจัดให้มีครูไทยที่สามารถใช้ภาษาต่างประเทศที่เปิดสอนในห้องเรียนพิเศษในการสื่อสารเข้าไปมีส่วนร่วม

2.2 ครูผู้สอนชาวต่างชาติต้องได้รับการอบรมภาษาและวัฒนธรรมของประเทศไทย อย่างน้อย 15 ชั่วโมง

2.3 จัดให้ครูผู้สอนทำสัญญาปฏิบัติงาน ให้ครบ 1 ปีการศึกษา เป็นอย่างน้อย และมีบทลงโทษที่เข้มงวดหากละเมิดสัญญาจ้าง

2.4 ครูผู้สอนทุกคนต้องจบปริญญาตรีเป็นอย่างน้อย และต้องมีหลักฐานการศึกษาในสาขาวิชาที่จะสอนหรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง

2.5 ครูผู้สอนทุกคนต้องมีความรู้ความเข้าใจเด็ก และวิธีการจัดการเรียนการสอนโดยมีหลักฐานการศึกษาด้านการสอน ไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต

3. สถานศึกษาต้องจัดให้ครูผู้สอนทุกคน ทั้งที่จัดการเรียนการสอนเป็นภาษาไทยและภาษาต่างประเทศที่ขอเปิดห้องเรียนพิเศษ ได้ศึกษาวิธีการจัดการเรียนการสอนซึ่งกันและกัน เพื่อประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนสำคัญที่สุด

4. ครูผู้สอนทุกคนต้องมีโอกาสได้รับการพัฒนาโดยได้รับการฝึกอบรมศึกษาดูงานในประเทศหรือต่างประเทศ อย่างน้อย 3 ครั้งต่อปี

การจัดครูเข้าสอนตามหลักสูตรโดยทั่วไปจะเป็นงานของหัวหน้าสถานศึกษาแต่ละแห่ง การจัดครูเข้าสอนจำเป็นต้องคำนึงถึงความรู้ ความสามารถ ความสนใจ ความถนัดและประสบการณ์ ตลอดจนความสมัครใจของครูแต่ละคนด้วย ทั้งนี้เพื่อให้ผู้ใช้หลักสูตรแต่ละคนมีโอกาสได้ใช้ศักยภาพของตนให้เป็นประโยชน์ต่อการใช้หลักสูตรให้มากที่สุด

1.4 การจัดตารางสอน

การจัดตารางสอนเป็นการวางแผนที่จะทำให้การใช้หลักสูตรมีประสิทธิภาพและเป็นไปอย่างราบรื่น ซึ่งนักวิชาการหลายท่านได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการจัดตารางสอน ไว้ดังนี้

ชุมศักดิ์ อินทร์รัช (2551) กล่าวว่า การจัดทำตารางเรียน หมายถึง ตารางเรียนประจำตัวนักเรียน นักศึกษา ซึ่งแต่ละคนจะต้องมีไว้ตามโปรแกรมการเรียนของนักเรียน นักศึกษาเอง ในแต่ละภาคเรียน การจัดตารางเรียนจะเชื่อมโยงถึงตารางการใช้ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ โรงฝึกงาน และตารางสอนประจำตัวครู การจัดครูสอน สถานศึกษาควรเตรียมการล่วงหน้า โดยวิธีสำรวจความพร้อมของครูก่อนที่จะจัดครูเข้าสอน เพื่อให้ได้ผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ ความถนัด ความสนใจและประสบการณ์ตรงกับรายวิชาที่สอนนั้น

ชวลิต ชูกำแพง (2551) ได้กล่าวว่า การจัดตารางสอนเป็นการบริหารและบริการหลักสูตรให้ดำเนินการสอนให้เหมาะสมกับวัย ความสามารถของผู้เรียน ลักษณะของรายวิชา สถานที่ และเวลาเรียนในแต่ละภาคการศึกษา เพื่อช่วยในการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

รุจิระ ภูสาระ (2551) กล่าวถึงการจัดตารางสอนหรือตารางเรียนไว้คือ ตารางกำหนดวิชาและเวลาที่เรียนในแต่ละวันตลอดสัปดาห์ เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการสอน แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. ตารางสอนแบบตายตัว เป็นตารางที่มีช่วงเวลาเรียนเท่ากันหมด ไม่ว่าจะเรียนวิชาใด การจัดช่วงเวลาเรียนอาจเรียกเป็นคาบหรือชั่วโมง ถ้าเรียกเป็นคาบจะต้องกำหนดด้วยว่า แต่ละคาบใช้เวลากี่นาทีกี่ชั่วโมง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวัยและความพร้อมของผู้เรียน

2. ตารางสอนแบบยืดหยุ่น เป็นการจัดตารางที่ไม่กำหนดตายตัวว่าจะมีกี่คาบ คาบละกี่นาที/ชั่วโมง การจัดตารางแบบนี้มาจากความคิดที่ว่าเนื้อหาวิชา กิจกรรมต่างๆ ใช้เวลาและความพยายามในการเรียนต่างกัน เป็นการจัดตารางที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยยึดหลักจิตวิทยาการเรียนรู้ และจิตวิทยาพัฒนาการของผู้เรียน

วรรณวไล อธิวาสณ์พงศ์ (2554) ได้กล่าวถึง การจัดตารางสอนว่า มีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดีที่สุด หลักสำคัญของการจัดตารางสอน คือ

1. ประสิทธิภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนมาอันดับหนึ่ง
 2. ช่วงเข้าเหมาะกับการฟังการพูด จัดเป็นบรรยาย ในช่วงบ่ายควรเป็นวิชาทักษะปฏิบัติการ วิชาพลศึกษา ออกสำรวจภาคสนาม
 3. วิชาบรรยาย จัดให้กระจายแยกออก ไม่ให้มีคาบติดกัน เพราะมนุษย์ปกติไม่สามารถทำความเข้าใจด้วยการฟังเพียงอย่างเดียวติดต่อกันได้นาน โดยเฉลี่ยแล้วจะอยู่ที่ประมาณ 20 นาที (ผู้สอนต้องปรับให้มีการผ่อนคลายด้วย)
 4. หลักสูตรมีวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite) วิชาที่ยังไม่เคยเรียน
 5. สำหรับผู้สอนให้ยึดหลัก ครูคนเดียว เคลื่อนที่ไปหาผู้เรียน รวมทั้ง วิชาเรียนที่คาบติดกันให้คำนึงถึงการเดินทางของผู้เรียนในเวลา 10 นาที รวมเวลาในการทำภารกิจส่วนตัวอื่น ๆ ด้วย
 6. ผู้สอนทุกวิชาและกรรมการบริหารหลักสูตร โดยต้องพิจารณาจัดลงตามคุณวุฒิ และประสบการณ์
 - 6.1 วิชาบางวิชาที่มีเนื้อหาเน้นการประยุกต์ใช้หรือต้องผสมผสานกับสาขาวิชาอื่น ผู้จะสอนได้ดีต้องใช้ระยะเวลาจึงจะมีประสบการณ์มาสอนได้
 - 6.2 ผู้ที่จบวิชาในสาขาเฉพาะทาง ก็ต้องสอนวิชาพื้นฐานได้ เช่น จบพันธุศาสตร์ ต้องสอนชีววิทยาพื้นฐานได้ เพราะก่อนจะเรียนสาขาเฉพาะทางนั้น ต้องเรียนวิชาพื้นฐานมาก่อน
- กล่าวโดยสรุปคือ การจัดตารางสอนนั้นจะต้องคำนึงถึงปัจจัยหลายอย่างไม่ว่าจะเป็น ครูผู้สอน เวลาในการเรียนในรายวิชาที่เหมาะสม หรือแม้กระทั่งห้องที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งทุกอย่างนั้นจะเป็นสิ่งที่ช่วยทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียน

1.5 การจัดแผนการเรียน

การจัดแผนการเรียนนั้นเป็นอีกด้านหนึ่งที่มีความสำคัญในการบริหารหลักสูตร ซึ่งได้มีนักวิชาการทางด้านหลักสูตรได้กล่าวถึง การจัดแผนการเรียนไว้ ดังนี้

รุจิรี ภูสาระ (2551) ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า

1. การจัดชั้นเรียน หรือการจัดกลุ่มผู้เรียน สามารถทำได้หลายลักษณะขึ้นอยู่กับกิจกรรมที่กำหนดไว้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้และนโยบายของโรงเรียน ซึ่งมีแนวทางการจัดชั้นเรียน ดังนี้
 - 1.1 จัดกลุ่มผู้เรียนเป็นชั้น การจัดกลุ่มผู้เรียนลักษณะนี้ง่ายและสะดวกทุกฝ่ายเข้าใจตรงกัน จึงเป็นที่นิยมในการจัดการเรียนการสอนมาก
 - 1.2 จัดกลุ่มผู้เรียนตามความสามารถ วิธีการจัดการแบบนี้ไม่คำนึงถึงอายุของผู้เรียน แต่คำนึงถึงความสามารถของผู้เรียนที่มีอยู่ใกล้เคียงกันให้อยู่ในกลุ่มเดียวกัน วิธีการคัดเลือกอาจทดสอบด้วยแบบทดสอบคัดเลือก การใช้แฟ้มสะสมงาน (Portfolio) ของผู้เรียนในชั้นเรียนตอนต้นๆ

1.3 จัดกลุ่มผู้เรียนตามความสนใจ การจัดกลุ่มแบบนี้ หมายถึง ผู้เรียนสนใจวิชาใดก็อาจรวมกลุ่มกันให้โรงเรียนจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ เป็นการจัดกลุ่มที่คำนึงถึงหลักจิตวิทยาที่ว่า ผู้เรียนย่อมเรียนได้ดีถ้ามีความสนใจที่จะเรียน การจัดกลุ่มวิชาให้ผู้เรียนเรียนตามความสนใจ นับว่าเป็นการจัดที่ตอบสนองความถนัดและความสนใจของบุคคล

ฉันท ชาติทอง (2551) กล่าวว่า การจัดแผนการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ ตามมาตรฐานการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่กำหนดไว้ ต้องยึดหลักตามความสามารถและความสนใจของผู้เรียน โดยผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสมอง และเน้นให้ความสำคัญทั้งความรู้และคุณธรรม การจัดแผนการเรียนนั้นโรงเรียนจะต้องจัดแผนการเรียนรู้ไว้ล่วงหน้า ต้องระบุให้ชัดเจนถึงสิ่งที่ผู้เรียนต้องเรียน กำหนดเวลาและรายวิชาในแผนการ โดยคำนึงถึงทำการศึกษาต่อและการนำความรู้ที่ได้ไปประกอบอาชีพในอนาคต

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2557) ได้กล่าวว่า การจัดแผนการเรียนรู้ที่จะพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ เจตคติ เพื่อนำไปพัฒนาสังคมให้ดีขึ้น โดยกำหนดวิชาที่ทุกคนต้องจำเป็นต้องเรียน มีลักษณะดังนี้

1. มีสัดส่วนของรายวิชาตามความต้องการของผู้เรียนครบทุกคน
2. มีวิชารวมที่ทุกคนต้องเรียน เช่น วิชาคณิตศาสตร์ วิชาทางด้านภาษาและวิชาทางด้านสังคมศึกษา เป็นต้น

3. มีช่วงเวลาให้ครูวางแผนการเรียนร่วมกับผู้เรียน

4. มีการแนะแนวผู้เรียน

กล่าวโดยสรุปคือ การจัดแผนการเรียนรู้ควรจัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความสามารถและความสนใจของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ ตามมาตรฐานการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่กำหนด จะทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาความรู้ เพื่อนำไปพัฒนาสังคมให้ดีขึ้น

1.6 การจัดบริการวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน

การจัดบริการวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนเป็นการอำนวยความสะดวกให้กับผู้สอน เพื่อให้ผู้สอนสามารถใช้สิ่งเหล่านี้ประกอบการสอนเพื่อให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้ในหลักสูตรได้ ซึ่งปัจจุบัน นักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึง การจัดบริการวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน ไว้ดังนี้

บุญเลี้ยง ทุมทอง (2553) ได้กล่าวว่า การบริการวัสดุหลักสูตร ได้แก่ เอกสารหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนทุกชนิดที่จัดทำขึ้นเพื่อให้ความสะดวก และช่วยเหลือครูให้สามารถใช้หลักสูตรได้อย่างถูกต้อง งานบริการหลักสูตรจึงเป็นภารกิจของหน่วยงานส่วนกลาง ซึ่งมีหน้าที่ใน

การพัฒนาหลักสูตร จึงเป็นหน้าที่ของหน่วยงานส่วนกลางซึ่งผู้พัฒนาหลักสูตรจะต้องดำเนินการบริหารและบริการสื่อหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ถึงมือผู้ใช้ในโรงเรียนแต่ละแห่งอย่างครบถ้วนและทันกำหนด

กระทรวงศึกษาธิการ (2555) ได้กล่าวถึง การจัดการวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนไว้ว่า ผู้บริหารควรจัดหาสื่อ วัสดุอุปกรณ์ และเครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ ไว้ให้พร้อมสำหรับบริการแก่ครู จัดระบบการผลิต การยืม การเก็บรักษา การซ่อมแซมให้ทันสมัยอยู่เสมอ รวมทั้งควรสำรวจความต้องการใช้สื่อวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ สำหรับการจัดการเรียนรู้ที่ เพื่อใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้นในการวางแผนดำเนินการต่อไป และจัดสรรงบประมาณสนับสนุนในการจัดการบริการวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน ซึ่งนับว่าเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการเรียนรู้ ผู้บริหารจำเป็นต้องจัดสรรงบประมาณสำหรับจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ ปรับปรุงแหล่งการเรียนรู้ให้พร้อมสำหรับบริการ ซ่อมแซมอาคารสถานที่ ฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้

สุทธิวรรณ ตันติรจนาวงศ์ (2555) กล่าวถึง การจัดการวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนว่า ผู้บริหารควรมีบทบาทในการบริหารวัสดุอุปกรณ์การศึกษา ดังนี้

1. ผู้บริหารต้องวางแผนการดำเนินการพัสดุอุปกรณ์การศึกษา ดังนี้
 - 1.1 การจัดหา ได้แก่ การจัดซื้อ การจัดจ้าง การทำเอง การแลกเปลี่ยน การเช่า
 - 1.2 การควบคุมได้แก่การจัดทำบัญชีพัสดุ การจดทะเบียนครุภัณฑ์ การเบิกจ่าย การยืมการดูแลบำรุงรักษา การตรวจสอบและรายงาน
 - 1.3 การจำหน่าย ได้แก่การขาย การแลกเปลี่ยน การโอน การแปรสภาพหรือการทำลาย การจำหน่ายเป็นสูญ การลงจ่ายออกจากบัญชีหรือทะเบียน
2. ผู้บริหารควรร่วมกำหนดแผนการจัดซื้อจัดหาวัสดุอุปกรณ์การศึกษาไว้ในแผนระยะกลาง 3 ปี รวมทั้งแผนปฏิบัติการ 1 ปี โดยเน้นถึงความจำเป็น ประหยัด และเกิดผลประโยชน์สูงสุดในการใช้งาน
3. ผู้บริหารควรเน้นให้ผู้สอนและผู้เรียนผลิตวัสดุอุปกรณ์ทางการศึกษาขึ้นใช้ประกอบการเรียนการสอนโดยใช้วัสดุราคาถูกและหาได้ง่ายในท้องถิ่น ชุมชน เพื่อให้ผู้เกิดความภูมิใจและมีประสบการณ์ตรงจากการทำอุปกรณ์การศึกษา
4. ผู้บริหารควรแต่งตั้งคณะกรรมการแลกเปลี่ยนพัสดุกับส่วนราชการหรือเอกชนหรือขอบริจาคพัสดุจากหน่วยงานเอกชน เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์จากหน่วยเอกชนที่ไม่ใช้แล้ว แต่สามารถนำไปให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติหัดพิมพ์อย่างง่าย ๆ ได้ เพราะบางหน่วยงานเอกชนใช้คอมพิวเตอร์ในระดับสูงทันสมัยในการบริหารสำนักงาน เป็นต้น โดยเจ้าหน้าที่เสนอความคิดเห็นต่อหัวหน้า

สถานศึกษาในการแลกเปลี่ยนวัสดุ เมื่อหัวหน้าสถานศึกษาให้ความเห็นชอบจัดทำสัญญาการแลกเปลี่ยนข้อตกลงแล้วแต่กรณี

5. ผู้บริหารควรประสานกับผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรการกุศล หรือเอกชนที่ต้องการบริจาควัสดุ อุปกรณ์หรือทรัพย์สินที่จะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษา

6. ผู้บริหารประเมินผลการใช้วัสดุอุปกรณ์ในสถานศึกษา และประเมินความคุ้มค่าในการนำมาดำเนินกิจกรรมของสถานศึกษา

ประยงค์ เนาวบุตร (2555) กล่าวถึงการจัดบริการวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนว่า การสนับสนุนการใช้วัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนเพื่อการเรียนรู้ เป็นบทบาทและความรับผิดชอบอย่างหนึ่งของผู้บริหารสถานศึกษา เพราะวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนจะช่วยให้ครูสามารถจัดการเรียนการสอนหรือจัดกิจกรรมสนับสนุนการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและตอบสนองความต้องการของนักเรียนเป็นรายบุคคลมากยิ่งขึ้น ในขณะที่เดียวกันนักเรียนก็สามารถใช้ประโยชน์เพื่อการเรียนรู้ทั้งแบบปกติและการซ่อมเสริม วัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนเพื่อการเรียนรู้ อาจจำแนกเป็นประเภทต่างๆ ตามลักษณะของสื่อดังนี้

1. สื่อประเภทวัสดุ จำแนกเป็น

1.1 วัสดุสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือ แบบเรียน คู่มือครู วารสาร หนังสืออ่านเพิ่มเติม หนังสืออ่านประกอบ ใบโฆษณา หนังสือพิมพ์ ปฏิทินและเอกสารประกอบการเรียน (ใบกิจกรรมใบงาน บทเรียนการ์ตูน บทเรียนสำเร็จรูป บทเรียนโปรแกรม) เป็นต้น

1.2 วัสดุประดิษฐ์ เช่น ชุดการเรียน คอมพิวเตอร์ช่วยสอน กระเป๋าหนัง แผนภูมิ บัตรคำ บทเรียน วีดิทัศน์ กระดาน ตะปู แผ่นใส นาฬิกาจำลอง ทรายาง บัตรรูปสัตว์ แบบจำลอง (ทรงกระบอก ทรงกลม กรวย ปริซึม พีระมิด) เป็นต้น

1.3 วัสดุถาวร เช่นวงเวียน ไม้โปรแทรกเตอร์ ไม้ฉาก เครื่องชั่ง เครื่องตวง เครื่องวัดลูกคิด กระดุมแม่เหล็ก กระดานแม่เหล็ก ป้ายนิเทศ กระดานดำ เป็นต้น

1.4 วัสดุสิ้นเปลือง เช่นชอล์ก กระดาษสี ปากกาเมจิก ดินสอสี เป็นต้น

2. สื่อประเภทอุปกรณ์ เช่น เครื่องฉายภาพทึบเสียง โทรทัศน์ เครื่องเล่นวีดิทัศน์ เครื่องคิดเลข คอมพิวเตอร์ แล็บบันทึกเสียง สไลด์ เป็นต้น

3. สื่อประเภทกิจกรรม เช่นการแสดง การทดลอง การสาธิต นิทรรศการ โครงการนันทนาการ (เพลง เกม คำประพันธ์ ของเล่นต่างๆ) เป็นต้น

4. สื่อประเภทสิ่งแวดล้อม จำแนกเป็น

4.1 สื่อธรรมชาติ เช่น ต้นไม้ ใบไม้ ผลไม้ กิ่งไม้ เปลือกหอย ก้อนหิน ดวงจันทร์ ดวงอาทิตย์ ทุ่งนา ป่าไม้ ทะเล ภูเขา แม่น้ำ เป็นต้น

4.2 สื่อสถานที่ เช่น ห้องเรียน ห้องสมุด พิพิธภัณฑ์ โบราณสถาน ระเบียบ หน้าจั่ว บ้าน สนาม ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน ศูนย์ข้อมูลของทางราชการ สวนสมุนไพร ฟาร์มไก่ เป็นต้น

4.3 สื่อบุคคล เช่น ครูผู้สอน ผู้เรียน ภูมิปัญญาท้องถิ่น พระภิกษุ เป็นต้น

สรุปได้ว่า ผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครู ทั้งในการจัดบริการวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนต่าง ๆ ที่สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ของครู ตั้งแต่การจัดหา การธำรงรักษา การพัฒนา การสนับสนุนกระตุ้นให้ครูได้รับความรู้เรื่องการใช้สื่อที่เหมาะสมและการผลิตสื่อ

1.7 การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร

การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตรเป็นการอำนวยความสะดวกให้ผู้สอนอีกประการหนึ่ง มีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึง การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตรไว้ว่า

รุจิรุ ภูสาระ (2551) ได้กล่าวถึงการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตรไว้ดังนี้

1. การจัดอาคารสถานที่ ที่เป็นห้องเรียนเฉพาะเท่าที่จะมีโอกาสจัดได้ก็ควรจัดเพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยวิธีการยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ และควรจัดห้องต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม เช่น จัดห้องเรียนและห้องประกอบการเรียนการสอนให้เพียงพอกับการใช้สอยและต่อจำนวนนักเรียน จัดให้มีความสะอาด สะดวก ปลอดภัยและน่าอยู่

2. การจัดเตรียมงบประมาณค่าใช้จ่ายจะต้องมีการวางแผนล่วงหน้า และคาดการณ์ไว้ด้วยว่าถ้าหากไม่ได้รับงบประมาณที่ได้วางแผนไว้จะทำอย่างไร สำหรับโรงเรียนเอกชนการวางแผน คงทำได้ไม่ยาก แต่ในระบบโรงเรียนรัฐบาล ซึ่งมีโรงเรียนอยู่ในความรับผิดชอบของผู้บริหารเป็น จำนวนมาก การวางแผนงบประมาณจะต้องอาศัยความรอบคอบและใช้หลักวิชา ปัญหาการวางแผนงบประมาณก็คือ จะใช้เงินอย่างไรจึงจะเกิดประโยชน์สูงสุด ประหยัดและมีประสิทธิภาพ

3. การบริการห้องสมุด ห้องสมุดเป็นองค์ประกอบสำคัญอย่างหนึ่งของการเรียนการสอน และการพัฒนาความรู้ของทั้งครูผู้สอนและผู้เรียนโดยห้องสมุดจะเป็นศูนย์กลางของแหล่งเรียนรู้หรือแหล่งวิทยาการ ทั้งปวง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถเข้าไปศึกษาหาข้อมูลหรือความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง การบริการจัดการห้องสมุดให้เป็นแหล่งศึกษาค้นคว้าที่สำคัญที่สุดในโรงเรียน โดยจัดหา เอกสารอ้างอิง การใช้วิธีการสืบค้นที่ทันสมัย ส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมการอ่าน เพื่อเชิญชวนให้ นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน รู้จักค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง จะช่วยส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้มีความคิดกว้างขึ้น ดังนั้นผู้บริหารจึงควรส่งเสริมให้มีการบริการห้องสมุดที่ถูกต้องและเพียงพอต่อความต้องการ

บุญเลี้ยง ทุมทอง (2553) กล่าวถึงการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร คือ การบริการห้องสอนวิชาเฉพาะบริการเกี่ยวกับห้องสมุด สื่อการเรียนการสอน บริการเกี่ยวกับเครื่องมือในการวัดผลและประเมินผล และการแนะแนว เป็นต้น ผู้บริหารโรงเรียนควรอำนวยความสะดวกในการจัดทำหรือจัดหาแหล่งวิชาการต่างๆ รวมถึงการใช้ประโยชน์จากบุคคลและหน่วยงานต่างๆ ที่อยู่ภายนอกโรงเรียนอีกด้วย

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (2555) ได้กล่าวถึง มาตรฐานห้องเรียนห้องปฏิบัติการไว้ว่ารูปร่างของห้องปฏิบัติการควรเป็นสี่เหลี่ยมจัตุรัสหรือสี่เหลี่ยมผืนผ้าที่มีสัดส่วนของด้าน กว้างต่อด้านยาวประมาณ 1.0 : 1.2 และไม่มีส่วนที่เป็นมุมอับหรือมีเสาของอาคารเรียน อยู่กลางห้องพื้นของห้องปฏิบัติการ ควรต้องเรียบไม่มีรอยต่อที่ทำให้สะดุดได้ วัสดุที่ใช้ทำพื้นห้องไม่ลื่น และดูดซับน้ำได้ และควรเลือกใช้สีทาพื้นห้องที่เหมาะสมโดยไม่เน้นสีเข้มหรือสีอ่อนมากเกินไปพื้นที่ทำปฏิบัติการภายในห้องปฏิบัติการควรจัดให้มีพื้นที่สำหรับทำกิจกรรมต่างๆ ที่ประกอบด้วย บริเวณสาธิต บริเวณที่ต้องใช้น้ำระหว่างปฏิบัติการ บริเวณทำกิจกรรมกลุ่ม บริเวณจัดเก็บสิ่งของเครื่องใช้วัสดุอุปกรณ์ และสารเคมีและบริเวณที่ใช้เตรียมงานเพื่อทำปฏิบัติการในการเรียนการสอนจริงขนาดของห้องปฏิบัติการต้องเหมาะสม กับจำนวนนักเรียนและระดับช่วงชั้นเรียน รวมถึงการจัดครุภัณฑ์ในห้องปฏิบัติการควรจัดไว้ในบริเวณที่ สะดวกต่อการนำไปใช้ในห้องปฏิบัติการโดยคำนึงถึงความสะดวก เรียบร้อยและสวยงาม

จากการที่นักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร สามารถนำมาสรุปได้ คือ การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตรเป็นการบริการเครื่องมืออุปกรณ์การสอน สื่อการสอน เครื่องมือการวัดและการประเมินผลและการแนะแนว อีกทั้งยังรวมถึงอาคารสถานที่ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน รวมถึงความสะดวกสบายทางกายภาพด้วย

1.8 การนิเทศติดตามผลและประเมินผลการใช้หลักสูตร

การนิเทศติดตามผลและประเมินผลการใช้หลักสูตร เป็นกระบวนการหนึ่งจะบอกได้ถึงผลจากการใช้หลักสูตร นักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึง การนิเทศติดตามผลและประเมินผลการใช้หลักสูตร ไว้ดังนี้

รุจิรุ สุสาระ (2551) ได้ให้แนวคิดไว้ว่า การนิเทศติดตามผล เป็นหน้าที่ที่สำคัญประการ หนึ่งของผู้บริหารโรงเรียน โดยในการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตรนั้นจะช่วยให้หลักสูตรบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ และควรมีลักษณะที่เป็นการส่งเสริมร่วมมือมิใช่เป็นการจับผิด บังคับ และต้องมีหลักการในการนิเทศการใช้หลักสูตร ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

1. ช่วยให้ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องเข้าใจหลักการ และจุดมุ่งหมายที่แท้จริงของหลักสูตร วิธีการนิเทศอาจใช้การประชุมชี้แจง ปรีกษาหารือ เพื่อให้ทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นต่อการใช้หลักสูตร

2. กระตุ้นให้ครูเป็นผู้นำทางวิชาการให้แก่นักเรียนและชุมชนที่อยู่ใกล้เคียง

3. ช่วยให้ครูกล้าแสดงออกในการอภิปรายปัญหาต่างๆ ที่เกิดจากการนำหลักสูตรไปใช้

4. ช่วยทำให้การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2554) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการนิเทศกำกับดูแลการใช้หลักสูตรไว้ว่า การนิเทศกำกับดูแลจะต้องดำเนินการควบคู่ไปกับการใช้หลักสูตร ซึ่งผู้บริหารจะต้องสร้างความสัมพันธ์และความเชื่อถือกับผู้สอน จัดโอกาสให้ผู้สอนได้เข้ามาเป็นกรรมการบริหารหลักสูตรเพื่อดำเนินการศึกษาความต้องการทักษะความรู้ที่ผู้สอนต้องการพัฒนา การจัดประชุมปฏิบัติการ การฝึกอบรม

การวางแผนปฏิบัติการสำหรับปรับปรุงการจัดการศึกษาภายหลังการฝึกอบรมโดยร่วมมือกับคณะกรรมการบริหารหลักสูตร ดังนี้

1. การวางแผนหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วยโปรแกรมการศึกษาของแต่ละสาขาวิชาซึ่งมีรายละเอียด เกี่ยวกับการวางแผนการสอน การระบุขอบข่ายการใช้ทรัพยากร การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร การประเมินผลการเรียนการสอน ความรับผิดชอบของคณะกรรมการแต่ละสาขาวิชา และการปรับปรุงการวางแผนหลักสูตรให้ทันสมัยอยู่เสมอ

2. การส่งเสริมสนับสนุนการใช้หลักสูตร กระตุ้นให้ผู้สอนปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้ทันสมัยอยู่เสมอ ไม่ว่าจะเป็นทางด้านกายภาพและบรรยากาศที่กระตุ้น ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้พัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะทางวิชาการและทักษะทางสังคม การกระตุ้นให้เกิด การเปลี่ยนแปลง ควรดำเนินการตามขั้นตอนของการสร้างความตระหนัก การสำรวจความต้องการเพื่อ สร้างข้อผูกพัน การวางแผน การฝึกอบรมและการนำผลจากการวางแผนไปปฏิบัติ เพื่อให้ได้ตาม แนวคิดและหลักการที่เปลี่ยนแปลง

3. ระหว่างดำเนินการใช้หลักสูตร คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและผู้บริหารจะต้องทำการสำรวจ สังเกต เพื่อให้ทราบว่าผู้สอนแต่ละคนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรในระดับใด ซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะเป็นฐานข้อมูลสำหรับออกแบบโครงการฝึกอบรมผู้สอนระหว่างการใช้หลักสูตร การจัดหาทรัพยากรสนับสนุน รวมทั้งกระตุ้นการรับรู้เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรจากระดับหนึ่ง ไปสู่อีก ระดับหนึ่ง จนกระทั่งการรับรู้เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรของผู้สอนอยู่ในระดับใกล้เคียงกับการใช้หลักสูตรก็จะเป็นไปตามคาดหวังของหลักสูตร

4. ร่วมกับผู้สอนเพื่อแก้ปัญหา บทบาทของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรกับการนิเทศกำกับดูแลการใช้หลักสูตรจุดเน้นควรเป็นผู้แยกแยะ คัดแยกปัญหามากกว่าการแก้ปัญหาเพราะ การแก้ปัญหาเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรควรจะเน้นการแก้ปัญหาโดยคณะกรรมการและพยายามสร้าง

ความเข้าใจให้กับผู้สอนว่าปัญหาการใช้หลักสูตรคือโอกาสที่จะมอบบางสิ่งบางอย่างในแนวทางอื่นที่ดีกว่าและเป็นประโยชน์กับผู้เรียน

5. การประเมินผล ควรมีการกระตุ้นให้ผู้สอนเห็นความสำคัญของการประเมินผลการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนและปรับปรุงการเรียนการสอนเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินหลักสูตร การประเมินการเรียนการสอนควรมองภาพกว้าง เช่น บันทึกการสอนมีคุณภาพมากน้อยเพียงใด การจัดทำข้อสอบที่ได้มาตรฐาน ความอิสระคล่องตัวในการดำเนินงาน การจัดการทรัพยากร การจัดซื้อจัดหา ผลผลิตของหลักสูตรคือผู้เรียนรวมทั้งผลกระทบด้านอื่นๆ ถ้าคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และผู้บริหารสามารถสังเกตและบันทึกภาพรวมทั้งหมดของระบบ การบริหารหลักสูตรที่สถานศึกษา ก็จะเป็นส่วนกระตุ้นและสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับผู้สอนเกี่ยวกับการประเมินตนเองในการใช้หลักสูตร

ดังนั้นสรุปได้ว่า การนิเทศติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการศึกษา เพื่อเป็นการช่วยปรับปรุงการเรียนการสอนให้บรรลุผลตามเป้าหมายของหลักสูตรที่วางไว้ และควรต้องคำนึงถึงหลักสำคัญของการนิเทศ คือ การให้คำแนะนำช่วยเหลือไม่ใช่การคอย ตรวจสอบเพื่อจับผิดแต่ประการใด

1.9 การประชาสัมพันธ์หลักสูตรแก่ผู้ปกครองและชุมชน

การประชาสัมพันธ์หลักสูตรแก่ผู้ปกครองและชุมชนเป็นกิจกรรมที่ทำให้ผู้เกี่ยวข้องทราบถึงหลักสูตรที่จัดทำขึ้น ซึ่งนักวิชาการทางการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงการประชาสัมพันธ์หลักสูตร ไว้ดังนี้

ชวลิต ชูกำแหง (2551) ได้กล่าวถึงการประชาสัมพันธ์หลักสูตรว่า การเปลี่ยนแปลงใดๆ ก็ตามย่อมมีผลกระทบต่อผู้ที่เกี่ยวข้องเสมอไม่ว่าทางใดก็ทางหนึ่ง การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรก็เช่นเดียวกัน ผู้ที่เกี่ยวข้องนับตั้งแต่ผู้บริหารการศึกษา ศึกษาธิการจังหวัด ศึกษาธิการอำเภอ ผู้อำนวยการประถมศึกษาและอำเภอ ศึกษาพิเศษ ผู้อำนวยการโรงเรียน อาจารย์ใหญ่ ครูใหญ่ ครูผู้สอน ซึ่งจะต้องได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงทั้งสิ้นมากบ้างน้อยบ้างตามควรแก่กรณี อันที่จริงการประชาสัมพันธ์ไม่ใช่ว่าจะมาเริ่มต้นจัดทำหลักสูตรต้นแบบเสร็จแล้ว แต่ควรเริ่มตั้งแต่มีแผนการที่จะเปลี่ยนแปลงปรับปรุงหลักสูตรโดยให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้ทราบเป็นระยะๆ ว่าได้มีการดำเนินการไปแล้วแค่ไหนเพียงใด

บุญเลี้ยง ทุมทอง (2553) กล่าวถึงการประชาสัมพันธ์หลักสูตรไว้ว่า การเปลี่ยนแปลงใดๆ ก็ตามย่อมมีผลกระทบต่อผู้ที่เกี่ยวข้องเสมอไม่ว่าทางใดก็ทางหนึ่ง การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรก็เช่นเดียวกัน ผู้ที่เกี่ยวข้องนับตั้งแต่ผู้บริหารการศึกษา ศึกษาพิเศษ ผู้อำนวยการโรงเรียน ครูผู้สอน ซึ่งจะต้องได้รับผลกระทบด้วยกันทั้งสิ้น ที่กล่าวเช่นนี้ก็เพราะหลักสูตรเกี่ยวข้องกับสิ่งต่างๆ หลากอย่าง ไม่เฉพาะเรื่องการเรียนการสอนเท่านั้น แต่ยังเกี่ยวพันไปถึงวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ อาคารสถานที่และงบประมาณค่าใช้จ่าย สิ่งเหล่านี้เกี่ยวข้องกับบุคคลที่กล่าวมาข้างต้น ซึ่งจะต้อง

ปรับตัวแก้ไขวิธีการทำงานและปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อให้การใช้หลักสูตรประสบผลสำเร็จตามจุดหมายที่ได้กำหนดไว้ ด้วยเหตุนี้บุคคลเหล่านี้จึงจำต้องทราบว่ากำลังจะมีการเปลี่ยนแปลงอะไรเกิดขึ้น อันที่จริงการประชาสัมพันธ์ไม่ใช่ว่าจะมาเริ่มต้นจัดทำหลักสูตรต้นแบบเสร็จแล้ว แต่ควรเริ่มต้นตั้งแต่มีแผนการที่จะเปลี่ยนแปลงปรับปรุงหลักสูตร โดยให้ผู้เกี่ยวข้องทราบเป็นระยะๆ ว่าได้มีการดำเนินการไปแล้วแค่ไหนเพียงใด

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2554) กล่าวว่า การประชาสัมพันธ์หลักสูตร คือ การวางแผนดำเนินการใช้ หลักสูตรเพื่อการสื่อสารสองทาง และเสริมสร้างให้ผู้เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตรมีความรู้ความเข้าใจ และเกิดความรู้สึกที่ดีต่อหลักสูตร ป้องกันและแก้ไขความเข้าใจผิด ขจัดและลดสาเหตุแห่งการขัดแย้ง ต่างๆ รวมทั้งสนับสนุนนโยบายการดำเนินการใช้หลักสูตร ซึ่งเป็นภารกิจสำคัญของคณะกรรมการ บริหารหลักสูตร หลักการวางแผนประชาสัมพันธ์หลักสูตร มีดังต่อไปนี้

1. การกำหนดวัตถุประสงค์ จะต้องระบุสิ่งที่ต้องการประชาสัมพันธ์ไว้อย่างชัดเจนว่าเพื่ออะไร จะต้องสร้างความเข้าใจในสิ่งใดหรือด้วยการแก้ปัญหาใดในหลักสูตรที่พัฒนาขึ้น
2. การกำหนดกลุ่มเป้าหมาย ระบุให้แน่ชัดว่ากลุ่มเป้าหมายคือใคร มีพื้นฐานการศึกษาอย่างไร รวมทั้งรายละเอียดต่าง ๆ เช่น พื้นฐานทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม รวมทั้งว่าใครจะเป็นผู้นำความคิดเห็นหรือมีอิทธิพลต่อการเผยแพร่ข่าวสารหลักสูตรไปสู่ประชาชนในท้องถิ่น
3. การกำหนดหัวเรื่องกำหนดให้แน่นอนว่าแนวหัวเรื่องเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์หลักสูตรจะเน้นไปในทางใด ตลอดจนการกำหนดสัญลักษณ์หรือข้อความที่จะเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้รวดเร็ว
4. การกำหนดระยะเวลาหรือจังหวะที่เหมาะสมที่สุดในการปฏิบัติงานให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เช่น อาจจะเริ่มทำการเผยแพร่เกี่ยวกับหลักสูตรใหม่ล่วงหน้าเป็นการกระตุ้นความสนใจ
5. การกำหนดงบประมาณ จะต้องกำหนดงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงานให้ชัดเจน การกำหนดงบประมาณรวมทั้งกำหนดบุคลากรที่จะใช้ในการดำเนินงาน

นอกจากนี้แล้ว วิชัย วงษ์ใหญ่ ยังกล่าวอีกว่า การดำเนินงานการประชาสัมพันธ์หลักสูตร จะสำเร็จมากน้อยเพียงใด ควรจะต้องแยกลักษณะกิจกรรมให้ชัดเจน เพื่อความสะดวกใน การปฏิบัติงาน ประเภทและลักษณะของกิจกรรมการประชาสัมพันธ์หลักสูตร แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. การประชาสัมพันธ์ภายใน คือ การสร้างความรู้ความเข้าใจอันดีกับกลุ่มเป้าหมายในสถาบันหรือหน่วยงาน เพื่อช่วยเหลือสนับสนุนการใช้หลักสูตร ลดความขัดแย้ง ความไม่เข้าใจในบรรยากาศการปฏิบัติงาน รวมทั้งการให้ข่าวสาร ความรู้เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรแก่บุคลากร

2. การประชาสัมพันธ์ภายนอกคือการสร้างความรู้ความเข้าใจอันดีกับกลุ่มเป้าหมายภายนอกหน่วยงาน ได้แก่ ประชาชน ส่วนราชการ หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร การประชาสัมพันธ์ภายนอกอาจจัดทำในรูปแบบของการเผยแพร่ข่าวสารผ่านสื่อมวลชนประเภทต่างๆ เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายเกิดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร

3. การประชาสัมพันธ์เฉพาะกิจ คือ การประชาสัมพันธ์ที่จัดขึ้นให้เหมาะสมตามลักษณะของวัตถุประสงค์เฉพาะ เพื่อติดต่อกับกลุ่มเป้าหมายได้ทันที เช่น การประชาสัมพันธ์คุณลักษณะและความสามารถของผู้ที่จบหลักสูตร ให้กับหน่วยงานที่ต้องการใช้ผลผลิต เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง และตัดสินใจที่จะเลือกใช้ผลผลิตของหลักสูตร กระบวนการประชาสัมพันธ์หลักสูตร การดำเนินงานการประชาสัมพันธ์หลักสูตร มีปัจจัยที่เป็นส่วนประกอบอยู่ด้วยกัน 4 ประการ คือ

3.1 การสำรวจข้อมูล ได้แก่ การศึกษาค้นคว้าข้อมูลประกอบ เช่น ใครเป็นกลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร ซึ่งแบ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายที่จะต้องประชาสัมพันธ์ภายใน ได้แก่ ผู้บริหาร ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชา ผู้สอน อาจารย์ ส่วนกลุ่มเป้าหมายเพื่อการประชาสัมพันธ์ภายนอก ได้แก่ ผู้ปกครอง ชุมชน สถานศึกษาอื่นๆ รวมทั้งผู้ใช้ผลผลิตของหลักสูตร

3.2 การวางแผนงานประชาสัมพันธ์หลักสูตร คือ นำข้อมูลที่ศึกษาเตรียมวางแผนว่าจะทำอะไรบ้าง การวางแผนงานจะต้องชัดเจน เป็นระบบและต่อเนื่อง กำหนดกลุ่มเป้าหมาย ระยะเวลาวิธีการและสื่อ รวมทั้งงบประมาณ กำหนดวิธีปฏิบัติ ทำอย่างไร และเมื่อใด

3.3 การติดต่อสื่อสาร คือ การดำเนินงานการประชาสัมพันธ์หลักสูตรตามแผน คณะกรรมการบริหารหลักสูตร จะต้องศึกษาธรรมชาติการรับรู้สื่อประชาสัมพันธ์ของแต่ละกลุ่มเป้าหมาย ระยะเวลาและวิธีการนำเสนอการดำเนินการประชาสัมพันธ์หลักสูตรผ่านสื่อต่างๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต วารสาร และเอกสารเพื่อการประชาสัมพันธ์ภายในและภายนอก การทำเอกสารประกอบการประชาสัมพันธ์นั้นมีความแตกต่างกับการจัดทำเอกสารเผยแพร่ซึ่งมี วัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาทางเดียว ส่วนเอกสารเพื่อการประชาสัมพันธ์ มีจุดประสงค์เพื่อการสื่อสาร สองทางและกระตุ้นให้เกิดความรู้สึกที่ดีต่อหลักสูตร การประชาสัมพันธ์ก่อนการใช้หลักสูตร ถ้าจะมีการจัดประชุมสัมมนา จะต้องศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลของกลุ่มเป้าหมายให้ชัดเจน เพื่อเป็นประโยชน์สำหรับการออกแบบและวิธีการบริหาร จัดการสำหรับกลุ่มเป้าหมายเพื่อการสื่อสารได้ตรงจุดและเกิดความรู้สึกที่ดีต่อหลักสูตร การใช้วารสาร เพื่อการประชาสัมพันธ์ระหว่างการใช้หลักสูตร รวมทั้งเอกสารเพื่อการประชาสัมพันธ์ นอกจากนี้อาจจัดการสาธิตพิเศษ เพื่อการประชาสัมพันธ์หลักสูตรในประเด็นที่น่าสนใจ หรือลักษณะเด่นของ หลักสูตร ว่ามีประโยชน์และมีคุณค่า มีความหมายต่อผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างไร

3.4 การประเมินผลการประชาสัมพันธ์หลักสูตร จะใช้วิธีการใดจึงจะทราบว่า การประชาสัมพันธ์หลักสูตรแต่ละครั้งนั้นบรรลุวัตถุประสงค์ การใช้งบประมาณแต่ละครั้ง การใช้ทรัพยากรคุณภาพของสื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์หลักสูตร เหมาะกับกลุ่มเป้าหมายภายในและภายนอก การประสานงานกับหน่วยงานใดที่จะต้องปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

สรุปได้ว่า การประชาสัมพันธ์หลักสูตรอาจทำได้หลายรูปแบบ เช่น การออกเอกสาร สิ่งพิมพ์ การใช้สื่อมวลชน เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ เป็นต้น การจะเลือกใช้วิธีการ ประชาสัมพันธ์ อย่งไรนั้นต้องดูองค์ประกอบต่างๆ ได้แก่ วัตถุประสงค์ กลุ่มเป้าหมาย งบประมาณ เป็นต้น อย่งไรก็ตาม สิ่งที่สำคัญของการประชาสัมพันธ์หลักสูตร คือ ควรให้กลุ่มเป้าหมายหรือผู้ที่เกี่ยวข้องได้ทราบถึง การเปลี่ยนแปลงของหลักสูตรหรือข้อมูลต่างๆ ที่ต้องการประชาสัมพันธ์ให้ทราบเป็นระยะๆ ว่าหลักสูตรมี ประโยชน์ต่อผู้เรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างไร และจะมีผลต่อบทบาทและหน้าที่ของเขาอย่างไร

2. ด้านงานสอน

2.1 การทำความเข้าใจในหลักสูตรและปรับให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น

เป็นการทำความเข้าใจในหลักสูตรแม่บทและปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น โดยจัดทำคู่มือครูเพื่อให้ครูไว้ใช้ในการศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตรและการเรียน การสอน การจัดทำคู่มือครูอาจจัดทำได้โดยกรมการคณะกรรมการเฉพาะกิจจากครูในแผนกต่างๆ ก็ได้

สังต์ อุทรานันท์ (2542 อ้างถึงใน ขวลิขิต ชูกำแหง (2551)) ได้กล่าวว่า การปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น เนื่องจากหลักสูตรกลางที่ยกร่างขึ้นมาเพื่อใช้กับประชากรโดย ส่วนรวมนั้น มักจะไม่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น ดังนั้นควรจะได้มีการ ปรับปรุงหลักสูตรกลางที่มีความเหมาะสมกับสภาพของท้องถิ่นที่ใช้หลักสูตรนั้นๆ การดำเนินการปรับ หลักสูตรท้องถิ่นทำได้หลายลักษณะ คือ อาจทำโดยคณะกรรมการหรือบางลักษณะอาจทำได้โดย ครูผู้สอนแต่ละคนก็ได้

ขวลิขิต ชูกำแหง (2551) ได้กล่าวว่า การปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น เนื่องจากหลักสูตรกลางที่ยกร่างขึ้นมาเพื่อใช้กับประชากรโดยส่วนรวมในพื้นที่กว้างขวางทั่วประเทศนั้น มักจะไม่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น ดังนั้นเพื่อให้หลักสูตรมีความสอดคล้อง กับสภาพของสังคมในท้องถิ่น และสามารถสนองความต้องการของผู้เรียน ควรจะได้รับการปรับหลักสูตร กลางให้มีความเหมาะสมกับสภาพของท้องถิ่นที่ใช้หลักสูตรนั้น

บุญเลี้ยง ทุมทอง (2553) กล่าวว่า การที่ต้องปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพ ท้องถิ่น เนื่องจากหลักสูตรที่ยกร่างขึ้นมาเพื่อใช้กับประชากรโดยส่วนรวมในพื้นที่กว้างขวางทั่ว ประเทศนั้นมักจะไม่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการท้องถิ่น ดังนั้น เพื่อให้หลักสูตรมี

ความสอดคล้องกับสภาพของสังคมในท้องถิ่น และสามารถสนองความต้องการของผู้เรียน ควรจะได้มีการปรับหลักสูตรกลางให้มีความเหมาะสมกับสภาพของท้องถิ่นที่ใช้หลักสูตรนั้นๆ

สรุปคือ การทำความเข้าใจในหลักสูตรและปรับให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่นมีความจำเป็นอย่างมากเนื่องจากโรงเรียนแต่ละแห่งนั้นมีความแตกต่างกัน ดังนั้นการที่นำหลักสูตรไปใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด จึงต้องปรับให้มีความสอดคล้องกับท้องถิ่นหรือบริบทของโรงเรียนนั้นๆ

2.2 การวางแผนการสอน

มีนักวิชาหลายท่านได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการวางแผนการสอน ไว้ดังนี้

ชวลิต ชูกำแพง (2551) ได้กล่าวถึง การจัดทำแผนการสอนว่า การจัดทำแผนการสอนเป็นการขยายรายละเอียดของหลักสูตรให้ไปสู่ภาคปฏิบัติโดยการกำหนดกิจกรรมและเวลาไว้อย่างชัดเจนสามารถนำไปปฏิบัติได้แผนการสอนควรแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

1. แผนการสอนระยะยาว จัดทำเป็นรายภาคหรือรายปี
2. แผนการสอนระยะสั้น นำแผนการสอนระยะยาวมาขยายเป็นรายละเอียดสำหรับการสอนแต่ละครั้ง

2.1 วางแนวในการสอน ซึ่งจะช่วยให้ความสะดวกแก่ครูผู้ใช้หลักสูตรสามารถดำเนินการสอนได้ผลตามความมุ่งหมายของหลักสูตร

2.2 ให้ความสะดวกแก่ผู้บริหารและศึกษานิเทศก์ ในการช่วยเหลือแนะนำและติดตามผลการเรียนการสอน

2.3 เป็นแนวทางในการสร้างข้อทดสอบเพื่อประเมินผลการเรียนการสอนเพื่อให้ความครอบคลุมกับเนื้อหาสาระที่ได้สอนไปแล้ว

เขียน วันทนียตระกูล (2552) กล่าวเกี่ยวกับ ความหมายของการวางแผนการสอนดังนี้

การวางแผนการสอนเป็นการจัดวางโปรแกรมการสอนทั้งหมดในวิชาใดวิชาหนึ่งไว้ล่วงหน้า เพื่อช่วยให้ครูผู้สอนได้จัดดำเนินการกระบวนการเรียนการสอนให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่วางไว้ ดังนั้นในแผนการสอนจะต้องประกอบไปด้วยรายละเอียดตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ เช่น มีจุดประสงค์ความคิดรวบยอด/หลักการ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน การวัดผล/ประเมินผล และจำนวนคาบเวลาที่ใช้สอน ทุกสิ่งทุกอย่างจะต้องจัดรวมไว้อย่างมีระบบระเบียบในแผนการสอน

บุญเลี้ยง ทุมทอง (2553) กล่าวว่า การวางแผนการสอนเป็นการขยายรายละเอียดของหลักสูตรไปสู่ภาคปฏิบัติโดยการกำหนดกิจกรรมและเวลาไว้อย่างชัดเจน สามารถนำไปปฏิบัติได้แผนการสอนควรแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ แผนการสอนระยะยาว คือการจัดทำแผนการสอนเป็น

รายภาคหรือรายปีและแผนการสอนระยะสั้น คือการนำแผนการสอนระยะยาวมาขยายรายละเอียดสำหรับการสอนในแต่ละครั้ง

ทั้งนี้การวางแผนการสอนนั้นเป็นประโยชน์ในหลายด้าน ดังนี้

1. วางเป็นแนวทางในการสอน ซึ่งจะช่วยให้ความสะดวกแก่ครูผู้ใช้หลักสูตรสามารถดำเนินการสอนให้ได้ผลตามความมุ่งหมายตามหลักสูตร
2. ให้ความสะดวกแก่ผู้บริหารและศึกษานิเทศก์ ในการช่วยเหลือแนะนำและติดตามผลการเรียนการสอน
3. เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างข้อทดสอบเพื่อประเมินผลการเรียนการสอนเพื่อให้มีความครอบคลุมกับเนื้อหาสาระที่ได้สอนไปแล้ว

การวางแผนการสอน คือกิจกรรมในการคิดและการทำของครูก่อนที่จะเริ่มดำเนินการสอนวิชาใดวิชาหนึ่ง ซึ่งโดยทั่วไปจะประกอบด้วย การกำหนดจุดมุ่งหมาย การคัดเลือกเนื้อหา การกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน การเลือกตำรา เอกสาร อุปกรณ์และการประเมินผล

จากความหมายดังกล่าวข้างต้นพิจารณาได้ว่า เป็นความหมายที่อธิบายถึงกิจกรรมและข้อมูลที่จะต้องใช้ในการวางแผนการสอน จึงสรุปความหมายได้ว่าการวางแผนการสอน คือ การเตรียมการสอนอย่างเป็นลายลักษณ์อักษรไว้ล่วงหน้า เพื่อเป็นแนวทางการสอนสำหรับครู อันจะช่วยให้การเรียนการสอนบรรลุจุดประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อมูลที่ต้องเตรียมในการวางแผนการสอน ได้แก่

1. การกำหนดจุดประสงค์
2. การคัดเลือกเนื้อหา
3. การกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน
4. การเลือกสื่อการเรียนการสอน
5. การวัดผลประเมินผล

ผู้สอนควรได้จัดเตรียมข้อมูลเหล่านี้อย่างสอดคล้องต่อเนื่องกัน เพื่อประโยชน์ในการนำไปปฏิบัติจริง

Steve (1998 อ้างถึงใน ทิศนา แคมณี (2553)) กล่าวว่า ผู้สอนสามารถดำเนินการสอนตามแผนการสอนที่วางไว้ไปตามลำดับ อาจจะใช้เวลาเพียงไม่กี่คาบ หรือต่อเนื่องกันเป็นภาคเรียนก็ได้แล้วแต่ หัวเรื่องว่าสามารถทำได้ครอบคลุมเพียงใดแต่ไม่ควรเกิน 1 ภาคเรียน เพราะผู้เรียนอาจเกิดความเบื่อหน่าย นอกจากนั้นควรกระตุ้นให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งความรู้ที่หลากหลาย เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ชื่นชมผลงานของกันและกันและได้ปรับปรุงพัฒนาตน

จะเห็นได้ว่าแผนการสอนจะเป็นแนวทางในการใช้หลักสูตรของครู ถ้าหากไม่มีการจัดทำแผนการสอน การใช้หลักสูตรก็จะเป็นไปอย่างไม่มีจุดหมายทำให้เสียเวลาหรือมีข้อบกพร่องในการใช้หลักสูตรเป็นอย่างมาก อันจะส่งผลให้การบริหารหลักสูตรเกิดความล้มเหลว

2.3 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรเป็นสิ่งสำคัญในการทำให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายที่หลักสูตรวางเอาไว้ จากการศึกษาข้อมูลในส่วนนี้ได้มีนักวิชาการทางด้านหลักสูตรหลายท่านได้กล่าวถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร ไว้ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2551) กล่าวถึง การจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการสำคัญในการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นหลักสูตรที่มีมาตรฐานการเรียนรู้อบรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนเป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณสมบัติตามเป้าหมายของหลักสูตร ผู้สอนควรพยายามคัดสรรกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยช่วยให้นักเรียนเรียนรู้ผ่านสาระที่กำหนดไว้ในหลักสูตรครบ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้รวมทั้งปลูกฝังเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์พัฒนาทักษะต่างๆอันเป็นสมรรถนะสำคัญให้ผู้เรียนบรรลุตามเป้าหมาย

1. หลักการจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความสามารถตามมาตรฐานการเรียนรู้อบรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยยึดหลักว่านักเรียนมีความสำคัญที่สุดเชื่อว่าทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ยึดประโยชน์ที่เกิดกับนักเรียนกระบวนการจัดการเรียนรู้ต้องส่งเสริมให้นักเรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสมองเน้นให้ความสำคัญทั้งความรู้และคุณธรรม

2. กระบวนการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญนักเรียนจะต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายเป็นเครื่องมือที่จะนำพาตนเองไปสู่เป้าหมายของหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับนักเรียน อาทิ กระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการกระบวนการสร้างความรู้กระบวนการคิดกระบวนการทางสังคมกระบวนการเผชิญสถานการณ์และแก้ปัญหา กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์จริงกระบวนการปฏิบัติลงมือทำจริงกระบวนการจัดการ กระบวนการวิจัยกระบวนการเรียนรู้การเรียนรู้ของตนเองกระบวนการพัฒนาลักษณะนิสัย กระบวนการเหล่านี้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนควรได้รับการฝึกฝนและพัฒนาเพราะจะสามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตรดังนั้นผู้สอนจึงจำเป็นต้องศึกษาทำความเข้าใจในกระบวนการเรียนรู้ต่างๆเพื่อให้สามารถเลือกใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. การออกแบบการจัดการเรียนรู้ ผู้สอนต้องศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาให้เข้าใจถึงมาตรฐานการเรียนรู้ตัวชี้วัดสมรรถนะสำคัญของนักเรียนคุณลักษณะอันพึงประสงค์และสาระการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับนักเรียนแล้วจึงพิจารณาออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยเลือกใช้วิธีสอนและเทคนิคการสอนสื่อ/แหล่งเรียนรู้การวัดและประเมินผลเพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพและบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด

4. บทบาทของผู้สอนและผู้เรียน การจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามเป้าหมายของหลักสูตรทั้งผู้สอนและผู้เรียนควรมีบทบาทดังนี้

4.1 บทบาทของผู้สอน

1. ศึกษาวิเคราะห์นักเรียนเป็นรายบุคคลแล้วนำข้อมูลมาใช้ในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ที่ทำทหายความสามารถของผู้เรียน
2. กำหนดเป้าหมายที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียนทั้งด้านความรู้และทักษะกระบวนการที่เป็นความคิดรวบยอดหลักการและความสัมพันธ์รวมทั้งคุณลักษณะอันพึงประสงค์
3. ออกแบบการเรียนรู้และจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสมองเพื่อนำผู้เรียนไปสู่เป้าหมาย
4. จัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้และดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เกิดการเรียนรู้
5. จัดเตรียมและเลือกใช้สื่อให้เหมาะสมกับกิจกรรมนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน
6. ประเมินความก้าวหน้าของนักเรียนด้วยวิธีการที่หลากหลายเหมาะสมกับธรรมชาติของวิชาและระดับพัฒนาการของผู้เรียน
7. วิเคราะห์ผลการประเมินมาใช้ในการซ่อมเสริมและพัฒนาผู้เรียนรวมทั้งปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของตนเอง

4.2 บทบาทของนักเรียน

1. กำหนดเป้าหมายวางแผนและรับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเอง
2. เสาะแสวงหาความรู้ เข้าถึงแหล่งการเรียนรู้วิเคราะห์สังเคราะห์ข้อความรู้ตั้งคำถามคิดหาคำตอบหรือหาแนวทางแก้ปัญหาด้วยวิธีการต่างๆ
3. ลงมือปฏิบัติจริงสามารถสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ด้วยตนเองและนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่างๆ
4. มีปฏิสัมพันธ์ทำงานทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มและครู
5. ประเมินและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของตนเองอย่างต่อเนื่อง

ขวลิต ชูกำแพง (2551) ได้กล่าวว่า ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแต่ละครั้ง จำเป็นต้องเริ่มจากจุดมุ่งหมายของการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง อาจจะทำให้หลายๆชนิด ซึ่งจะมีความแตกต่างกันเป็นอย่างมากในเรื่องการใช้เวลา การใช้แรงงาน การใช้ทรัพยากร ตลอดจนการใช้งบประมาณ โดยเหตุนี้ครูผู้สอนในฐานะที่เป็นผู้จัดกิจกรรมให้กับ ผู้เรียนควรพิจารณาคัดเลือกกิจกรรมที่เห็นว่าจะก่อให้เกิดความรู้ หรือประสบการณ์ และสามารถทำให้บรรลุจุดมุ่งหมายได้ง่ายที่สุด เร็วที่สุด ประหยัดเวลาที่สุด ประหยัดแรงงานและค่าใช้จ่ายให้มากที่สุด การสอนเพื่อบรรลุเป้าหมายใดเป้าหมายหนึ่ง อาจเลือกใช้เฉพาะกิจกรรมที่เห็นว่ามีประสิทธิภาพมากที่สุดเพียง 1 – 2 กิจกรรม ก็เพียงพอแล้ว ไม่จำเป็นจะต้องทำทุกๆกิจกรรม เพราะการทำเช่นนั้นนั้น นอกจากไม่เป็นการประหยัดด้วยประการทั้งปวงแล้วอาจจะก่อให้เกิดความเบื่อหน่ายอีกด้วย

บุญเลี้ยง ทุมทอง (2553) ได้กล่าวถึงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนว่า ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแต่ละครั้ง จำเป็นจะต้องเริ่มจากการพิจารณาถึงจุดมุ่งหมายของการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเรื่องใดเรื่องหนึ่งอาจจะทำให้หลายๆ ชนิด ซึ่งจะมีความแตกต่างกันเป็นอย่างมากในเรื่องการใช้เวลา การใช้แรงงาน การใช้ทรัพยากร ตลอดจนการใช้งบประมาณ โดยเหตุนี้ครูผู้สอนในฐานะเป็นผู้จัดกิจกรรมให้กับผู้เรียน ควรพิจารณาคัดเลือกกิจกรรมที่เห็นว่าจะก่อให้เกิดความรู้ หรือประสบการณ์และสามารถทำให้บรรลุจุดมุ่งหมายได้ง่ายที่สุด เร็วที่สุด ประหยัดเวลาที่สุด ประหยัดแรงงานและค่าใช้จ่ายมากที่สุด การสอนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายใดเป้าหมายหนึ่ง อาจเลือกใช้เฉพาะกิจกรรมที่เห็นว่ามีประสิทธิภาพมากที่สุดเพียง 1-2 กิจกรรม ก็เพียงพอแล้ว ไม่จำเป็นต้องทำทุกๆ กิจกรรม เพราะการทำเช่นนั้นนั้นนอกจากจะไม่เป็นการประหยัดด้วยประการทั้งปวงแล้วอาจทำให้เกิดความเบื่อหน่ายอีกด้วย

กระทรวงศึกษาธิการ (2551) ได้กล่าวว่า กิจกรรมเสริมหลักสูตร หมายถึง กิจกรรมนอกชั้นเรียนซึ่งโรงเรียนได้จัดขึ้นเพื่อสร้างโอกาสการเรียนรู้ให้แก่นักเรียนในโรงเรียนโดยไม่ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนตามหลักสูตร การศึกษา มุ่งเน้นให้กิจกรรมดังกล่าว เป็นส่วนเสริมสร้างประสบการณ์ ทักษะความรู้ความสามารถพัฒนาการทางบุคลิกภาพ สุขภาพ ตลอดจนคุณธรรมและจริยธรรมให้แก่ นักเรียน

วัชร บุณสิงห์ (2554) ได้กล่าวถึงกิจกรรมเสริมหลักสูตรว่า เป็นกิจกรรมที่จัดอย่างเป็นกระบวนการ ด้วยรูปแบบ วิธีการที่หลากหลาย เพื่อการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนในด้านความรู้ ความสามารถ ทักษะวิชาชีพ รวมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ และสังคม มุ่งส่งเสริมเจตคติ คุณค่าชีวิต ปลูกฝังคุณธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง สร้างจิตสำนึกต่อธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปรับตัวและปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ประเทศชาติ และดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข

กิจกรรมเสริมหลักสูตรมีต่อผู้เรียน ดังนี้

1. ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ที่หลากหลาย เกิดความรู้ ทักษะกระบวนการ และทักษะทางวิชาการและวิชาชีพอย่างกว้างขวางมากยิ่งขึ้น
2. ผู้เรียนสามารถค้นพบความสนใจ ความถนัด และพัฒนาความสามารถพิเศษเฉพาะตัว เห็นช่องทางในการสร้างงานอาชีพในอนาคตได้อย่างเหมาะสมกับตนเอง
3. ผู้เรียนเห็นคุณค่าขององค์ความรู้ต่างๆ สามารถนำความรู้และประสบการณ์ไปใช้ในการพัฒนาตนเองและประกอบอาชีพ
4. ผู้เรียนพัฒนาบุคลิกภาพ เจตคติ ค่านิยมในการดำเนินชีวิต และเสริมสร้างศีลธรรม จริยธรรม

5. ผู้เรียนมีจิตสำนึกและทำประโยชน์เพื่อหมู่คณะ สังคมและประเทศชาติ

หลักการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

1. กิจกรรมเสริมหลักสูตรเป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะพึงประสงค์
2. เป็นแนวทางการจัดกิจกรรมที่พัฒนาให้ผู้เรียนทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ
3. ผู้เรียนสามารถเลือกเข้าร่วมกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจของตนเอง
4. กิจกรรมเสริมหลักสูตรเป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนทุกคนร่วมกันดำเนินการเองทั้งหมด โดยมีครูเป็นผู้ให้คำปรึกษาแนะนำ
5. สถานศึกษาสนับสนุนให้ผู้เรียนดำเนินกิจกรรมที่วางแผนไว้ โดยผ่านความเห็นชอบจากผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานกิจกรรมนักเรียน นักศึกษา และครูที่ปรึกษากิจกรรม
6. มีการประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมโดยวิธีการที่หลากหลาย และสอดคล้องกับกิจกรรมอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

กล่าวโดยสรุปเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรว่า เป็นกระบวนการสำคัญในการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ทั้งทางด้านวิชาการ ทักษะชีวิตและสิ่งที่ตนเองสนใจ

2.4 การพัฒนาและการใช้สื่อการเรียนการสอน

ชวลิต เข่งทอง (ม.ป.ป.) กล่าวว่าในระบบการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอนนับว่าเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่จะทำให้การเรียนการสอนดำเนินไปได้ จนบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ สื่อการเรียนการสอนมีหลายประเภท แต่ละประเภทก็จะมีลักษณะและคุณสมบัติแตกต่างกันออกไป ผู้สอนที่ตระหนักในคุณค่าของสื่อจะต้องศึกษาให้เข้าใจถึงเงื่อนไขการเลือกใช้และใช้งานอย่างถูกต้อง เงื่อนไขที่เกี่ยวข้องกับการเลือกใช้สื่อได้แก่ เงื่อนไขที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาวิชา ตัวผู้เรียน วิธีการสอนและความพร้อมทางด้านอื่นๆ นอกจากนั้นก็ยังต้องคำนึงถึงลักษณะ

เฉพาะตัวของสื่อแต่ละประเภท เมื่อผู้สอนมีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอน สามารถเลือกใช้อย่างถูกต้อง ก็ย่อมมีความพร้อมที่จะสร้างและพัฒนาสื่อขึ้นมาใช้เองได้

กระทรวงศึกษาธิการ (2551) กล่าวว่า สื่อการเรียนรู้เป็นเครื่องมือส่งเสริมสนับสนุน การจัดการกระบวนการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนเข้าถึงความรู้ ทักษะกระบวนการ และคุณลักษณะตาม มาตรฐานของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ สื่อการเรียนรู้มีหลากหลายประเภท ทั้งสื่อธรรมชาติ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยี และเครือข่าย การเรียนรู้ต่างๆ ที่มีในท้องถิ่น การเลือกใช้สื่อควรเลือกให้มีความเหมาะสมกับระดับพัฒนาการ และลีลาการเรียนรู้ที่หลากหลายของผู้เรียน

การจัดการสื่อการเรียนรู้ ผู้เรียนและผู้สอนสามารถจัดทำและพัฒนาขึ้นเอง หรือ ปรับปรุงเลือกใช้อย่างมีคุณภาพจากสื่อต่างๆ ที่มีอยู่รอบตัวเพื่อนำมาใช้ประกอบในการจัดการเรียนรู้ ที่สามารถส่งเสริมและสื่อสารให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ โดยสถานศึกษาควรจัดให้มีอย่างพอเพียง เพื่อ พัฒนาให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง สถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้มีหน้าที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรดำเนินการดังนี้

1. จัดให้มีแหล่งการเรียนรู้ ศูนย์สื่อการเรียนรู้ ระบบสารสนเทศการเรียนรู้และ เครือข่ายการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพทั้งในสถานศึกษาและในชุมชน เพื่อการศึกษาค้นคว้าและการ แลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้ ระหว่างสถานศึกษา ท้องถิ่น ชุมชน สังคมโลก

2. จัดทำและจัดหาสื่อการเรียนรู้สำหรับการศึกษาค้นคว้าของผู้เรียน เสริมความรู้ให้ ผู้สอนรวมทั้งจัดหาสิ่งที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ป็นสื่อการเรียนรู้

3. เลือกและใช้สื่อการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ มีความเหมาะสม มีความหลากหลาย สอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้ ธรรมชาติของสาระการเรียนรู้ และความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน

4. ประเมินคุณภาพของสื่อการเรียนรู้ที่เลือกใช้อย่างเป็นระบบ

5. ศึกษาค้นคว้า วิจัย เพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ ของผู้เรียน

6. จัดให้มีการกำกับ ติดตาม ประเมินคุณภาพและประสิทธิภาพเกี่ยวกับสื่อและการ ใช้สื่อการเรียนรู้เป็นระยะๆ และสม่ำเสมอ

ยุทธนา พันธุ์มี (2557) ได้กล่าวว่า สื่อการสอน หมายถึง วัสดุ อุปกรณ์ หรือวิธีการใดๆ ก็ตามที่เป็นตัวกลางหรือพาหนะในการถ่ายทอดความรู้ ทักษะ ทักษะและประสบการณ์ไปสู่ผู้เรียน สื่อการสอนแต่ละชนิดจะมีคุณสมบัติพิเศษและมีคุณค่าในตัวของมันเองในการเก็บและแสดง ความหมายที่เหมาะสมกับเนื้อหาและเทคนิควิธีการใช้อย่างมีระบบ

คุณสมบัติของสื่อการสอน สื่อการสอนมีคุณสมบัติพิเศษ 3 ประการ คือ

1. สามารถจัดยึดประสบการณ์กิจกรรมและการกระทำต่าง ๆ ไว้ได้อย่างคงทนถาวร ไม่ว่าจะ เป็นเหตุการณ์ในอดีตหรือปัจจุบัน ทั้งในลักษณะของรูปภาพ เสียง และสัญลักษณ์ต่างๆ สามารถนำไปใช้ได้ตามความต้องการ

2. สามารถจัดแจงจัดการและปรุงแต่งประสบการณ์ต่าง ๆ ให้ใช้ได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนเพราะสื่อการสอนบางชนิด สามารถใช้เทคนิคพิเศษเพื่อเอาชนะข้อจำกัดในด้านขนาด ระยะทาง เวลา และความเป็นนามธรรมของประสบการณ์ตามธรรมชาติได้

3. สามารถแจกจ่ายและขยายของข่าวสารออกเป็นหลายๆ ฉบับเพื่อเผยแพร่สู่คนจำนวนมาก และสามารถซ้ำๆ ได้หลายๆ ครั้ง ทำให้สามารถแก้ปัญหาในด้านการเรียนการสอนต่างๆ ทั้งการศึกษาในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียนได้เป็นอย่างดี

คุณค่าของสื่อการสอน

1. เป็นศูนย์รวมความสนใจของผู้เรียน
2. ทำให้บทเรียนเป็นที่น่าสนใจ
3. ช่วยให้ผู้เรียนมีประสบการณ์กว้างขวาง
4. ทำให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ร่วมกัน
5. แสดงความหมายและสัญลักษณ์ต่าง ๆ
6. ให้ความหมายแก่คำที่เป็นนามธรรมได้
7. แสดงสิ่งที่ลึกลับให้เข้าใจง่าย
8. อธิบายสิ่งที่เข้าใจยากให้เข้าใจง่ายขึ้น
9. สามารถเอาชนะข้อจำกัดต่าง ๆ เกี่ยวกับเวลา ระยะทางและขนาดได้ เช่น
 - 9.1 ทำให้สิ่งที่เคลื่อนไหวนช้าให้เร็วขึ้นได้
 - 9.2 ทำให้สิ่งที่เคลื่อนไหวนเร็วให้ช้าลงได้
 - 9.3 ย่อสิ่งที่ใหญ่เกินไปให้เล็กลงได้
 - 9.4 ขยายสิ่งที่เล็กเกินไปให้ใหญ่ขึ้นได้
 - 9.5 นำสิ่งที่อยู่ไกลเกินไปมาศึกษาได้
 - 9.6 นำสิ่งที่เกิดขึ้นในอดีตมาให้ดูได้

คุณค่าของสื่อการสอน จำแนกได้ 3 ด้าน คือ

1. คุณค่าด้านวิชาการ
 - 1.1 ทำให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์ตรง
 - 1.2 ทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ดีกว่าและมากกว่าไม่ใช้สื่อการสอน

1.3 ลักษณะที่เป็นรูปธรรมของสื่อการสอน ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจความหมายของสิ่งต่างๆ ได้กว้างขวางและเป็นแนวทางให้เข้าใจสิ่งนั้น ๆ ได้ดียิ่งขึ้น

1.4 ส่วนเสริมด้านความคิด และการแก้ปัญหา

1.5 ช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ถูกต้อง และจำเรื่องราวได้มากและได้นาน

1.6 สื่อการสอนบางชนิด ช่วยเร่งทักษะในการเรียนรู้ เช่น ภาพยนตร์ ภาพนิ่ง เป็นต้น

2. คุณค่าด้านจิตวิทยาการเรียนรู้

2.1 ทำให้เกิดความสนใจ และต้องเรียนรู้ในสิ่งต่าง ๆ มากขึ้น

2.2 ทำให้เกิดความคิดรวบยอดเป็นเพียงอย่างเดียว

2.3 ได้รับความสนใจ ทำให้เกิดความพึงพอใจ และช่วยผู้กระทำการกิจกรรมด้วยตนเอง

3. คุณค่าด้านเศรษฐกิจการศึกษา

3.1 ช่วยให้ผู้เรียนที่เรียนช้าเรียนได้เร็วและมากขึ้น

3.2 ประหยัดเวลาในการทำความเข้าใจเนื้อหาต่าง ๆ

3.3 ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้เหมือนกันครั้งละหลาย ๆ คน

3.4 ช่วยจัดปัญหาเรื่องเวลา สถานที่ ขนาด และระยะทาง

ดังนั้นในการจัดทำ การเลือกใช้ และการประเมินคุณภาพสื่อการเรียนรู้ที่ใช้ในสถานศึกษา ควรคำนึงถึงหลักการสำคัญของสื่อการเรียนรู้ เช่น ความสอดคล้องกับหลักสูตร วัตถุประสงค์การเรียนรู้ การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียน เนื้อหา มีความถูกต้องและทันสมัยไม่กระทบความมั่นคงของชาติ ไม่ขัดต่อศีลธรรม มีการใช้ภาษาที่ถูกต้อง รูปแบบการนำเสนอที่เข้าใจง่ายและน่าสนใจ

2.5 การจัดสอนซ่อมเสริม

Kochevar (1975 อ้างถึงใน ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2557)) ได้ให้ความหมายของการสอนซ่อมเสริม ไว้ว่า เป็นการแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียนโดยมีวิธีการเตรียมและแก้ไขให้ถูกต้องเพื่อช่วยให้ผู้เรียนปฏิบัติ พร้อมทั้งชี้แนวทางที่ถูกต้อง ซึ่งจะเป็นการช่วยให้ผู้เรียนมีความสามารถด้านการเรียนดียิ่งขึ้น

Dechant (1982 อ้างถึงใน ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2557)) ให้ความหมายว่า การสอนเสริมเป็นการให้นักเรียนได้เรียนในสิ่งที่ปัญหาจากบทเรียนครั้งแรกในห้องเรียนปกติ โดยครูต้องคัดเลือกนักเรียนออกเป็นกลุ่มหรือรายบุคคลตามระดับความสามารถเพื่อที่ครูจะได้ให้ความสนใจแก่นักเรียน และได้ทราบถึงความต้องการ ตลอดจนปัญหาทางการเรียนของนักเรียน

สุกัญ เทียนทอง (2549) กล่าวว่า การสอนซ่อมเสริม (Remedial Teaching) เป็นวิธีสอนที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้แก้ไขข้อบกพร่องของตนเองและเสริมทักษะความสามารถให้ดีขึ้น เกิดจากสาเหตุหลัก 3 ประการคือ ตัวครู ตัวเด็ก และสื่อการเรียนรู้ การสอนซ่อมเสริมต้องมีการติดตามและ

ประเมินผลอย่างสอดคล้องกับจุดบกพร่องที่ซ่อมเสริม ให้กำลังใจและเสริมแรง วิธีการสอนซ่อมเสริมสามารถกระทำได้หลายรูปแบบ เช่น

1. การสอนโดยครู แบบตัวต่อตัวเหมาะกับนักเรียนที่มีความบกพร่องไม่มากหรือนักเรียนในชั้นเล็กๆ
2. การสอนเป็นกลุ่มย่อย ในกรณีที่นักเรียนมีความบกพร่องเหมือนๆ กัน กลุ่มหนึ่งประมาณ 3-5 คน
3. เพื่อนสอนเพื่อน ครูจะคัดเลือกนักเรียนที่เก่งช่วยสอนนักเรียนที่เรียนอ่อน อาจจะสอนตัวต่อตัวหรือเป็นกลุ่มก็ได้

4. พี่สอนน้อง เป็นการนำนักเรียนรุ่นพี่ที่มีความสามารถและผลการเรียนที่ดี มาช่วยสอนนักเรียนรุ่นน้องที่เรียนอ่อน หรือช่วยสอนเนื้อหาใหม่ก็ได้

5. การสอนโดยการศึกษาด้วยตนเอง จากสื่อ IT วีดิทัศน์ และชุดการเรียนต่างๆ

กระทรวงศึกษาธิการ (2551) ได้กล่าวถึงในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ว่าได้กำหนดให้สถานศึกษาจัดสอนซ่อมเสริมเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเต็มตามศักยภาพ ดังนั้นสถานศึกษาต้องจัดสอนซ่อมเสริมเป็นกรณีพิเศษนอกเหนือ ไปจากการสอนปกติ เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนสามารถบรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ เป็นการให้โอกาสแก่ผู้เรียนได้เรียนรู้และพัฒนา โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายและตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล หลังจากที่ครูปลายทางทำการสอนเพิ่มเติมในชั้นเรียนแล้ว เมื่อมีการประเมินผลแล้วก็ยังพบว่ามึนักเรียนบางคนที่ยังไม่ผ่านการประเมินผลการเรียนรู้ หลังการสอน ครูจึงควรติดตามผลนักเรียนเป็นรายบุคคลเพื่อตรวจสอบ ซ่อมเสริมและปรับปรุงแก้ไข ในกรณีเช่นนี้ครูปลายทางจะช่วยเหลือทำการนัดหมายนักเรียนผู้นั้นมาสอนหรือมาติวเพิ่มเติมเฉพาะราย ตามวันเวลาที่นัดหมาย ส่วนใหญ่มักจะเป็นวันเสาร์ – อาทิตย์ เพื่อให้นักเรียนสามารถตามทันบทเรียนที่ทำการสอนในชั้นเรียนปกติได้

การสอนซ่อมเสริมสามารถทำได้โดย 2 แนวทาง คือการใช้สื่อคอมพิวเตอร์ให้นักเรียนเรียนด้วยตนเองหรือครูเป็นผู้ทำการสอนเอง

1. การสอนซ่อมเสริมโดยใช้สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยแก้ไข ส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่มเล็ก ให้มีผลการเรียนดีขึ้นจากการเรียนในชั้นเรียนปกติ การใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอนมีความเหมาะสมในการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนตามเอกัตภาพ นั่นคือ การเรียนแบบรายบุคคล เป็นเทคนิคหรือวิธีการสอนที่ยึดหลักความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยจัดสิ่งแวดล้อมสำหรับการเรียนให้ผู้เรียนได้เรียนอย่างอิสระ เรียนรู้ตามวิถีทางของเขา และใช้เวลาในเรื่องหนึ่งแตกต่างกันไป

การใช้คอมพิวเตอร์ เพื่อการเรียนการสอนก่อให้เกิดประโยชน์ คือ

- 1) เป็นการสื่อการเรียนการสอนที่ดี เพราะสามารถทำในสิ่งที่วิธีอื่นๆ ทำไม่ได้
- 2) ช่วยลดปัญหาในชั้นเรียนระหว่างครู กับ นักเรียน และระหว่างนักเรียนที่มีพื้นฐานความรู้ แตกต่างกัน ทำให้ครุมีเวลาพอที่จะแนะนำและกวดขันการเรียนของนักเรียน
- 3) นักเรียนสามารถเรียนด้วยตัวเอง และทำการทดลองตามภาพจำลองซ้ำๆ กัน หลายๆ ครั้งให้รู้จริง และ เข้าใจจริง
- 4) วิชาที่นักเรียนเข้าใจยาก เช่น คอมพิวเตอร์สามารถช่วยได้ในด้านการจำลองภาพ ทำให้นักเรียน ได้ทดลองและสังเกตผลที่เกิดขึ้น ทำให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนมากยิ่งขึ้น
- 5) นักเรียนที่ต้องการเรียนซ่อมเสริม สามารถเรียนได้ด้วยตนเองโดยใช้เวลานอกเหนือจากการเรียนวิชาอื่น ๆ จนกว่าจะสอบซ่อมเสริมผ่าน ซึ่งจะเป็นการลด
- 6) ภาระของครูในด้านการสอนซ่อม เสริมเป็นรายบุคคล หรือลดการขาดแคลนครูสอนซ่อมเสริม
- 7) ช่วยประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายในการจัดการสอนซ่อมเสริมแต่ละครั้ง

2. การสอนซ่อมเสริมโดยครู ในขณะที่ทำการสอนชั้นเรียนปกติเพื่อเตรียมการสอนเสริมให้นักเรียน ครูต้องดำเนินการดังต่อไปนี้

2.1 การคัดเลือกผู้ที่สมควรจัดการสอนซ่อมเสริมให้ระหว่างสอน ครูจะต้องทำหน้าที่ผู้ประเมินผลผู้เรียนว่าผ่านวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมนั้นๆหรือไม่ ถ้าครูสามารถแก้ปัญหาให้ผู้เรียนสามารถผ่านไปได้ก็ไม่ต้องจัดสอนซ่อมเสริมให้ แต่ถ้าไม่สามารถแก้ไขได้ในทันทีก็ต้องดำเนินการ จะเห็นว่าขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนสำคัญที่สุด การบันทึกการสอนแต่ละครั้ง จะช่วยให้ครูเห็นการเจริญเติบโตทางการเรียนรู้ของผู้เรียน ครูจะเห็นแนวโน้มของการพัฒนาการ การแก้ปัญหาของครูเอง และจะทำให้พบว่าผู้เรียนคนใดมีปัญหาต้องแก้ไข บันทึกการสอนจะช่วยครูให้ปรับปรุงวิธีการวัดและประเมินเช่น ปรับวิธีการสังเกตการถามคำถามเพื่อตรวจสอบความตรงว่านักเรียนคนใดผ่านหรือไม่ผ่านในแต่ละวัตถุประสงค์นั้นๆ

2.2 เมื่อครูได้ผู้เรียนที่ต้องซ่อมเสริมมาแล้ว จะต้องดำเนินการจัดการซ่อมเสริมให้ในขั้นตอนนี้ครูจะต้องวิเคราะห์ให้ได้ว่าผู้เรียนคนใด ควรจะจัดสอนซ่อมเสริมอย่างไร ไม่จำเป็นต้องเหมือนกันในแต่ละคน แต่ละเรื่อง นอกจากนั้นครูผู้สอนอาจต้องติดต่อพูดคุยกับครูประจำชั้นผู้ปกครอง เพื่อขอความร่วมมือในการพัฒนาลูกศิษย์ของตน

2.3 การบันทึกการดำเนินการ ครูจะต้องบันทึกลงไปแบบบันทึกการสอนซ่อมเสริมถึง กิจกรรมที่ทำทุกประการ การจัดการใช้สื่อการสอน การติดตามผล รวมถึงพฤติกรรมของผู้เรียนด้านต่างๆ เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการประเมินผลต่อไป

2.4 ขั้นตอนวัดและประเมินผล เป็นขั้นตอนสำคัญที่จะบ่งบอกได้ว่าผู้เรียนบรรลุตามวัตถุประสงค์หรือไม่อย่างไร ในกระบวนการสอนซ่อมเสริมครูจะต้อง วัดและประเมินตลอดเวลา ทั้งสัมฤทธิ์ผล วิธีเรียนของผู้เรียน และวิธีการสอนของผู้สอน เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้ประโยชน์ที่สุด เครื่องมือที่ใช้ สามารถใช้ได้ทุกชนิด แต่ที่ควรใช้ก็คือการสังเกต และการสอบถาม ครูควรมีกุศโลบายที่จะทำให้ให้นักเรียนแสดงออกถึงความเข้าใจ ความคิดวิเคราะห์และอธิบายออกมาเป็นคำพูดให้ได้ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการปรับกระบวนการเรียนการสอน หากมีปัญหาหรือต้องการความรู้ความเข้าใจเพิ่มเติมเกี่ยวกับบทเรียน การเรียนการสอนวิชาที่รับผิดชอบ ครูประจำวิชาสามารถที่จะติดต่อกับครูผู้สอนออกอากาศได้ โดยผ่านสถานีออกอากาศหรือถึงตัวผู้สอนโดยตรง ณ โรงเรียนที่ครูผู้นั้นทำการสอนอยู่

จากการที่ผู้เชี่ยวชาญทางด้านหลักสูตรหลายท่านได้กล่าวถึงการสอนซ่อมเสริมมาข้างต้น สรุปได้ว่า การสอนซ่อมเสริมนั้นครูจะต้องสังเกตว่าผู้เรียนที่จะเรียนซ่อมเสริมนั้นเป็นอย่างไร ครูต้องเลือกวิธีการสอนและวิธีการวัดประเมินการเรียนซ่อมเสริมที่เหมาะสมกับผู้เรียนนั้นๆ ซึ่งการกระทำดังกล่าวจะช่วยให้ผู้เรียนที่เรียนมีพัฒนาการในการเรียนที่ดีขึ้น

2.6 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้เป็นกระบวนการสำคัญยิ่งในการนำหลักสูตรไปใช้ซึ่งได้มีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ไว้ดังนี้

Steve (1998 อ้างถึงใน ทิศนา แจมณี (2553)) ได้กล่าวถึง การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ไว้คือ การประเมินจากการสังเกต การบันทึก และการรวบรวมข้อมูลจากผลงานและการแสดงออกของผู้เรียน การประเมินจะไม่เน้นเฉพาะทักษะพื้นฐานเท่านั้น แต่จะรวมถึงทักษะการคิด การทำงาน การร่วมมือ การแก้ปัญหาและอื่นๆ การประเมินควรให้ความสำคัญในการประสบความสำเร็จในการทำงานของผู้เรียนแต่ละคน มากกว่าการประเมินผลการเรียนที่มุ่งให้คะแนนผลผลิต

ชวลิต ชูกำแพง (2551) ได้กล่าวว่า ในการนำหลักสูตรไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพนั้นมีขั้นตอนหนึ่งที่จะขาดเสียมิได้ คือ การวัดผลประเมินผล เพราะการวัดผลประเมินผลจะได้ข้อมูลย้อนกลับที่สะท้อนให้เห็นถึงพัฒนาการและความก้าวหน้าในการเรียนรู้ว่าบรรลุวัตถุประสงค์ของการสอนและความมุ่งหมายของหลักสูตรหรือไม่ การวัดและประเมินผลการศึกษาเป็นเครื่องมือหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาคุณภาพของนักการศึกษาในระดับการศึกษาต่างๆ เพราะผลจากการวัดจะเป็นพื้นฐานในการตัดสินใจของครูและนักการศึกษาเพื่อใช้ปรับปรุงวิธีการสอน การแนะแนว การประเมินผลหลักสูตรแบบเรียน การใช้อุปกรณ์การสอนตลอดจนการจัดระบบบริหารทั่วไปของโรงเรียน และนอกจากนี้ยังช่วยปรับปรุงการเรียนของนักเรียนให้เรียนถูกวิธียิ่งขึ้น เช่น ผลการสอบของนักเรียนไม่ดีไม่เพียงแต่แสดงความอ่อนของนักเรียนแต่ละคนเท่านั้น เพราะถ้าพิจารณาผลการสอบรวมทั้งโรงเรียนก็จะแสดงถึงความบกพร่องในการสอนไม่ดีของครูด้วย และถ้าพิจารณาผลการสอบทั้งโรงเรียนก็จะ

แสดงถึงความบกพร่องในด้านการบริหารโรงเรียนของครูใหญ่ และคณะผู้บริหาร ยิ่งกว่านั้นถ้าเราพิจารณาผลสอบรวมทั้งประเทศก็จะแสดงถึงความบกพร่องในการจัดระบบการบริหารของนักศึกษาระดับประเทศอีกด้วย ดังนั้นการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนจึงนับว่ามีความสำคัญยิ่งในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2551) ได้กล่าวถึง การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ต้องอยู่บนหลักการพื้นฐานสองประการคือการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนและเพื่อตัดสินผลการเรียนในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ประสบผลสำเร็จนั้นผู้เรียนจะต้องได้รับการพัฒนาและประเมินตามตัวชี้วัดเพื่อให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้สะท้อนสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนซึ่งเป็นเป้าหมายหลักในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในทุกระดับไม่ว่าจะเป็นระดับชั้นเรียนระดับสถานศึกษาระดับเขตพื้นที่การศึกษาและระดับชาติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยใช้ผลการประเมินเป็นข้อมูลและสารสนเทศที่แสดงพัฒนาการความก้าวหน้าและความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียนตลอดจนข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็มตามศักยภาพ

กระทรวงศึกษาธิการ (2553) ได้กล่าวถึง จุดมุ่งหมายของการวัดและประเมินผลการเรียนรู้การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนต้องอยู่บนจุดมุ่งหมายพื้นฐานสองประการ

ประการแรก คือ การวัดและประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียน โดยเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผลการเรียน และการเรียนรู้ของผู้เรียนในระหว่างการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง บันทึกวิเคราะห์ แปลความหมายข้อมูลแล้วนำมาใช้ในการส่งเสริมหรือปรับปรุงแก้ไขการเรียนรู้ของผู้เรียน และการสอนของครู การวัดและประเมินผลกับการสอนจึงเป็นเรื่องที่สัมพันธ์กัน หากขาดสิ่งหนึ่งสิ่งใด การเรียนการสอนก็ขาดประสิทธิภาพ การประเมินระหว่างการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ เช่นนี้เป็นการวัดและประเมินผลย่อย (Formative assessment) ที่เกิดขึ้นในห้องเรียนทุกวัน เป็นการประเมินเพื่อให้รู้จุดเด่น จุดที่ต้องปรับปรุง จึงเป็นข้อมูลเพื่อใช้ในการพัฒนา ในการเก็บข้อมูลผู้สอนต้องใช้วิธีการและเครื่องมือการประเมินที่หลากหลาย เช่น การสังเกต การซักถาม การระดมความคิดเห็นเพื่อให้ได้มติข้อสรุปของประเด็นที่กำหนด การใช้แฟ้มสะสมงาน การใช้ภาระงานที่เน้นการปฏิบัติ การประเมินความรู้เดิม การให้ผู้เรียนประเมินตนเอง การให้เพื่อนประเมินเพื่อน และการใช้เกณฑ์การให้คะแนน (Rubrics) สิ่งสำคัญที่สุดในการประเมินเพื่อพัฒนา คือ การให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนในลักษณะคำแนะนำที่เชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ทำให้การเรียนรู้พอกพูน แก้ไขความคิด ความเข้าใจเดิมที่ไม่ถูกต้อง ตลอดจนการให้ผู้เรียนสามารถตั้งเป้าหมายและพัฒนาตนเองได้

จุดมุ่งหมายประการที่สอง คือ การวัดและประเมินผลเพื่อตัดสินผลการเรียน เป็นการประเมินสรุปผลการเรียนรู้ (Summative assessment) ซึ่งมีหลายระดับ ได้แก่ เมื่อเรียนจบหน่วย การเรียนรายวิชาเพื่อตัดสินให้คะแนน หรือให้ระดับผลการเรียน ให้การรับรองความรู้ความสามารถ

ของผู้เรียนว่าผ่านรายวิชาหรือไม่ ควรได้รับการเลื่อนชั้นหรือไม่ หรือสามารถจบหลักสูตรหรือไม่ การประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียนที่ดีต้องให้ออกาสผู้เรียนแสดงออกความรู้ความสามารถด้วยวิธีการที่หลากหลายและพิจารณาตัดสินบนพื้นฐานของเกณฑ์ผลการปฏิบัติมากกว่าใช้เปรียบเทียบระหว่างนักเรียน

บุญเลี้ยง ทุมทอง (2553) กล่าวว่า การวัดและประเมินผลการเรียนรู้เป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งในกระบวนการนำหลักสูตรไปใช้เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ เพราะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้จะให้ข้อมูลย้อนกลับที่สะท้อนให้เห็นถึงการพัฒนาและความก้าวหน้าในการเรียนรู้ว่าบรรลุตามจุดประสงค์ของการสอนและความมุ่งหมายของหลักสูตรหรือไม่ การวัดและการประเมินผลการศึกษาเป็นเครื่องมืออันหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาคุณภาพของนักการศึกษาในระดับการศึกษาต่างๆ เพราะผลจากการวัดจะเป็นพื้นฐานในการตัดสินใจของครูและนักการศึกษาเพื่อใช้ปรับปรุงวิธีการสอน การแนะนำการประเมินผลหลักสูตรแบบเรียน การใช้อุปกรณ์การสอนตลอดจนการจัดระบบบริหารทั่วไปของโรงเรียน และนอกจากนี้ยังช่วยปรับปรุงการเรียนของนักเรียนให้เรียนถูกวิธียิ่งขึ้น เช่น ผลการสอบของนักเรียนไม่ดี ไม่เพียงแต่แสดงความอ่อนของนักเรียนแต่ละคนเท่านั้น เพราะถ้าพิจารณาผลการสอบรวมทั้งโรงเรียนก็จะแสดงถึงความบกพร่องในส่วนการสอนไม่ดีของครูด้วย และถ้าพิจารณาผลการสอบรวมทั้งโรงเรียนก็จะแสดงถึงความบกพร่องในด้านการบริหารโรงเรียนของครูใหญ่และคณะผู้บริหาร ยิ่งกว่านั้นถ้าเราพิจารณาผลสอบรวมทั้งประเทศก็จะแสดงถึงความบกพร่องในการจัดระบบการบริหารของนักศึกษาระดับประเทศอีกด้วย ดังนั้นการวัดและการประเมินผลการเรียนการสอนจึงนับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่ง

การวัดและการประเมินผลเป็นส่วนหนึ่งที่จะใช้พิจารณาตัดสินว่าผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายของการสอนที่กำหนดไว้หรือไม่เพียงใด การวัดและการประเมินผลจึงเป็นกระบวนการต่อเนื่องสัมพันธ์กับกระบวนการเรียนการสอนซึ่งจำเป็นต้องจัดให้เป็นระบบที่ชัดเจนเหมาะสมเพื่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการเรียนการสอน อันเป็นส่วนสำคัญของการนำหลักสูตรไปใช้

จากขอบข่ายการใช้หลักสูตรจะเห็นได้ว่าผู้บริหารและครูมีบทบาทหน้าที่ที่สำคัญอย่างยิ่งในการนำหลักสูตรไปใช้ ในขณะที่เดียวกันต้องคำนึงถึงองค์ประกอบที่จะทำให้การนำหลักสูตรไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพอยู่ 2 ประการ คือ ด้านงานบริหารหลักสูตรและด้านงานสอน

5. โรงเรียนมาตรฐานสากล

ความเป็นมาของโรงเรียนมาตรฐานสากล

โรงเรียนมาตรฐานสากล (World - Class Standard School) คือ โรงเรียนที่เกิดจากนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (นายจурินทร์ ลักษณะวิศิษฐ์ (พ.ศ. 2551-2553)) ที่ต้องการยกระดับโรงเรียนชั้นนำ จำนวน 500 แห่ง ที่มีความพร้อมอยู่แล้วให้เป็นโรงเรียนดีมีมาตรฐานสากล

โรงเรียนมาตรฐานสากล จะต้องมียุทธศาสตร์เด่นที่เน้นมาตรฐาน ซึ่งยุทธศาสตร์นั้นต้องประกอบด้วย 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ผสมกับความเป็นสากลที่ประกอบด้วย ทฤษฎีองค์ความรู้ ชักนำเด็กสู่การคิด โครงาน และสามารถเสนอผลงานได้อย่างชัดเจน นอกจากนั้นต้องอยู่ภายใต้การบริหารที่เปี่ยมด้วยคุณภาพ ที่มีองค์ประกอบสำคัญ คือ มีผู้นำล้าเลิศความคิด ครอบคลุมภารกิจทุกด้าน ปัจจัยพื้นฐานครบถ้วน สามารถสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนา ซึ่งหากผู้เรียนได้ผ่านเข้าสู่ระบบของโรงเรียนมาตรฐานสากล 2 ประการแล้ว ผลที่ได้ คือ ผู้เรียนจะมีศักยภาพเป็นพลโลกที่อยู่ภายใต้บริบทยอดเยี่ยม วิชาการ สื่อสารอย่างน้อย 2 ภาษา ล้ำหน้าทางความคิดผลิตงานอย่างสร้างสรรค์ ไม่เพียงเท่านั้น การกล่อมเกล่าผู้เรียนที่จะต้องมียุทธศาสตร์เป็นพลโลกจะต้องพร้อมใจกันร่วมอนุรักษ์โลก เนื่องจากความเป็นสากลที่ถูกปลูกฝังอยู่ในหัวใจของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ (ธนสาร บัลลังก์ปัทมา, 2553)

โรงเรียนมาตรฐานสากล (World – Class Standard School) เป็นนวัตกรรมการศึกษาที่นำมาใช้ในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพมาตรฐานเทียบเท่าสากล เพื่อให้ผู้เรียนมีศักยภาพ สามารถแข่งขันทัดเทียม กับผู้เรียนของนานาชาติประเทศ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ (Learner Profile) เทียบเคียงมาตรฐานสากล ผู้เรียนมีศักยภาพเป็นพลโลก (World Citizen) พัฒนาระดับคุณภาพ การจัดการเรียนการสอนด้วยระบบคุณภาพ มีความเป็นเลิศทางวิชาการ สื่อสารสองภาษา ล้ำหน้าทางความคิด ผลิตงานอย่างสร้างสรรค์ ร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก โดยมีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนมาตรฐานสากลได้เพิ่มเติมความเป็นสากล 4 สาระ ได้แก่

1. ทฤษฎีความรู้ (Theory of Knowledge : TOK)
2. การเขียนความเรียงขั้นสูง (Extended - Essay)
3. กิจกรรมสร้างสรรค์ประโยชน์ (CAS : Creativity, Action, Service)
4. โลกศึกษา (Global Education) (ศรายุทธ วังคะฮาด, 2553)

กระทรวงศึกษาธิการ (2553) ได้กล่าวถึงเจตนารมณ์ในการทำโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลไว้ว่า ในปัจจุบันระบบเศรษฐกิจฐานความรู้ ความก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการสื่อสาร ทำให้สังคมโลกมีการเปลี่ยนแปลงระหว่างวัฒนธรรมมากขึ้น การเมืองแบบเสรีประชาธิปไตยเป็นที่นิยมยอมรับกันทั่วโลก ประเทศไทยจะมีความสัมพันธ์กับชุมชนโลกบนพื้นฐานของศักดิ์ศรีและความเท่าเทียมกันจะมีความสามารถในการแข่งขันและร่วมมือกับประชาคมโลกได้ ต่อเมื่อเรามีการปรับเปลี่ยนแนวทางการจัดการศึกษาให้สามารถพัฒนาคนและสังคมไทยให้มีสมรรถนะในการแข่งขัน มีคุณภาพสูงขึ้น รู้จักเลือกที่จะรับกระแสของวัฒนธรรมต่างชาติ ปลูกจิตสำนึกและความภาคภูมิใจในความเป็นคนไทย รวมถึงการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้ทันต่อสภาวะการณ์โลกเรามีเจตนารมณ์มุ่งมั่นที่จะบรรลุความคาดหวังสำคัญดังนี้

1. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาให้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพอันหมายถึงเป็นคนดี เป็นคนเก่งเป็นคนที่สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณค่าและมีความสุข บนพื้นฐานของความเป็นไทยภายใต้บริบทสังคม

โลกใหม่รวมทั้งเพิ่มศักยภาพและความสามารถในระดับสูงด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการสื่อสารเพื่อการพึ่งตนเองและเพื่อสมรรถนะในการแข่งขัน

2. โรงเรียนยกระดับคุณภาพสูงขึ้นสู่มาตรฐานสากล ผ่านการรับรองมาตรฐานคุณภาพแห่งชาติ (TQA) เป็นโรงเรียนยุคใหม่ที่จัดการศึกษาแบบองค์รวมและบูรณาการเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ศาสนา และการเมืองเพื่อพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน

3. โรงเรียนพัฒนาหลักสูตร รูปแบบและวิธีการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นความแตกต่างตามศักยภาพของผู้เรียนโดยคำนึงผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้จำเป็นต้องมีสื่อ อุปกรณ์ เครื่องมือ สื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่เหมาะสม และปรับประยุกต์ใช้ได้สมประโยชน์ ทันต่อการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์โลก

4. ผู้บริหาร ครู ศึกษานิเทศก์ และบุคลากรทางการศึกษา ได้รับการพัฒนาด้วยวิธีการที่เหมาะสมหลากหลายอย่างทั่วถึง ต่อเนื่อง เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการเรียนรู้และเพิ่มพูนประสิทธิภาพการปฏิบัติงานสู่ความเป็นเลิศในระดับสากล ตลอดจนเพื่อจรรโลงความพึงพอใจและความผูกพันต่อวิชาชีพ

5. โรงเรียนมีภาคีเครือข่ายการจัดการเรียนรู้และร่วมพัฒนากับสถานศึกษาระดับท้องถิ่น ระดับภูมิภาค ระดับประเทศ และระหว่างประเทศ ตลอดจนเครือข่ายสนับสนุนจากสถาบันอุดมศึกษา และองค์กรอื่นๆที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนเป็นศูนย์และร่วมเป็นเครือข่ายพัฒนาความรู้ให้กับประชาชนในชุมชนและบุคคลทั่วไป

เกณฑ์ในการคัดเลือกโรงเรียนเข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล

1. โรงเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (สมศ.) รอบที่ 2 หรือ 3 อยู่ในระดับ ดี ถึง ดีมาก

2. โรงเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (O-net) ในปีการศึกษา 2553 สูงกว่าค่าเฉลี่ยกลาง

3. โรงเรียนผ่านการประเมินเป็นต้นแบบโรงเรียนในฝันและมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องไม่ต่ำกว่าวันประเมิน

4. โรงเรียนได้รับรางวัลชนะเลิศระดับชาติหรือระดับนานาชาติในรอบ 3 ปีที่ผ่านมา (ตั้งแต่ปีการศึกษา 2552) เช่น รางวัลโรงเรียนพระราชทาน รางวัลนักเรียนพระราชทาน รางวัลชนะเลิศการแข่งขันนักเรียนงานศิลปหัตถกรรม รางวัลชนะเลิศการแข่งขันทางวิชาการระดับนานาชาติ เป็นต้น

5. โรงเรียนมีผลงานโดดเด่นด้านการศึกษาเพื่อการมีงานทำแบบครบวงจร ตั้งแต่ระดับผลผลิต การแปรรูป และการตลาด เช่น ด้านการเกษตรกรรม อุตสาหกรรม หรือนักเรียนมีอัจฉริยภาพ ในด้านต่างๆ เช่น ดนตรี กีฬา ศิลปะ นาฏศิลป์ หุ่นยนต์ เครื่องบิน เป็นต้น

6. โรงเรียนมีการเปิดสอนภาษาต่างประเทศที่ 2 เช่น ภาษาอาเซียน ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น เกาหลี ภาษาฝรั่งเศส ภาษาเยอรมัน เป็นต้น
7. โรงเรียนมีสภาพแวดล้อม บริเวณโรงเรียน และอาคารสถานที่ เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สะอาด ร่มรื่น ปลอดภัยเพียงพอต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
8. โรงเรียนมีสื่อ อุปกรณ์การเรียนรู้ที่ทันสมัย เพียงพอต่อความต้องการของครูและนักเรียน โดยเฉพาะวัสดุครุภัณฑ์และสื่อด้าน ICT (Information Communication Technology)
9. โรงเรียนมีจำนวนครูและบุคลากรตรงตามสาขาวิชาที่เปิดสอนเพียงพอและมีความกระตือรือร้นพร้อมรับการพัฒนาและเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง
10. ผู้บริหารโรงเรียน บริหารงานด้วยความโปร่งใสและได้รับการยอมรับและยกย่องให้เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง มีผลงานเชิงประจักษ์ ด้านการพัฒนาโรงเรียนจนได้รับรางวัลต่างๆ ในรอบ 5 ปี ที่ผ่านมา หรืออาจเป็นผลงานจากโรงเรียนเดิมในกรณีที่ย้ายมาใหม่
11. ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียนจนประสบผลสำเร็จด้านใดด้านหนึ่งอย่างต่อเนื่อง เช่น ผู้อุปถัมภ์ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำศาสนาในชุมชนผู้ปกครอง เป็นต้น
12. โรงเรียนมีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ที่ประสบผลสำเร็จจนเป็นแบบอย่าง และสามารถดูแลนักเรียนเป็นรายบุคคลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีได้

การจัดทำหลักสูตรและจัดการเรียนการสอนสู่สากล

การที่ผู้เรียนจะได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพดังกล่าวข้างต้น ย่อมต้องอาศัยหลักสูตรสถานศึกษาที่เหมาะสม คือจะต้องได้รับการออกแบบอย่างดี มีเป้าหมายและกระบวนการดำเนินงานที่เป็นระบบ ด้วยความร่วมมือของบุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียนหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนมาตรฐานสากล เป็นหลักสูตรที่ใช้เป็นเป้าหมายและทิศทางในการยกระดับการจัดการศึกษาของทั้งโรงเรียน มิใช่การจัดในลักษณะของแผนการเรียนสำหรับผู้เรียนเพียงบางส่วน โดยการออกแบบหลักสูตรจะต้องสอดคล้องกับหลักการและแนวคิดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งผู้เรียนจะได้รับการพัฒนาคุณภาพบรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่กำหนดไว้ มีการพัฒนาต่อยอดคุณลักษณะที่เทียบเคียงกับสากลทั้งในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยโรงเรียนพิจารณาให้สอดคล้องเหมาะสมกับสภาพความพร้อมและจุดเน้นของโรงเรียนซึ่งมีความแตกต่างกันกระบวนการพัฒนาผู้เรียนสู่คุณภาพที่คาดหวังในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะและศักยภาพความเป็นสากลดังที่ระบุไว้ข้างต้น คือ เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ มีทักษะในการค้นคว้าแสวงหาความรู้และมีความรู้พื้นฐานที่จำเป็น สามารถคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ สร้างสรรค์ สามารถสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพตลอดจนมีทักษะชีวิต ร่วมมือในการทำงานกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดีนั้น

จะต้องมีกระบวนการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มีลำดับขั้นตอนที่เหมาะสมและสอดคล้องกับพัฒนาการของผู้เรียนในแต่ละระดับชั้น โดยมีกระบวนการสำคัญในการจัดการเรียนรู้ ที่อาจกล่าวได้ว่าเป็น “บันได 5 ขั้น ของการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมาตรฐานสากล” ได้แก่

1. การตั้งประเด็นคำถาม/สมมุติฐาน (Hypothesis Formulation) เป็นการฝึกให้ผู้เรียนรู้จักคิด สังเกต ตั้งข้อสงสัย ตั้งคำถามอย่างมีเหตุผล
2. การสืบค้นความรู้จากแหล่งเรียนรู้และสารสนเทศ (Searching for Information) เป็นการฝึกแสวงหาความรู้ ข้อมูล และสารสนเทศ จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายเช่น ห้องสมุด อินเทอร์เน็ตหรือจากการปฏิบัติทดลอง เป็นต้น
3. การสรุปองค์ความรู้ (Knowledge Formation) เป็นการฝึกให้นำความรู้และสารสนเทศ หรือข้อมูลที่ได้จากการอภิปราย การทดลองมาคิดวิเคราะห์สังเคราะห์ และสรุปเป็นองค์ความรู้
4. การสื่อสารและการนำเสนออย่างมีประสิทธิภาพ (Effective Communication) เป็นการฝึกให้ความรู้ที่ได้มานำเสนอและสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพให้เกิดความเข้าใจ
5. การบริการสังคมและจิตสาธารณะ (Public Service) เป็นการนำความรู้สู่การปฏิบัติ ซึ่งผู้เรียนจะต้องมีความรู้ในบริบทรอบตัวและบริบทโลกตามวิถีภาวะที่เหมาะสมโดยจะนำองค์ความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างสร้างสรรค์

คุณลักษณะผู้เรียน

โรงเรียนมาตรฐานสากลเป็นโรงเรียนในโครงการที่จัดหลักสูตรการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากลโดยมีความมุ่งหวังที่จะให้นักเรียนมีคุณลักษณะดังต่อไปนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553)

1. เป็นเลิศวิชาการ คือ มีความรู้พื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ เทคโนโลยี รอบรู้ภาษา ข้อมูลและทัศนภาพ (ภาษาภาพ สัญลักษณ์) มีผลการเรียนดีซึ่งเป็นที่ยอมรับระดับนานาชาติ มีความถนัดหรือความสามารถเฉพาะทางเป็นที่ประจักษ์ สามารถศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาหรือระดับสูงทั้งในประเทศหรือต่างประเทศโดยมีตัวชี้วัด ดังนี้
 - 1.1 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ผ่านการประเมินระดับชาติอยู่ในระดับดีเป็นที่ยอมรับจากสถาบันนานาชาติ
 - 1.2 นักเรียนมีความสามารถ ความถนัดเฉพาะทางเป็นที่ประจักษ์ สามารถแข่งขันในระดับชาติและนานาชาติ
 - 1.3 นักเรียนสามารถเข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นจนกระทั่งถึงระดับอุดมศึกษา ทั้งในประเทศและต่างประเทศได้ในอัตราสูง
 - 1.4 นักเรียน มีผลการเรียนที่สามารถถ่ายโอนกับสถานศึกษาระดับต่างๆ ในนานาชาติได้

2. สื่อสารได้อย่างน้อย 2 ภาษา คือ มีทักษะการสื่อสารเชิงปฏิสัมพันธ์มีทักษะการเลือกใช้วิธีการและเครื่องมือเพื่อการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ใช้ภาษาสื่อสารได้ดีทั้งภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาต่างประเทศอื่นนอกเหนือจากภาษาอังกฤษ โดยมีตัวชี้วัด ดังนี้

2.1 นักเรียนใช้ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาต่างประเทศอื่นนอกจากภาษาอังกฤษ ในการสื่อสารได้ดี

2.2 นักเรียนสามารถสอบผ่านการวัดระดับความสามารถทางภาษาจากสถาบันภาษาระดับนานาชาติ

2.3 ล้ำหน้าทางความคิด คือ มีความใฝ่รู้ สร้างสรรค์ กล้าเผชิญความเสี่ยง คิดได้ในระดับสูง มีเหตุผล รู้จักคิดวิเคราะห์ ไคร์ครวญ วิจาร์ณ สังเคราะห์และประเมินค่า กล้านำเสนอความคิดที่สร้างสรรค์และแตกต่าง สามารถปรับตัวตนในสถานการณ์ต่างๆ ได้ดี แก้ปัญหาจัดการกับความซับซ้อนได้ โดยมีตัวชี้วัด ดังนี้

2.3.1 นักเรียนสร้างกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และจัดทำโครงการที่นำเสนอแนวคิดของตนเพื่อสาธารณะประโยชน์ร่วมกับนักเรียนนานาชาติ

2.3.2 นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์ กล้าเผชิญความเสี่ยง มีเหตุผล และวางแผนจัดการสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ได้

2.3.3 นักเรียนสามารถสร้างสรรค์ความคิดใหม่ๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อตัวเอง สังคมและประเทศชาติ

3. ผลงานอย่างสร้างสรรค์ คือ สามารถจัดลำดับความสำคัญ วางแผนและบริหารจัดการสู่ผลสำเร็จ สามารถใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้ ออกแบบสร้างสรรค์งาน สื่อสาร นำเสนอ เผยแพร่ มีผลงานออกแบบสร้างสรรค์ ประดิษฐ์คิดค้นที่นำเสนอ เผยแพร่ได้อย่างกว้างขวาง สามารถผลิตงานที่เหมาะสม มีคุณภาพสูงโดยมีตัวชี้วัด ดังนี้

3.1 นักเรียนมีความสามารถในการประเมิน แสวงหา สังเคราะห์ และใช้ข้อมูลข่าวสารอย่างมีประสิทธิภาพโดยการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินงานให้สำเร็จ

3.2 นักเรียนมีความรู้ด้านทัศนภาพ (ภาษาภาพ สัญลักษณ์) รู้จักการตีความสร้างสื่อในการพัฒนาความคิด การตัดสินใจและการเรียนรู้ให้ก้าวหน้าขึ้น

3.3 นักเรียนมีผลงานการประดิษฐ์ สร้างสรรค์ และสามารถออกแบบผลงานเพื่อเข้าแข่งขันในเวทีระดับชาติและนานาชาติ

3.4 นักเรียนสามารถใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้ ออกแบบ สร้างสรรค์งาน สื่อสาร นำเสนอ เผยแพร่และแลกเปลี่ยนผลงานได้

4. ร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก คือ มีความตระหนักรู้ต่อสภาพการณ์โลก สามารถเรียนรู้ และจัดการกับความซับซ้อน คลุมเครือ มีความรู้ เข้าใจและตระหนักถึงความหลากหลายทาง วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณีของไทยและของนานาชาติ โดยนักเรียนมีความตระหนักรู้ สภาพการณ์โลก สามารถเรียนรู้และจัดการกับความซับซ้อน คลุมเครือ มีความรู้ เข้าใจ และตระหนัก ถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณีของไทยและนานาชาติ โดยมีตัวชี้วัด ดังนี้

4.1 นักเรียนมีความตระหนักรู้ในภาวการณ์โลก สามารถเรียนรู้และจัดการความซับซ้อน

4.2 นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักในความหลากหลายทางวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณีของนานาชาติ

4.3 นักเรียนมีความสามารถ ระบุประเด็นทางเศรษฐศาสตร์ วิเคราะห์ผลกระทบของการ เปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและนโยบายสาธารณะเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายและผลตอบแทนได้

4.4 นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อสังคมและเป็นพลเมืองดีสามารถจัดการและควบคุมการ ใช้เทคโนโลยี เพื่อส่งเสริมให้เกิดประโยชน์ต่อสาธารณะและปกป้องคุ้มครองสิ่งแวดล้อม และ อุตุผลการทางประชาธิปไตยต่อสังคมไทยและสังคมโลก

การจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล (World – Class Standard)

การจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล เป็นกระบวนการเพื่อพัฒนาและยกระดับ คุณภาพทางการศึกษาให้เทียบเท่ากับสากล ซึ่งประกอบด้วย

1. ด้านคุณภาพวิชาการ

1.1 โรงเรียนจัดหลักสูตรทางเลือกที่เทียบเคียงกับหลักสูตรมาตรฐานสากล ได้แก่หลักสูตร English Program (EP) Mini English Program (MEP) International English Program (IEP) International Baccalaureate (IB) หรือหลักสูตรความเป็นเลิศเฉพาะทาง

1.2 โรงเรียนจัดหลักสูตรที่ส่งเสริมความเป็นเลิศตอบสนองต่อความถนัดและศักยภาพตาม ความต้องการของผู้เรียน

1.3 โรงเรียนจัดหลักสูตรด้านอาชีพ (ปวช.ในโรงเรียนมัธยมศึกษา)

1.4 โรงเรียนมีการจัดการเรียนการสอนในสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ด้วยภาษาอังกฤษ

1.5 ปรับลดเนื้อหาเพิ่มความเข้มข้นของ

1.5.1 เนื้อหาหรือกิจกรรมสู่มาตรฐานสากล (ทฤษฎีองค์ความรู้ (Theory of Knowledge) การเขียนความเรียงขั้นสูง (Extended Essay) การสร้างโครงการ (Create Project Work)

- 1.5.2 เนื้อหากิจกรรมสู่สาระการเรียนรู้ที่จะส่งเสริมสู่ความเป็นเลิศ
- 1.6 ลดเวลาสอน เพิ่มเวลาเรียนรู้ด้วยตนเองให้แก่ักเรียน
- 1.7 โรงเรียนใช้หนังสือ ตาราเรียน สื่อที่มีคุณภาพสู่มาตรฐานสากล
- 1.8 โรงเรียนจัดการเรียนการสอน โดยพัฒนาใช้ระบบห้องเรียนคุณภาพ
- 1.9 โรงเรียนใช้ระบบการวัดและประเมินผลแบบมาตรฐานสากล โดยประเมิน จากการสอบข้อเขียนสอบปากเปล่า สอบสัมภาษณ์ และสามารถเทียบโอนผลการเรียนกับสถานศึกษาระดับต่างๆ ทั้งในและต่างประเทศ

2. ด้านคุณภาพครู

- 2.1 ครูผู้สอนมีความรู้ ความสามารถและความเชี่ยวชาญเฉพาะทางด้านวิชาการผ่านการประเมินในระดับชาติ
- 2.2 ครูผู้สอนมีความรู้ ความสามารถและความเชี่ยวชาญด้านอาชีพผ่านการประเมินในระดับชาติ
- 2.3 ครูสามารถใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร
- 2.4 ครูใช้หนังสือ ตาราเรียนและสื่อที่เป็นภาษาต่างประเทศในการจัดการเรียน การสอน
- 2.5 ครูใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (ICT) ในการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลและการเผยแพร่ผลงาน ทั้งระบบออนไลน์ (Online) และออฟไลน์ (Offline)
- 2.6 ครูสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ ในการจัดการเรียนการสอนกับนานาชาติ
- 2.7 ครูใช้การวิจัย สื่อ นวัตกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

3. ด้านการวิจัยและพัฒนา

โรงเรียนดำเนินการจัดทำวิจัยและพัฒนาการจัดการศึกษาด้านต่างๆ อย่างต่อเนื่องและใช้ผลการวิจัย เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาเทียบเคียงมาตรฐานสากล โดยมีตัวชี้วัด คือโรงเรียนมีผลวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษาอย่างน้อยปีการศึกษาละ 1 เรื่อง

ลักษณะของหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล

โรงเรียนมาตรฐานสากลได้มีการพัฒนาหลักสูตรและจัดการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพเทียบเคียงมาตรฐานสากล การจัดการเรียนรู้เพื่อมุ่งเน้นการเสริมสร้างความรู้ ความสามารถและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 และให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และเป็นไปตามปฏิญญาว่าด้วยการจัดการศึกษาของ UNESCO ได้แก่

Learning to know: หมายถึง การเรียนเพื่อให้มีความรู้ในสิ่งต่างๆ อันจะเป็นประโยชน์ต่อไป ได้แก่ การรู้จักการแสวงหาความรู้ การต่อยอดความรู้ที่มีอยู่ และรวมทั้งการสร้างความรู้ขึ้นมาใหม่

Learning to do: หมายถึง การเรียนเพื่อการปฏิบัติหรือลงมือทำ ซึ่งอาจนำไปสู่การประกอบอาชีพจากความรู้ที่ได้ศึกษา มารวมทั้งการปฏิบัติเพื่อสร้างประโยชน์ให้สังคม

Learning to with the others: หมายถึง การเรียนรู้เพื่อการดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกับคนอื่นได้อย่างมีความสุขทั้งการดำเนินชีวิตในการเรียน ครอบครัว สังคม และการทำงาน

Learning to be: หมายถึงการเรียนรู้เพื่อให้รู้จักตัวเองอย่างถ่องแท้ รู้ถึงศักยภาพ ความถนัด ความสนใจ ของตนเอง สามารถใช้ความรู้ความสามารถของตนเองให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม เลือกแนวทางการพัฒนาตนเองตามศักยภาพ วางแผนการเรียนต่อการประกอบอาชีพที่สอดคล้องกับศักยภาพตนเองได้

หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลที่เกิดขึ้นนั้นมีเป้าหมายเพื่อให้โรงเรียนมาตรฐานกลมีลักษณะต่างๆดังนี้ คือ 1) จัดหลักสูตรสถานศึกษาที่เทียบเคียงกับหลักสูตรมาตรฐานสากล 2) จัดหลักสูตรที่ส่งเสริมความเป็นเลิศตอบสนองต่อความถนัดและศักยภาพตามความต้องการของผู้เรียน 3) จัดการเรียนการสอนสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ด้วยภาษาอังกฤษ 4) โรงเรียนจัดการเรียนรู้สาระการเรียนรู้ การศึกษาค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้(Research and Knowledge Formation) การสื่อสารและการนำเสนอ(Communication and Presentation) และกิจกรรมสร้างสรรค์และบริการสังคม (Global Education and Social Service Activity) 5) โรงเรียนใช้หนังสือ ตำราเรียน และสื่อที่มีคุณภาพตามมาตรฐานสากล 6) โรงเรียนใช้ระบบการวัดและประเมินผลแบบมาตรฐานสากล โดยประเมินจากการสอบข้อเขียน สอบปากเปล่า สอบสัมภาษณ์ การลงมือปฏิบัติ และสามารถเทียบโอนผลการเรียนกับสถานศึกษาระดับต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศ

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง “Independent Study : IS”

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง “Independent Study : IS” เป็นจุดเน้นของหลักสูตรนี้ เป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพวิธีหนึ่งที่ใช้กันอย่างกว้างขวางในการพัฒนาผู้เรียน เพราะเป็นการเปิดโลกกว้างให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าอย่างอิสระในเรื่องหรือประเด็นที่ตนสนใจ เริ่มตั้งแต่การกำหนดประเด็นปัญหา ซึ่งอาจเป็น Public Issue และ Global Issue และดำเนินการค้นคว้าแสวงหาความรู้จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย มีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ การอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อนำไปสู่การสรุปองค์ความรู้ จากนั้นก็หาวิธีการที่เหมาะสมในการสื่อสารนำเสนอให้ผู้อื่นได้รับทราบ และสามารถนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าไปหาประโยชน์แก่สาธารณะ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นกระบวนการที่เชื่อมโยงต่อเนื่องกันตลอดแนว โดยการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง “Independent Study : IS” ในโรงเรียนมาตรฐานสากลระดับมัธยมศึกษา สามารถจัดได้ 2 ลักษณะ คือ จัดเป็น

รายวิชาเพิ่มเติม 2 รายวิชา ได้แก่ 1) รายวิชาการศึกษาค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ (Research and Knowledge Formation: IS1) เป็นการพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดความรู้และทักษะตาม IS1 ผู้เรียนเลือกประเด็นที่สนใจในการเรียนรู้ เพื่อกำหนดประเด็นปัญหา ตั้งสมมุติฐาน ค้นคว้า แสวงหาความรู้จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ และฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสร้างองค์ความรู้ และ 2) รายวิชา การสื่อสารและการนำเสนอ (Communication and Presentation: IS2) เป็นการเรียนรู้ต่อเนื่องจากรายวิชา IS1 ผู้เรียนนำสิ่งที่ได้ศึกษาค้นคว้าจากรายวิชาการศึกษาค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้มาเขียนรายงาน หรือเอกสารทางวิชาการ และนำเสนอเพื่อสื่อสารถ่ายทอดข้อมูลความรู้นั้นให้ผู้อื่นเข้าใจ โดยจัดทำเป็นผลงานการเขียนทางวิชาการ 1 ชิ้น และการสื่อสารนำเสนอสิ่งที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นภาษาไทย 2,500 คำ มัธยมศึกษาตอนปลายเป็นภาษาไทย 4,000 คำ หรือภาษาอังกฤษ 2,000 คำ และจัดเป็นกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ โดยจัดกิจกรรมการนำองค์ความรู้ไปใช้บริการสังคม (Social Service Activity: IS3) ซึ่งเป็นการนำสิ่งที่เรียนรู้จากรายวิชาเพิ่มเติมทั้ง 2 รายวิชาข้างต้น ไปประยุกต์ใช้ในการทำประโยชน์ต่อสังคม

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้สาระการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (Independent Study : IS) ตามหลักสูตรสถานศึกษา อาศัยหลักการดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยพิจารณาจากคุณภาพของชิ้นงานหรือการปฏิบัติที่เป็นผลผลิตร่องรอยหลักฐานการเรียนรู้ของการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองของผู้เรียนว่าเป็นไปตามเป้าหมายคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนมาตรฐานสากลหรือไม่ โดยใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย และเกณฑ์การประเมิน (Rubrics) แนวทางการวัดและประเมินสามารถแบ่งออกเป็น 3 กรณีดังนี้

1. กรณีที่จัดบูรณาการสาระการเรียนรู้การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (Independent Study : IS) ในรายวิชาพื้นฐาน ที่โรงเรียนพิจารณาเห็นว่าเหมาะสมให้แยกจัดเป็นหน่วยการเรียนรู้เฉพาะและประเมินผลการเรียนรู้ของหน่วยการเรียนรู้ให้ชัดเจน

2. กรณีที่จัดเป็นรายวิชาเพิ่มเติม ต้องประเมินและตัดสินผลการเรียนโดยให้ระดับผลการเรียนรายวิชาของสาระการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (Independent Study: IS) ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

3. กรณีที่จัดบูรณาการสาระการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (Independent Study: IS) เฉพาะเป้าหมายคุณภาพผู้เรียน การนำองค์ความรู้ไปใช้บริการสังคม (IS3 : Social Service Activity) ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์) ซึ่งเป็นการนำความรู้ที่ได้จาก IS1 และ IS2 มาใช้ ให้วัดและประเมินผลการวางแผนการปฏิบัติกิจกรรม การปฏิบัติกิจกรรมตามแผนที่กำหนด และการสรุปรายงานผลการปฏิบัติกิจกรรม โดยให้ผลการประเมินเป็นผ่านและไม่ผ่าน ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

อีกประการหนึ่งคือการจัดการเรียนการสอนเพิ่มเติมเพื่อเน้นภาษาอังกฤษและภาษาต่างประเทศที่ 2 ในกรณีนี้ทางโรงเรียนมาตรฐานสากลได้มีการจัดการเรียนการสอนวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์เป็นภาษาอังกฤษ ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และในระดับมัธยมศึกษา และมีการจัดให้เรียนในภาษาต่างประเทศที่ 2 เช่น ภาษาจีนในทุกห้องเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะในการใช้ภาษาที่ดี ทั้งภาษาไทย ภาษาอังกฤษและภาษาต่างประเทศ ภาษาที่ 2

จะเห็นได้ว่าจากที่กล่าวมาในข้างต้นหลักสูตร Independent Study: IS ที่จัดขึ้นเป็นรายวิชาเพิ่มเติมและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนนั้นมีความแตกต่างกับหลักสูตรอื่นๆ คือเป็นหลักสูตรที่เน้นเพื่อต้องการให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ และค้นคว้าสิ่งที่ตนเองต้องการศึกษาได้ด้วยตนเอง สามารถนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาคิด วิเคราะห์ และนำไปใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง อีกทั้งยังสามารถเผยแพร่ให้กับผู้อื่นที่สนใจได้รับทราบอีกด้วย และมีการส่งเสริมในด้านของภาษาต่างประเทศเข้ามาซึ่งทำให้ผู้เรียนมีทักษะภาษาที่หลากหลายทั้งภาษาอังกฤษ และภาษาต่างประเทศภาษาที่สองอีกด้วย

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พิไลลักษณ์ หมั่นวงศ์ (2549) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีนครินทร์ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาในด้านงานบริหารหลักสูตร ที่พบได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมีภาระงานมาก ไม่มีเวลาในการศึกษาและทำความเข้าใจหลักสูตร ขาดครูผู้สอนและขาดงบประมาณในการบริหารหลักสูตร สำหรับด้านงานสอน ปัญหาที่พบได้แก่ การขาดงบประมาณในการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ การมีกิจกรรมอื่นเข้ามาแทรกระหว่างปีการศึกษา ทำให้แผนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไม่เป็นไปตามที่กำหนด ผู้เรียนมีพื้นฐานความรู้ที่แตกต่างกัน ทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เป็นไปด้วยความลำบาก

บุญเสริม สัมมนวงศ์ (2553) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาการใช้หลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) ของโรงเรียนที่มีผลการสอบวิชาความถนัดทางภาษาจีนสูง ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีการศึกษาวิเคราะห์หลักสูตร จัดเตรียมบุคลากรโดยให้ครูเข้ารับการอบรม อบรม สัมมนา จัดครูเข้าสอนโดยพิจารณาตามความสามารถทางด้านภาษาและความถนัด ครูมีคาบสอนเฉลี่ยสัปดาห์ละ 10-15 คาบ มีการจัดแผนการเรียนวิชาภาษาจีน โรงเรียนให้การสนับสนุนวัสดุหลักสูตร สื่อการเรียนการสอน และสิ่งอำนวยความสะดวก มีการจัดการนิเทศติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร และประชาสัมพันธ์หลักสูตรผ่านเว็บไซต์และกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน ปัญหาที่พบคือ ครูผู้สอนชาว

จีนไม่สนใจวิชาซีพครูอย่างแท้จริง ครูผู้สอนชาวไทยขาดความรู้และประสบการณ์ในการสอนวิชาภาษาจีน และโรงเรียนไม่จัดห้องเฉพาะสำหรับวิชาภาษาจีน 2. งานสอน พบว่า ครูที่มีส่วนร่วมในการสร้างหลักสูตรทำความเข้าใจหลักสูตรแม่บท ครูวางแผนการสอน และจัดทำแผนการสอนตามหน่วยการเรียนรู้ โดยอ้างอิงจากหลักสูตรภาษาจีนและแบบเรียนที่ใช้สอน โดยจัดการเรียนการสอนที่มุ่งพัฒนาทักษะทางภาษาทั้ง 4 ด้าน เลือกใช้กิจกรรมที่เหมาะสมกับเนื้อหาและวัยของผู้เรียน และให้ความรู้เพิ่มเติมด้านวัฒนธรรมและประเพณีจีน มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรทั้งจากโรงเรียนและหน่วยงานภายนอก ครูพัฒนาสื่อการสอนเพิ่มเติมจากเนื้อหาในบทเรียน และใช้สื่อการสอนที่หลากหลาย มีการจัดสอนซ่อมเสริมทั้งในและนอกเวลาเรียน และมีวิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย ปัญหาที่พบคือ เวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรมีน้อย และมีความล่าช้าในการเบิกจ่ายงบประมาณ

กษมาพร ทองเอื้อ (2555) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล ผลการวิจัยพบว่า ผลการวิจัยพบว่า 1. ปัจจัยของโรงเรียนมาตรฐานสากลมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทุกปัจจัย โดยปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยเรียงจากมากไปหาน้อยคือ ปัจจัยลักษณะบุคคล ปัจจัยลักษณะสภาพแวดล้อม ปัจจัยลักษณะองค์การ และปัจจัยลักษณะนโยบายการบริหารและการปฏิบัติ ตามลำดับ 2. ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล มี 3 ปัจจัย โดยเรียงจากค่าระดับอิทธิพลจากมากไปน้อย ได้แก่ ปัจจัยลักษณะสภาพแวดล้อม มีค่าระดับอิทธิพล .73 ปัจจัยลักษณะองค์การมีค่าระดับอิทธิพล .18 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และปัจจัยลักษณะนโยบายการบริหารและการปฏิบัติ มีค่าระดับอิทธิพล .10 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตามลำดับ

ราตรี ศรีไพรวรรณ (2555) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนากลยุทธ์การบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมาตรฐานสากลระดับประถมศึกษา ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพปัจจุบันของการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมาตรฐานสากลระดับประถมศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงตามลำดับดังนี้ ด้านการนำองค์การ (ค่าเฉลี่ย = 4.17) 2) ด้านผลลัพธ์ (ค่าเฉลี่ย = 4.16) ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ (ค่าเฉลี่ย = 4.12) ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียน/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและด้านการจัดการกระบวนการ (ค่าเฉลี่ย = 4.08) 5) การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้และด้านการมุ่งเน้นผู้ปฏิบัติงาน (ค่าเฉลี่ย = 4.02) ส่วนสภาพที่พึงประสงค์พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับมากที่สุดทุกด้านเรียงตามลำดับดังนี้ ด้านการนำองค์การเท่ากับด้านผลลัพธ์ (ค่าเฉลี่ย = 4.65) รองลงมา เป็นด้านการจัดการกระบวนการ (ค่าเฉลี่ย = 4.62) ด้านการมุ่งเน้นผู้ปฏิบัติงาน (ค่าเฉลี่ย = 4.61) ด้านการวางแผนเชิง กลยุทธ์ (ค่าเฉลี่ย = 4.60) ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียน/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (ค่าเฉลี่ย = 4.58) ด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ (ค่าเฉลี่ย = 4.57) ตามลำดับ ความต้องการในการพัฒนาการบริหารสู่ความเป็นเลิศฯ ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 0.12 (PNI [subscript

modified] = 0.12) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นในการพัฒนามากที่สุด คือ ด้านการมุ่งเน้นผู้ปฏิบัติงาน (PNI [subscript modified] = 0.15) รองลงมา คือ ด้านการวัดการวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ (PNI [subscript modified] = 0.14) และด้านการจัดการกระบวนการ (PNI [subscript modified] = 0.13) กลยุทธ์การพัฒนาการบริหารสู่ความเป็นเลิศฯมี 3 กลยุทธ์หลักคือ 1. กลยุทธ์ ผูกใจผู้ปฏิบัติงาน (Workforce Engagement) 2. กลยุทธ์ปรับปรุงการบริหารผลการดำเนินงาน (Performance Management Improvement) 3. กลยุทธ์ปรับปรุงระบบและกระบวนการ (Work System and Process Improvement) และ 12 กลยุทธ์รองคือ 1) การจัดทำแผนพัฒนาเส้นทางความก้าวหน้าในวิชาชีพ (Career Planning) 2. พัฒนาระบบพี่เลี้ยง (Mentoring System) 3) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการเสริมสร้างวัฒนธรรมขององค์กร (Community Participation in School Culture) 4) พัฒนาสถานศึกษาให้อายุและปลอดภัย (Safety School) 5) สร้างเสริมขีดความสามารถของบุคลากร (Empowerment) 6) พัฒนาระบบสารสนเทศผลการดำเนินงาน (Information System Development) 7) พัฒนาระบบการวัดผลการดำเนินงาน (Performance Management Improvement) 8) พัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้ (Learning Network) ทั้งภายในและภายนอกองค์กร 9) ออกแบบระบบงาน และกระบวนการทำงานให้พร้อมต่อภาวะฉุกเฉิน (Emergency Management) 10) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนในการออกแบบงานและกระบวนการทำงาน (Stakeholder Participation) 11) พัฒนาระบบการทำงานโดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม (Technology and Innovation) 12) พัฒนาระบบควบคุมภายใน (Internal control System Improvement)

สรารุณี พัฒนารากุล (2555) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาความคิดเห็นของคณะกรรมการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากลที่มีต่อการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากลระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 พบว่า การดำเนินงานด้านการขับเคลื่อนกลยุทธ์ ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการสอน การบริหารจัดการระบบคุณภาพ การสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนาและการส่งเสริมคุณภาพผู้เรียน และการนิเทศเพื่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา อยู่ในระดับมากทุกด้าน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการขับเคลื่อนกลยุทธ์ โรงเรียนได้กำหนดวิสัยทัศน์ของโรงเรียน โดยอาศัยการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา คณะผู้บริหารโรงเรียน คณะครูสมาคมผู้ปกครอง และผู้แทนชุมชนสูงสุดด้านการพัฒนาหลักสูตรและการสอน พบว่า โรงเรียนมีการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียนสูงสุด ด้านการบริหารจัดการระบบคุณภาพ พบว่า ผู้บริหารกำหนดวิสัยทัศน์โรงเรียนโดยอาศัยความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้อง และมีการสื่อสารวิสัยทัศน์ให้เห็นทิศทางการทำงานที่ชัดเจนสูงสุด ด้านการสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนาและการส่งเสริมคุณภาพผู้เรียน พบว่า โรงเรียนมีการประชุมชี้แจงเกี่ยวกับนโยบายและแนวทางการสร้างเครือข่ายและโรงเรียนร่วมพัฒนาสู่มาตรฐานสากลสูงสุด และด้านการนิเทศเพื่อการพัฒนาคุณภาพ

การจัดการศึกษาพบว่า โรงเรียนมีการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการด้านต่างๆ อย่างเป็นระบบสูงที่สุด

วิลัยพรณ์ เสรีวัฒน์ (2555) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินเชิงระบบโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล (World-Class Standard School) ผลการวิจัยพบว่า 1. ด้านบริบท พบว่า วัตถุประสงค์ของโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลที่มีความคาดหวังให้นักเรียนมีความเป็นเลิศวิชาการ สื่อสารได้อย่างน้อย 2 ภาษา ล้ำหน้าทางความคิด ผลิตงานอย่างสร้างสรรค์ และร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก มีความเหมาะสม สอดคล้องกับแนวนโยบายการจัดการศึกษาเพื่อมุ่งสู่คุณภาพในระดับมาก แต่ควรจะปรับเป็นมาตรฐานสากลทั้งระบบ และทำทุกระดับชั้น ทั่วประเทศ 2. ด้านปัจจัยนำเข้า พบว่า ครูผู้สอน ผู้บริหาร และปัจจัยพื้นฐานในโรงเรียนมาตรฐานสากล มีคุณภาพ อยู่ในระดับมาก แต่ครูผู้สอน และผู้บริหารขาดความมั่นใจในการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร ควรปรับปรุงให้มี ห้องเรียน อิเล็กทรอนิกส์ มัลติมีเดีย ทุกกลุ่มสาระ และอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง ทั่วประเทศ 3. ด้านกระบวนการ พบว่า การปฏิบัติตามแนวนโยบายการพัฒนาโรงเรียนสู่มาตรฐานสากลมีการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก ด้านการปฏิบัติตามองค์ประกอบการบริหารคุณภาพ 7 หมวด มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ มากที่สุด และควรมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการบริหารจัดการทั้งในประเทศและต่างประเทศ 4. ด้านผลผลิต พบว่า นักเรียนโรงเรียนมาตรฐานสากล มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านความเป็นเลิศวิชา การสื่อสารได้อย่างน้อย 2 ภาษา ล้ำหน้าทางความคิด ผลิตงานอย่างสร้างสรรค์ และร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก อยู่ในระดับ มาก และมีกิจกรรมที่นักเรียนและครูจัดขึ้นเพื่อบริการสังคมด้วยจิตสาธารณะ อย่างหลากหลาย รวมถึงได้รับรางวัลจากการแข่งขันในเวทีระดับชาติและนานาชาติมากขึ้น 5. ด้านผลกระทบ พบว่า ครูมีการวิจัยและพัฒนาอยู่ในระดับปานกลาง ครูและนักเรียนมีเครือข่ายร่วมพัฒนาอยู่ในระดับปานกลาง ผลสืบเนื่องที่เกิดขึ้น โดยภาพรวม พบว่า ผู้บริหาร ครู นักเรียนได้รับเกียรติบัตรรางวัล และเข้าร่วมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สำคัญต่างๆ ในทุกระดับเพิ่มขึ้น ได้รับคำยกย่องจากสื่อต่างๆ และจาก ชุมชน ผู้ปกครองพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนมาตรฐานสากล ให้ความไว้วางใจและเห็น ความสำคัญในการเตรียมบุตรหลานเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ในปี 2558

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การนำเสนอแนวทางในการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. ศึกษาสภาพและปัญหาในการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลในระดับมัธยมศึกษา
2. เสนอแนวทางในการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลในระดับมัธยมศึกษา

การวิจัยเรื่องนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ แสดงรายละเอียด ดังต่อไปนี้

3.1 ระเบียบวิธีวิจัย

3.1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ

1. คณะผู้บริหารในโรงเรียนมาตรฐานสากลในระดับมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ทั้งหมด 57 โรงเรียน (จำนวน 285 คน)

2. ครูผู้สอนในโรงเรียนมาตรฐานสากลในระดับมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ทั้งหมด 57 โรงเรียน (จำนวน 6,190 คน)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ

ผู้ตอบแบบสอบถามในโรงเรียนมาตรฐานสากลในระดับมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครทั้ง 57 โรงเรียน โดยแต่ละโรงเรียนประกอบไปด้วย

1. คณะผู้บริหารสถานศึกษา

- 1.1 ผู้อำนวยการ โรงเรียนละ 1 คน

- 1.2 รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ โรงเรียนละ 1 คน

จะได้กลุ่มตัวอย่างของคณะผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนละ 2 คน รวมทั้งสิ้น

114 คน

2. ครูผู้สอนในรายวิชาเพิ่มเติม (มาตรฐานสากล) ทั้ง 5 รายวิชา วิชาละ 1 คน

จะได้กลุ่มตัวอย่างของครูผู้สอน โรงเรียนละ 5 คน รวมทั้งสิ้น 285 คน

เป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง

3.1.2 เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยในครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล แบ่งออกเป็น 2 ฉบับ คือ ฉบับสำหรับคณะผู้บริหารและสำหรับครู โดยแบบสอบถามทั้ง 2 ฉบับ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล ด้านงานบริหารหลักสูตรและด้านงานสอน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) และแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

3.1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ดังนี้

1. ผู้วิจัยส่งหนังสือของบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเพื่อขอความร่วมมือจากผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมาตรฐานสากล ในเขตกรุงเทพมหานคร ที่ผู้วิจัยใช้ คณะผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนดังกล่าวเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 57 โรงเรียน เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามของผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอนรายวิชาเพิ่มเติม (มาตรฐานสากล)

2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามบางส่วนทางไปรษณีย์พร้อมแนบซองเปล่าติดแสตมป์และบางส่วนนำส่งด้วยตนเอง พร้อมกับสำเนาหนังสือของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามของผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอนรายวิชาเพิ่มเติม (มาตรฐานสากล)

3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ตอบกลับทางไปรษณีย์และรับคืนด้วยตนเอง จำนวน 357 คน (51โรงเรียน) คิดเป็นร้อยละ 89.47 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด มาเตรียมการวิเคราะห์ข้อมูล

4. ขอหนังสือจากทางบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเพื่อเชิญผู้เชี่ยวชาญในหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล จำนวน 7 คน เข้าร่วมประชุมกระบวนการสนทนากลุ่มในวันอาทิตย์ที่ 10 กรกฎาคม พ.ศ. 2559 ซึ่งมีเกณฑ์ในการเลือก ดังนี้

4.1 ผู้เชี่ยวชาญในหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล ทั้ง 7 คน จะต้องมาจากคณะโรงเรียน

4.2 เป็นผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาที่ดำเนินการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลตั้งแต่ปี พ.ศ. 2555 จนถึงปัจจุบัน และสถานศึกษานั้นต้องมีผลคะแนน PISA ในปี 2556 และ 2557 ผ่านเกณฑ์ของประเทศ จำนวน 1 คน

4.3 เป็นผู้ดูแลหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลในสถานศึกษาที่ดำเนินการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลตั้งแต่ปี พ.ศ. 2555 จนถึงปัจจุบัน และสถานศึกษานั้นต้องมีผลคะแนน PISA ในปี 2556 และ 2557 ผ่านเกณฑ์ของประเทศ จำนวน 1 คน

4.4 เป็นครูผู้สอนรายวิชาเพิ่มเติม (มาตรฐานสากล) ในสถานศึกษาที่ดำเนินการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลตั้งแต่ปี พ.ศ. 2555 จนถึงปัจจุบัน และสถานศึกษานั้นต้องมีผลคะแนน PISA ในปี 2556 และ 2557 ผ่านเกณฑ์ของประเทศ จำนวน 5 คน

5. จัดทำร่างการสนทนากลุ่มโดยสรุปปัญหาที่พบจากการส่งแบบสอบถามเสนอต่อที่ประชุม เพื่อหาแนวทางแก้ปัญหาการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล และบันทึกข้อเสนอจากกระบวนการสนทนากลุ่มโดยผู้เชี่ยวชาญทั้ง 7 คน

3.1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เอส พี เอส เอส ฟอว์วินโดว์ รุ่น 11.5 (SPSS: Statistic Package for the Social Science for Window Version 11.5) ในการวิเคราะห์ข้อมูลโดยมีการดำเนินการ ดังนี้

1.1 นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มาแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

1.2. นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับสภาพและปัญหาในการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล มาแจกแจงความถี่ หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วแปรความหมายของค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ (Best, 1997) ดังนี้

4.50 – 5.00	หมายถึง	มีการปฏิบัติมาก/ประสบปัญหามากที่สุด
3.50 – 4.00	หมายถึง	มีการปฏิบัติมาก/ประสบปัญหา
2.50 – 3.49	หมายถึง	มีการปฏิบัติปานกลาง/ประสบปัญหาปานกลาง
1.50 – 2.49	หมายถึง	มีการปฏิบัติ/ประสบปัญหาน้อย
1.00 – 1.49	หมายถึง	มีการปฏิบัติ/ประสบปัญหาน้อยที่สุด

2. วิเคราะห์ความเห็นจากผู้เชี่ยวชาญในการสนทนากลุ่มด้วยเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

3.1.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การคำนวณหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การนำเสนอแนวทางในการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. ศึกษาสภาพและปัญหาในการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลในระดับมัธยมศึกษา
2. เสนอแนวทางการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลในระดับมัธยมศึกษา

ผู้ให้ข้อมูลกลุ่มที่ 1 เป็นผู้ตอบแบบสอบถามในโรงเรียนมาตรฐานสากลในระดับมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานครทั้ง 57 โรงเรียน โดยแต่ละโรงเรียนประกอบไปด้วยได้แก่

1.1 คณะผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ โรงเรียนละ 1 คน และรองผู้อำนวยการ ฝ่ายวิชาการ โรงเรียนละ 1 คน จะได้กลุ่มตัวอย่างของคณะผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งสิ้น 114 คน

1.2 ครูผู้สอนในรายวิชาเพิ่มเติม (มาตรฐานสากล) ทั้ง 5 รายวิชา วิชาละ 1 คน จะได้กลุ่มตัวอย่างของครูผู้สอน ทั้งสิ้น 285 คน

เครื่องมือในการวิจัยในครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล แบ่งออกเป็น 2 ฉบับ คือ

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามด้านการบริหารหลักสูตรสำหรับคณะผู้บริหารในโรงเรียนมาตรฐานสากล

ฉบับที่ 2 แบบสอบถามด้านงานสอนสำหรับครูผู้สอนในโรงเรียนมาตรฐานสากล

ผู้ให้ข้อมูลกลุ่มที่ 2 เก็บข้อมูลโดยใช้วิธีกระบวนการสนทนากลุ่ม (Focus group) เรื่อง การนำเสนอแนวทางการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญในหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล จำนวน 7 คน

การวิเคราะห์ข้อมูลในบทนี้แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม (ตารางที่ 1 ถึง ตารางที่ 2)

ตอนที่ 2 สภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล (ตารางที่ 3 ถึง ตารางที่ 36)

ตอนที่ 3 การนำเสนอแนวทางการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล

ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามของผู้บริหารสถานศึกษา
และรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ

สถานภาพ	จำนวน (N = 102)	ร้อยละ
1. ตำแหน่งหน้าที่ในปัจจุบัน		
- ผู้อำนวยการโรงเรียน	51	50.00
- รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ	51	50.00
2. วุฒิการศึกษาสูงสุด		
- ปริญญาตรี	47	46.08
- ปริญญาโท	52	50.98
- ปริญญาเอก	3	2.94
3. ประสบการณ์ในการทำงาน		
- 1 – 5 ปี	0	0.00
- 6 – 10 ปี	11	10.78
- 11 – 15 ปี	18	17.65
- 16 – 20 ปี	26	25.49
- 20 ปี ขึ้นไป	47	46.08
4. ปีการศึกษาที่โรงเรียนเข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล		
- ปีการศึกษา 2553	90	88.24
- ปีการศึกษา 2554	6	5.88
- ปีการศึกษา 2555	6	5.88
5. การได้รับการประชุม/อบรม/ศึกษาดูงานเกี่ยวกับการใช้ หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล		
- เคย	102	100.00
- ไม่เคย	0	0.00

ตารางที่ 1 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน (N = 102)	ร้อยละ
6. ความรู้ที่ได้รับจากการประชุม/อบรม/ศึกษาดูงาน		
- ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล	84	82.35
- แนวทางการจัดการเรียนรู้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล	78	76.47
- แนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนรู้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล	60	58.82
- แนวทางการบริหารจัดการระบบคุณภาพ	78	76.47

จากตารางที่ 1 แสดงสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามของผู้บริหารสถานศึกษาและรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ จำนวน 102 คน พบว่า

ด้านตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้อำนวยการโรงเรียน ร้อยละ 50 และรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ร้อยละ 50 เท่ากัน

ด้านวุฒิการศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาโทมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 50.98 รองลงมา คือ จบการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 46.08 และระดับปริญญาเอก คิดเป็นร้อยละ 2.94 ตามลำดับ

ด้านประสบการณ์ในการทำงาน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงาน 20 ปีขึ้นไป มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 46.08 และรองลงมา คือ มีประสบการณ์ในการทำงาน 16 - 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 25.49 และมีประสบการณ์ในการทำงาน 11 - 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 17.65 ตามลำดับ

การได้รับการประชุม/อบรม/ศึกษาดูงานเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเคยได้รับการประชุม/อบรม/ศึกษาดูงานเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลทุกคน คิดเป็นร้อยละ 100

ด้านความรู้ที่ได้รับจากการประชุม/อบรม/ศึกษาดูงานเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ได้รับความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 82.35 รองลงมา คือ แนวทางการจัดการเรียนรู้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลและแนวทางการบริหารจัดการระบบคุณภาพ คิดเป็นร้อยละ 76.47 และแนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนรู้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล คิดเป็นร้อยละ 58.82 ตามลำดับ

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามของครูผู้สอน

สถานภาพ	จำนวน (N = 285)	ร้อยละ
1. วุฒิการศึกษาสูงสุด		
- ปริญญาตรี	138	54.12
- ปริญญาโท	115	45.10
- ปริญญาเอก	2	0.78
2. ประสบการณ์ในการทำงาน		
- 1 – 5 ปี	42	16.47
- 6 – 10 ปี	56	21.96
- 11 – 15 ปี	51	20.00
- 16 – 20 ปี	55	21.57
- 20 ปี ขึ้นไป	51	20.00
3. วิชาที่สอนในหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล		
- การศึกษาค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ – IS1	114	44.71
- การสื่อสารและการนำเสนอ – IS2	91	35.69
- การนำองค์ความรู้ไปใช้บริการสังคม – IS3	77	30.20
- ภาษาอังกฤษ (สาระเพิ่มเติมในหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล)	67	26.27
- ภาษาต่างประเทศภาษาที่ 2 (สาระเพิ่มเติมในหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล)	55	21.57
4. การได้รับการประชุม/อบรม/ศึกษาดูงานเกี่ยวกับการใช้ หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล		
- เคย	224	87.84
- ไม่เคย	31	12.16
5. ความรู้ที่ได้รับจากการประชุม/อบรม/ศึกษาดูงาน		
- ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล	189	74.12
- แนวทางการจัดการเรียนรู้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล	152	59.61
- แนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนรู้หลักสูตรโรงเรียน มาตรฐานสากล	115	45.10
- แนวทางการบริหารจัดการระบบคุณภาพ	84	32.49

จากตารางที่ 2 แสดงสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามของครูผู้สอน จำนวน 255 คน พบว่า ด้านวุฒิการศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 54.12 รองลงมา คือ จบการศึกษาระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 45.10 และระดับปริญญาเอก คิดเป็นร้อยละ 0.78 ตามลำดับ

ด้านประสบการณ์ในการทำงาน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงาน 6-10 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 21.96 และรองลงมา คือ มีประสบการณ์ในการทำงาน 16 - 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 21.57 และมีประสบการณ์ในการทำงาน 11 - 15 ปี และ 20 ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 20.00 เท่ากัน ตามลำดับ

ด้านวิชาที่สอนในหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ทำการสอนในรายวิชาการศึกษาค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ – IS1 มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 44.71 และรองลงมา คือ รายวิชาการสื่อสารและการนำเสนอ – IS2 คิดเป็นร้อยละ 35.69 และรายวิชาการนำองค์ความรู้ไปใช้บริการสังคม – IS3 คิดเป็นร้อยละ 30.20 ตามลำดับ

การได้รับการประชุม/อบรม/ศึกษาดูงานเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเคยได้รับการประชุม/อบรม/ศึกษาดูงานเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล คิดเป็นร้อยละ 87.84 และไม่เคยได้รับการประชุม/อบรม/ศึกษาดูงานเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล คิดเป็นร้อยละ 12.16

ด้านความรู้ที่ได้รับจากการประชุม/อบรม/ศึกษาดูงานเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ได้รับความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 74.12 รองลงมา คือ แนวทางการจัดการเรียนรู้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล คิดเป็นร้อยละ 59.61 และแนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนรู้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล คิดเป็นร้อยละ 45.10 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 สภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลด้านการบริหารหลักสูตร
 ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการปฏิบัติด้านการศึกษาวิเคราะห์และทำ
 ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรต่างๆ

การบริหารหลักสูตร	\bar{x}	SD	ระดับการปฏิบัติ
1. ด้านการศึกษาวิเคราะห์และทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรต่างๆ			
1. โรงเรียนจัดให้มีการวิเคราะห์และทำความเข้าใจรายละเอียดของหลักสูตร โรงเรียนมาตรฐานสากลและเอกสารประกอบหลักสูตร	4.24	0.81	มาก
2. บุคลากรในโรงเรียนของท่านมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตร	3.50	1.50	มาก
3. ครูสามารถวิเคราะห์จุดมุ่งหมายของหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลได้ชัดเจน	3.76	0.81	มาก
4. ครูสามารถวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อนำมาจัดลำดับเนื้อหาตามความเหมาะสมในรายวิชาที่ต้องสอนในหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล	3.82	0.79	มาก
รวมเฉลี่ย	3.84	0.90	มาก

จากตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการปฏิบัติด้านการศึกษาวิเคราะห์และทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรต่างๆ พบว่า ภาพรวมของการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.84

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า โรงเรียนจัดให้มีการวิเคราะห์และทำความเข้าใจรายละเอียดของหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล และเอกสารประกอบหลักสูตร มีการปฏิบัติมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ครูสามารถวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อนำมาจัดลำดับเนื้อหาตามความเหมาะสมในรายวิชาที่ต้องสอนในหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.82 อยู่ในระดับมาก และครูสามารถวิเคราะห์จุดมุ่งหมายของหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลได้ชัดเจน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.76 อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของปัญหาด้านการศึกษาวิเคราะห์และทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรต่างๆ

ปัญหาของการบริหารหลักสูตร	\bar{x}	SD	ระดับการปฏิบัติ
1. ด้านการศึกษาวิเคราะห์และทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรต่างๆ			
1. สพฐ. ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบดูแลหลักสูตร ขาดการแนะนำในการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล	1.35	1.37	น้อยที่สุด
2. ครูขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรายละเอียดของหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล	1.47	1.43	น้อยที่สุด
3. ครูขาดการศึกษารายละเอียดและเอกสารประกอบหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลในรายวิชาที่ตนได้รับมอบหมายให้ทำการสอน	1.71	1.53	น้อย
รวมเฉลี่ย	1.50	1.38	น้อย

จากตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของปัญหาด้านการศึกษาวิเคราะห์และทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรต่างๆ พบว่า ภาพรวมของปัญหาอยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.50

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ครูขาดการศึกษารายละเอียดและเอกสารประกอบหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลในรายวิชาที่ตนได้รับมอบหมายให้ทำการสอน มีปัญหามากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.71 อยู่ในระดับน้อย รองลงมา คือครูขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรายละเอียดของหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.47 อยู่ในระดับน้อย และ สพฐ. ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบดูแลหลักสูตร ขาดการแนะนำในการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.35 อยู่ในระดับน้อยตามลำดับ

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการปฏิบัติด้านการเตรียมบุคลากรในโรงเรียน

การบริหารหลักสูตร	\bar{x}	SD	ระดับการปฏิบัติ
2. ด้านการเตรียมบุคลากรในโรงเรียน			
1. โรงเรียนมีการเตรียมบุคลากรเพื่อการสอนในหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล	4.00	0.91	มาก
2. โรงเรียนจัดประชุมชี้แจงครูในแต่ละกลุ่มสาระเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลตามแนวทางของสพฐ.	3.82	0.93	มาก
3. โรงเรียนสนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรมการใช้หลักสูตรมาตรฐานสากลจากหน่วยงานภายนอก	3.65	1.38	มาก
4. โรงเรียนจัดหาเอกสารประกอบหลักสูตรและวัสดุหลักสูตรในหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลให้ครูอย่างเพียงพอ	3.65	1.24	มาก
5. โรงเรียนส่งเสริมให้ครูไปศึกษาดูงานโรงเรียนอื่นที่มีการจัดหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลได้ดี	3.53	1.34	มาก
6. โรงเรียนเชิญวิทยากรมาแนะนำเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลให้แก่ครู	3.30	1.45	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.66	1.07	มาก

จากตารางที่ 5 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการปฏิบัติด้านการเตรียมบุคลากรในโรงเรียน พบว่า ภาพรวมของการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.66

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า โรงเรียนมีการเตรียมบุคลากรเพื่อการสอนในหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล มีการปฏิบัติมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือโรงเรียนจัดประชุมชี้แจงครูในแต่ละกลุ่มสาระเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลตามแนวทางของ สพฐ. มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.82 อยู่ในระดับมาก และโรงเรียนสนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรมการใช้หลักสูตรมาตรฐานสากลจากหน่วยงานภายนอกและโรงเรียนจัดหาเอกสารประกอบหลักสูตรและวัสดุหลักสูตรในหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลให้ครูอย่างเพียงพอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65 อยู่ในระดับมาก เท่ากัน ตามลำดับ

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของปัญหาด้านการเตรียมบุคลากรในโรงเรียน

ปัญหาของการบริหารหลักสูตร	\bar{x}	SD	ระดับของปัญหา
2. ด้านการเตรียมบุคลากรในโรงเรียน			
1. โรงเรียนไม่มีการวางแผน/ไม่มีนโยบายด้านการเตรียมบุคลากรเพื่อการสอนในหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล	0.88	1.33	น้อยที่สุด
2. โรงเรียนไม่ได้ความร่วมมือจากหน่วยงาน/บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล	1.24	1.48	น้อยที่สุด
3. โรงเรียนขาดงบประมาณในการเตรียมความพร้อมในการนำหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลมาใช้	1.00	1.19	น้อยที่สุด
4. โรงเรียนขาดการประชุมอบรมเพื่อเตรียมความพร้อมในการนำหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลมาใช้	1.06	1.44	น้อยที่สุด
5. ครูผู้สอนไม่ให้ความสำคัญในการศึกษาหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลก่อนที่จะนำหลักสูตรไปใช้	1.24	1.64	น้อยที่สุด
6. ระยะเวลาในการเตรียมความพร้อมการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลไม่เพียงพอ	1.35	1.54	น้อยที่สุด
รวมเฉลี่ย	1.13	1.33	น้อยที่สุด

จากตารางที่ 6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของปัญหาด้านการเตรียมบุคลากรในโรงเรียน พบว่า ภาพรวมของปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.13

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ระยะเวลาในการเตรียมความพร้อมการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลไม่เพียงพอ มีปัญหามากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.35 อยู่ในระดับน้อยที่สุด รองลงมาคือ โรงเรียนไม่ได้ความร่วมมือจากหน่วยงาน/บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล และครูผู้สอนไม่ให้ความสำคัญในการศึกษาหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลก่อนที่จะนำหลักสูตรไปใช้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.24 เท่ากัน อยู่ในระดับน้อยที่สุด และโรงเรียนขาดการประชุมอบรมเพื่อเตรียมความพร้อมในนำหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลมาใช้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.06 อยู่ในระดับน้อยที่สุด ตามลำดับ

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการปฏิบัติด้านการจัดครูเข้าสอน

การบริหารหลักสูตร	\bar{x}	SD	ระดับการปฏิบัติ
3. ด้านการจัดครูเข้าสอน			
1. โรงเรียนจัดครูเข้าสอนตรงตามความถนัดในรายวิชา IS1, IS2 และ IS3 และตรงตามวิชาเอกในรายวิชาภาษาอังกฤษและภาษาต่างประเทศที่ 2	3.47	1.51	ปานกลาง
2. โรงเรียนจัดครูเข้าสอนตามความสามารถ ความถนัดและประสบการณ์ทุกรายวิชาในหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล	4.00	0.91	มาก
3. โรงเรียนเชิญวิทยากรพิเศษมาเสริมศักยภาพและความรู้ของผู้เรียนเพิ่มเติม	3.71	0.96	มาก
รวมเฉลี่ย	3.73	0.85	มาก

จากตารางที่ 7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการปฏิบัติด้านการจัดครูเข้าสอนพบว่า ภาพรวมของการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.73

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า โรงเรียนจัดครูเข้าสอนตามความสามารถ ความถนัดและประสบการณ์ทุกรายวิชาในหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลมีการปฏิบัติมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ โรงเรียนเชิญวิทยากรพิเศษมาเสริมศักยภาพและความรู้ของผู้เรียนเพิ่มเติม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.71 อยู่ในระดับมาก และโรงเรียนจัดครูเข้าสอนตรงตามความถนัดในรายวิชา IS1, IS2 และ IS3 และตรงตามวิชาเอกในรายวิชาภาษาอังกฤษและภาษาต่างประเทศที่ 2 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.47 อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของปัญหาด้านการจัดครูเข้าสอน

ปัญหาของการบริหารหลักสูตร	\bar{x}	SD	ระดับของ ปัญหา
3. ด้านการจัดครูเข้าสอน			
1. โรงเรียนขาดครูที่มีความรู้และประสบการณ์ในการสอนตามรายวิชาที่เป็นจุดเน้นในหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล	1.59	1.50	น้อย
2. โรงเรียนขาดแคลนครูชาวต่างชาติที่มีความรู้และเชี่ยวชาญในรายวิชาภาษาอังกฤษและวิชาภาษาต่างประเทศภาษาที่ 2	1.65	1.58	น้อย
3. โรงเรียนขาดแคลนครูชาวต่างชาติที่มีความรู้และเชี่ยวชาญในรายวิชาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์	1.71	1.61	น้อย
รวมเฉลี่ย	1.65	1.56	น้อย

จากตารางที่ 8 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของปัญหาด้านการจัดครูเข้าสอน พบว่า ภาพรวมของปัญหาอยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.65

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า โรงเรียนขาดแคลนครูชาวต่างชาติที่มีความรู้และเชี่ยวชาญในรายวิชาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ มีปัญหามากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.71 อยู่ในระดับน้อย รองลงมา คือ โรงเรียนขาดแคลนครูชาวต่างชาติที่มีความรู้และเชี่ยวชาญในรายวิชาภาษาอังกฤษและวิชาต่างประเทศภาษาที่ 2 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.65 อยู่ในระดับน้อย และโรงเรียนขาดครูที่มีความรู้และประสบการณ์ในการสอนตามรายวิชาที่เป็นจุดเน้นในหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.59 อยู่ในระดับน้อย ตามลำดับ

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการปฏิบัติด้านการจัดตารางสอน

การบริหารหลักสูตร	\bar{x}	SD	ระดับการปฏิบัติ
4. ด้านการจัดตารางสอน			
1. โรงเรียนจัดตารางสอนโดยคำนึงถึงความเหมาะสมของลักษณะวิชาและวัยของผู้เรียน	4.12	0.84	มาก
2. โรงเรียนจัดคาบเวลาเรียนในแต่ละวันได้เหมาะสมกับวิชาที่เรียน	4.12	0.84	มาก
3. โรงเรียนจัดคาบสอนให้กับครูผู้สอนทุกท่านด้วยความเสมอภาค	4.18	0.79	มาก
4. โรงเรียนจัดตารางสอนโดยคำนึงถึงความเหมาะสมของลักษณะวิชาและห้องที่ใช้ในการเรียนการสอน	4.24	0.81	มาก
รวมเฉลี่ย	4.16	0.80	มาก

จากตารางที่ 9 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการปฏิบัติด้านการจัดตารางสอนพบว่า ภาพรวมของการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.16

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า โรงเรียนจัดตารางสอนโดยคำนึงถึงความเหมาะสมของลักษณะวิชาและห้องที่ใช้ในการเรียนการสอน มีการปฏิบัติมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 อยู่ในระดับมาก รองลงมา โรงเรียนจัดคาบสอนให้กับครูผู้สอนทุกท่านด้วยความเสมอภาค คือ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18 อยู่ในระดับมาก และ โรงเรียนจัดตารางสอนโดยคำนึงถึงความเหมาะสมของลักษณะวิชาและวัยของผู้เรียน และโรงเรียนจัดคาบเวลาเรียนในแต่ละวันได้เหมาะสมกับวิชาที่เรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12 เท่ากัน อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของปัญหาด้านการจัดตารางสอน

ปัญหาของการบริหารหลักสูตร	\bar{x}	SD	ระดับของ ปัญหา
4. ด้านการจัดตารางสอน			
1. ครูผู้สอนต้องสอนหลายระดับชั้นจึงมีความยุ่งยากในการจัด ตารางสอน	1.47	1.62	น้อยที่สุด
2. บุคลากรที่เกี่ยวข้องขาดความรู้ในการจัดตารางสอน	0.88	1.19	น้อยที่สุด
3. บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการจัดตารางสอนขาดความรู้ใน โครงสร้างหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล	0.82	1.21	น้อยที่สุด
4. เวลาในการจัดตารางสอนตามโครงสร้างหลักสูตรโรงเรียน มาตรฐานสากลน้อยเกินไป	0.76	1.31	น้อยที่สุด
รวมเฉลี่ย	0.99	1.14	น้อยที่สุด

จากตารางที่ 10 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของปัญหาด้านการจัดตารางสอน พบว่า ภาพรวมของปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.99

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ครูต้องทำหน้าที่สอนหลายระดับชั้นจึงยุ่งยากในการจัดตารางสอน มีปัญหามากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.47 อยู่ในระดับน้อยที่สุด รองลงมา คือ บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการจัดตารางสอนขาดความรู้ในการจัดตารางสอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.88 อยู่ในระดับน้อยที่สุด และบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการจัดตารางสอนขาดความรู้ในโครงสร้างหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.82 อยู่ในระดับน้อยที่สุด ตามลำดับ

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการปฏิบัติด้านการจัดการเรียน

การบริหารหลักสูตร	\bar{x}	SD	ระดับการปฏิบัติ
5. ด้านการจัดการเรียน			
1. โรงเรียนจัดกลุ่มผู้เรียนตามความสามารถและค่านึงถึงระดับศักยภาพของผู้เรียน	3.53	1.55	มาก
2. โรงเรียนจัดกลุ่มผู้เรียนด้วยวิธีการทดสอบด้วยแบบทดสอบคัดเลือกและการใช้แฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio)	3.00	1.82	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.26	1.62	ปานกลาง

จากตารางที่ 11 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการปฏิบัติด้านการจัดการเรียน พบว่า ภาพรวมของการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.26

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า โรงเรียนจัดกลุ่มผู้เรียนตามความสามารถและค่านึงถึงระดับศักยภาพของผู้เรียน มีการปฏิบัติมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.53 อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ โรงเรียนจัดกลุ่มผู้เรียนด้วยวิธีการทดสอบด้วยแบบทดสอบคัดเลือกและการใช้แฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.00 อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของปัญหาด้านการจัดการเรียน

ปัญหาของการบริหารหลักสูตร	\bar{x}	SD	ระดับของ ปัญหา
5. ด้านการจัดการเรียน			
1. โรงเรียนจัดกลุ่มผู้เรียนไม่ตรงกับความสามารถของผู้เรียน	1.18	1.35	น้อยที่สุด
2. โรงเรียนใช้แบบทดสอบการคัดเลือกนักเรียนที่ไม่ได้มาตรฐาน	1.24	1.40	น้อยที่สุด
รวมเฉลี่ย	1.21	1.30	น้อยที่สุด

จากตารางที่ 12 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของปัญหาด้านการจัดการเรียน พบว่า ภาพรวมของปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.21

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า โรงเรียนใช้แบบทดสอบการคัดเลือกนักเรียนที่ไม่ได้มาตรฐาน มีปัญหามากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.24 อยู่ในระดับน้อยที่สุด รองลงมา คือ โรงเรียนจัดกลุ่มผู้เรียนไม่ตรงกับความสามารถของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.18 อยู่ในระดับน้อยที่สุด ตามลำดับ

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการปฏิบัติด้านการจัดบริการวัสดุ
หลักสูตรและสื่อการจัดการเรียนรู้

การบริหารหลักสูตร	\bar{x}	SD	ระดับการปฏิบัติ
6. ด้านการจัดบริการวัสดุหลักสูตรและสื่อการจัดการเรียนรู้			
1. โรงเรียนจัดหาเอกสารหลักสูตร ตำราและเอกสารทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลอย่างเพียงพอ	3.82	1.86	มาก
2. โรงเรียนสนับสนุนให้ครูผลิตสื่อการจัดการเรียนรู้ และใช้วัสดุหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล	3.41	1.83	ปานกลาง
3. โรงเรียนสนับสนุนให้ครูใช้สื่อและวัสดุหลักสูตรที่ทันสมัยสำหรับรายวิชาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง “Independent Study: IS” ซึ่งเป็นจุดเน้นของหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล	3.12	1.65	ปานกลาง
4. โรงเรียนสนับสนุนด้านงบประมาณในการทำวัสดุหลักสูตรและสื่อการจัดการเรียนรู้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล	3.12	1.54	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.37	1.58	ปานกลาง

จากตารางที่ 13 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการปฏิบัติด้านการจัดบริการวัสดุหลักสูตรและสื่อการจัดการเรียนรู้ พบว่า ภาพรวมของการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.37

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า โรงเรียนจัดหาเอกสารหลักสูตร ตำราและเอกสารทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลอย่างเพียงพอ มีการปฏิบัติมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.82 อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ โรงเรียนสนับสนุนให้ครูผลิตสื่อการจัดการเรียนรู้ และใช้วัสดุหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.41 อยู่ในระดับปานกลาง และโรงเรียนสนับสนุนให้ครูใช้สื่อและวัสดุหลักสูตรที่ทันสมัยสำหรับรายวิชาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง “Independent Study: IS” ซึ่งเป็นจุดเน้นของหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล และโรงเรียนสนับสนุนด้านงบประมาณในการทำวัสดุหลักสูตรและสื่อการจัดการเรียนรู้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.12 เท่ากัน อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของปัญหาด้านการจัดบริการวัสดุ
หลักสูตรและสื่อการจัดการเรียนรู้

ปัญหาของการบริหารหลักสูตร	\bar{x}	SD	ระดับของ ปัญหา
6. ด้านการจัดบริการวัสดุหลักสูตรและสื่อการจัดการเรียนรู้			
1. โรงเรียนขาดการสนับสนุนด้านสื่อและวัสดุหลักสูตรใน หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลให้กับครู	0.76	1.31	น้อยที่สุด
2. โรงเรียนขาดห้องเก็บวัสดุหลักสูตรและสื่อการจัดการเรียนรู้ ในหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล	1.53	1.62	น้อย
3. โรงเรียนจัดสรรงบประมาณในการผลิตสื่อไม่เพียงพอ	0.76	1.31	น้อยที่สุด
4. ไม่มีการผลิตสื่อการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ประกอบการสอนใน หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลจากส่วนกลาง เช่น เอกสาร ประกอบการเรียนการสอน หนังสือเรียนและคู่มือครู	1.41	1.66	น้อยที่สุด
รวมเฉลี่ย	1.12	1.24	น้อยที่สุด

จากตารางที่ 14 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของปัญหาด้านการจัดบริการวัสดุหลักสูตรและสื่อการจัดการเรียนรู้ พบว่า ภาพรวมของปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.12

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า โรงเรียนขาดห้องเก็บวัสดุหลักสูตรและสื่อการจัดการเรียนรู้ในหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.53 อยู่ในระดับน้อย รองลงมา คือ ไม่มีการผลิตสื่อการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ประกอบการสอนในหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลจากส่วนกลาง เช่น เอกสารประกอบการเรียนการสอน หนังสือเรียนและคู่มือครู มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.41 อยู่ในระดับน้อยที่สุด และโรงเรียนขาดการสนับสนุนด้านสื่อและวัสดุหลักสูตรในหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลให้กับครู และโรงเรียนจัดสรรงบประมาณในการผลิตสื่อไม่เพียงพอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.76 เท่ากัน อยู่ในระดับน้อยที่สุด ตามลำดับ

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการปฏิบัติด้านการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก
 สะดวกต่างๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร

การบริหารหลักสูตร	\bar{x}	SD	ระดับการปฏิบัติ
7. ด้านการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร			
1. โรงเรียนมีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในด้านต่างๆ เช่น อาคารสถานที่ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องบริการสื่อ ศูนย์วิชาการ	3.29	1.88	ปานกลาง
2. โรงเรียนสนับสนุนในการจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนหลักสูตรในหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล	3.12	1.85	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.21	1.86	ปานกลาง

จากตารางที่ 15 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการปฏิบัติด้านการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร พบว่า ภาพรวมของการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.21

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า โรงเรียนมีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในด้านต่างๆ เช่น อาคารสถานที่ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องบริการสื่อ ศูนย์วิชาการ มีการปฏิบัติมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.29 อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมา คือ โรงเรียนสนับสนุนในการจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนหลักสูตรในหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.12 อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

ตารางที่ 16 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของปัญหาด้านการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก
 สะดวกต่างๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร

ปัญหาของการบริหารหลักสูตร	\bar{x}	SD	ระดับของ ปัญหา
7. ด้านการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร			
1. สถานที่ในโรงเรียนไม่เอื้ออำนวยต่อการใช้หลักสูตรโรงเรียน มาตรฐานสากล	0.71	1.23	น้อยที่สุด
2. โรงเรียนขาดงบประมาณในการดำเนินโครงการต่างๆหรือ การเบิกจ่ายล่าช้า	1.24	1.56	น้อยที่สุด
รวมเฉลี่ย	0.97	1.25	น้อยที่สุด

จากตารางที่ 16 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของปัญหาด้านการจัด
 สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร พบว่า ภาพรวมของปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด
 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.97

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า โรงเรียนขาดงบประมาณในการดำเนินโครงการต่างๆหรือการ
 เบิกจ่ายล่าช้า มีปัญหามากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.24 อยู่ในระดับน้อยที่สุด รองลงมา คือ
 ผู้สถานที่ในโรงเรียนไม่เอื้ออำนวยต่อการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.71
 อยู่ในระดับน้อยที่สุด ตามลำดับ

ตารางที่ 17 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการปฏิบัติด้านการนิเทศติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร

การบริหารหลักสูตร	\bar{x}	SD	ระดับการปฏิบัติ
8. ด้านการนิเทศติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร			
1. โรงเรียนให้ความสำคัญในการสังเกตการสอนของครูในหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล	3.06	1.40	ปานกลาง
2. ผู้บริหารให้คำปรึกษา พูดคุย แลกเปลี่ยนประสบการณ์กับครูผู้สอน	3.47	1.30	ปานกลาง
3. โรงเรียนสนับสนุนให้ครูผู้สอนได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์กับเพื่อนครูหรือผู้เชี่ยวชาญการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล	3.41	1.29	ปานกลาง
4. โรงเรียนสนับสนุนให้ครูศึกษาเพิ่มเติมหรือนำครูไปศึกษาดูงานด้านการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ของหลักสูตรเพื่อเพิ่มพูนความรู้ในรายวิชาที่เป็นจุดเน้นของหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล	3.53	1.38	มาก
5. โรงเรียนวางแผนปฏิบัติการนิเทศ และติดตามผลการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล	3.71	1.32	มาก
รวมเฉลี่ย	3.44	1.28	ปานกลาง

จากตารางที่ 17 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการปฏิบัติด้านการนิเทศติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร พบว่า ภาพรวมของการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.44

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า โรงเรียนวางแผนปฏิบัติการนิเทศ และติดตามผลการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล มีการปฏิบัติมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.71 อยู่ในระดับมาก และรองลงมาคือ โรงเรียนสนับสนุนให้ครูศึกษาเพิ่มเติมหรือนำครูไปศึกษาดูงานด้านการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ของหลักสูตรเพื่อเพิ่มพูนความรู้ในรายวิชาที่เป็นจุดเน้นของหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.53 อยู่ในระดับมาก และผู้บริหารให้คำปรึกษา พูดคุย แลกเปลี่ยนประสบการณ์กับครูผู้สอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.47 อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

ตารางที่ 18 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของปัญหาด้านการนิเทศติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร

ปัญหาของการบริหารหลักสูตร	\bar{x}	SD	ระดับของปัญหา
8. ด้านการนิเทศติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร			
1. ผู้นิเทศหรือผู้รับการนิเทศขาดความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศการสอน	1.18	1.39	น้อยที่สุด
2. ขาดการติดตามและประเมินการใช้หลักสูตรอย่างเป็นระบบหรือต่อเนื่อง	1.35	1.38	น้อยที่สุด
3. ขาดการสนับสนุนด้านงบประมาณในการจัดกิจกรรมการนิเทศ	0.88	1.28	น้อยที่สุด
รวมเฉลี่ย	1.14	1.26	น้อยที่สุด

จากตารางที่ 18 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของปัญหาด้านการนิเทศติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร พบว่า ภาพรวมของปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.14

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ขาดการติดตามและประเมินการใช้หลักสูตรอย่างเป็นระบบหรือต่อเนื่อง มีปัญหามากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.35 อยู่ในระดับน้อยที่สุด รองลงมา คือ ผู้นิเทศหรือผู้รับการนิเทศขาดความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศการสอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.18 อยู่ในระดับน้อยที่สุด และขาดการสนับสนุนด้านงบประมาณในการจัดกิจกรรมการนิเทศตาม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.88 อยู่ในระดับน้อยที่สุดตามลำดับ

ตารางที่ 19 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการปฏิบัติด้านการประชาสัมพันธ์
หลักสูตรแก่ผู้ปกครองและชุมชน

การบริหารหลักสูตร	\bar{x}	SD	ระดับการปฏิบัติ
9. ด้านการประชาสัมพันธ์หลักสูตรแก่ผู้ปกครองและชุมชน			
1. โรงเรียนส่งเสริมให้มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกิจกรรมในหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล	3.94	0.94	มาก
2. โรงเรียนประชาสัมพันธ์หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลหลายรูปแบบ เช่น การออกเอกสารสิ่งพิมพ์ การประชุมสัมมนา การเผยแพร่ทางสื่อมวลชน	3.53	1.25	มาก
รวมเฉลี่ย	3.74	0.93	มาก

จากตารางที่ 19 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการปฏิบัติด้านการประชาสัมพันธ์หลักสูตรแก่ผู้ปกครองและชุมชน พบว่า ภาพรวมของการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.74

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า โรงเรียนส่งเสริมให้มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกิจกรรมในหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล มีการปฏิบัติมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.93 อยู่ในระดับมาก และรองลงมาคือ โรงเรียนประชาสัมพันธ์หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลหลายรูปแบบ เช่น การออกเอกสารสิ่งพิมพ์ การประชุมสัมมนา การเผยแพร่ทางสื่อมวลชน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.53 อยู่ในระดับมากตามลำดับ

ตารางที่ 20 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของปัญหาด้านการประชาสัมพันธ์
หลักสูตรแก่ผู้ปกครองและชุมชน

ปัญหาของการบริหารหลักสูตร	\bar{x}	SD	ระดับของ ปัญหา
9. ด้านการประชาสัมพันธ์หลักสูตรแก่ผู้ปกครองและชุมชน			
1. โรงเรียนขาดการกำหนดนโยบาย/แนวทางการประชาสัมพันธ์หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลอย่างต่อเนื่อง	1.35	1.42	น้อยที่สุด
2. โรงเรียนขาดงบประมาณในการประชาสัมพันธ์หลักสูตร	1.18	1.55	น้อยที่สุด
รวมเฉลี่ย	1.26	1.39	น้อยที่สุด

จากตารางที่ 20 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของปัญหาด้านการประชาสัมพันธ์หลักสูตรแก่ผู้ปกครองและชุมชน พบว่า ภาพรวมของปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.26

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า โรงเรียนขาดการกำหนดนโยบาย/แนวทางการประชาสัมพันธ์หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลอย่างต่อเนื่อง มีปัญหามากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.35 อยู่ในระดับน้อยที่สุด และ รองลงมา คือ โรงเรียนขาดงบประมาณในการประชาสัมพันธ์หลักสูตร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.18 อยู่ในระดับน้อยที่สุด ตามลำดับ

ตารางที่ 21 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการปฏิบัติด้านการทำความเข้าใจใน
หลักสูตรและปรับให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น

งานสอน	\bar{x}	SD	ระดับการปฏิบัติ
1. ด้านการทำความเข้าใจในหลักสูตรและปรับให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น			
1. ครูศึกษา/ทำความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล	3.71	0.91	มาก
2. ครูศึกษาโครงสร้างหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล และปรับให้สอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียน	3.66	0.92	มาก
3. ครูจัดทำประมวลรายวิชาที่สอดคล้องกับจุดเน้นของรายวิชาตามหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล	3.76	0.87	มาก
4. ครูค้นคว้าเนื้อหาเพิ่มเติมในรายวิชาที่ได้รับมอบหมายให้ทำการสอนในหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล	3.71	1.12	มาก
รวมเฉลี่ย	3.71	0.81	มาก

จากตารางที่ 21 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการปฏิบัติด้านการทำความเข้าใจในหลักสูตรและปรับให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น พบว่า ภาพรวมของการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.71

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ครูจัดทำประมวลรายวิชาที่สอดคล้องกับจุดเน้นของรายวิชาตามหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล มีการปฏิบัติมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.76 อยู่ในระดับมากรองลงมา คือ ครูศึกษา/ทำความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล และครูค้นคว้าเนื้อหาเพิ่มเติมในรายวิชาที่ได้รับมอบหมายให้ทำการสอนในหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.71 เท่ากัน อยู่ในระดับมาก และครูศึกษาโครงสร้างหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล และปรับให้สอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.66 อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

ตารางที่ 22 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของปัญหาด้านการทำความเข้าใจในหลักสูตรและปรับให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น

ปัญหาของงานสอน	\bar{x}	SD	ระดับของปัญหา
1. ด้านการทำความเข้าใจในหลักสูตรและปรับให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น			
1. โครงสร้างของหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลไม่ชัดเจน	1.79	1.44	น้อย
2. ครูไม่สามารถปรับรายวิชาในหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลให้สอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียน	1.53	1.47	น้อย
3. ครูขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล	1.45	1.47	น้อยที่สุด
รวมเฉลี่ย	1.59	1.30	น้อย

จากตารางที่ 22 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของปัญหาด้านการทำความเข้าใจในหลักสูตรและปรับให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น พบว่า ภาพรวมของปัญหาอยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.59

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า โครงสร้างของหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลไม่ชัดเจน มีปัญหามากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.79 อยู่ในระดับน้อย รองลงมา คือ ครูไม่สามารถปรับรายวิชาในหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลให้สอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.53 อยู่ในระดับน้อย และครูขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.45 อยู่ในระดับน้อยที่สุด ตามลำดับ

ตารางที่ 23 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการปฏิบัติด้านการวางแผนการสอน

งานสอน	\bar{x}	SD	ระดับการปฏิบัติ
2. ด้านการวางแผนการสอน			
1. ครูสามารถวิเคราะห์โครงสร้างของรายวิชาในหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลเพื่อกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา และกิจกรรมการจัดการเรียนรู้	3.81	0.99	มาก
2. ครูเตรียมกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ วิธีการสอน สื่อการจัดการเรียนรู้ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหา	3.95	0.70	มาก
3. ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาที่รับมอบหมายล่วงหน้า	4.03	0.71	มาก
4. ครูศึกษาคุณลักษณะที่สำคัญของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 และศึกษาหลักสูตรแกนกลางเพื่อนำมาใช้ในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาในหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล	3.63	1.05	มาก
รวมเฉลี่ย	3.85	0.59	มาก

จากตารางที่ 23 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการปฏิบัติด้านการวางแผนการสอน พบว่า ภาพรวมของการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาที่รับมอบหมายล่วงหน้า มีการปฏิบัติมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ครูเตรียมกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ วิธีการสอน สื่อการจัดการเรียนรู้ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.95 อยู่ในระดับมาก และครูสามารถวิเคราะห์โครงสร้างของรายวิชาในหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลเพื่อกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา และกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.81 อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

ตารางที่ 24 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของปัญหาด้านการวางแผนการสอน

ปัญหาของงานสอน	\bar{x}	SD	ระดับของ ปัญหา
2. ด้านการวางแผนการสอน			
1. ครูขาดความรู้และทักษะในการวิเคราะห์จุดมุ่งหมายรายวิชา คำอธิบายรายวิชาเพื่อกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาและกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาที่ได้รับมอบหมายให้สอนในหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล	1.18	1.45	น้อยที่สุด
2. ครูขาดความรู้และทักษะในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาที่ได้รับมอบหมาย	1.15	1.48	น้อยที่สุด
3. ครูไม่มีเวลาจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เนื่องจากสอนหลายรายวิชา	1.65	1.63	น้อย
รวมเฉลี่ย	1.33	1.38	น้อยที่สุด

จากตารางที่ 24 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของปัญหาด้านการวางแผนการสอน พบว่า ภาพรวมของปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.33

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ครูไม่มีเวลาจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เนื่องจากสอนหลายรายวิชา มีปัญหามากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.65 อยู่ในระดับน้อย รองลงมา คือ ครูขาดความรู้และทักษะในการวิเคราะห์จุดมุ่งหมายรายวิชา คำอธิบายรายวิชาเพื่อกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาและกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาที่ได้รับมอบหมายให้สอนในหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.18 อยู่ในระดับน้อยที่สุด และ ครูขาดความรู้และทักษะในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาที่ได้รับมอบหมาย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.15 อยู่ในระดับน้อยที่สุด ตามลำดับ

ตารางที่ 25 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการปฏิบัติด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร

งานสอน	\bar{x}	SD	ระดับการปฏิบัติ
3. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร			
หลักสูตร	3.55	1.18	มาก
1. ครูจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิดวิเคราะห์ตามเป้าหมายของหลักสูตรมาตรฐานสากล			
2. ครูจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์แก่นักเรียนตามโครงสร้างของหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล	3.67	0.97	มาก
3. ครูจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการที่หลากหลาย	3.83	0.79	มาก
4. ครูจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาการศึกษาค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ (IS1) โดยเน้นให้ผู้เรียนกำหนดประเด็นปัญหา ตั้งสมมุติฐาน ค้นคว้า แสวงหาความรู้จากแหล่งข้อมูลต่างๆ ได้พร้อมทั้งเลือกใช้ข้อมูลที่ต้องมาใช้อย่างเหมาะสม	3.78	0.97	มาก
5. ครูจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาการสื่อสารและการนำเสนอ (IS2) โดยเน้นให้ผู้เรียนนำเสนอเพื่อสื่อสารถ่ายทอดข้อมูลความรู้นั้นให้ผู้อื่นเข้าใจทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ	3.54	1.08	มาก
6. ครูจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ โดยจัดกิจกรรมการนำองค์ความรู้ไปใช้บริการสังคม (IS3) โดยเน้นให้ผู้เรียนนำสิ่งที่เรียนรู้จากรายวิชา IS1 และ IS2 ไปประยุกต์ใช้ในการทำประโยชน์ต่อสังคม	3.93	1.12	มาก
7. ครูจัดการเรียนการสอนในรายวิชาภาษาอังกฤษ ที่เน้นให้ผู้เรียนมีทักษะการสื่อสาร	3.75	0.64	มาก
8. ครูจัดการเรียนการสอนในรายวิชาภาษาต่างประเทศภาษาที่ 2 ได้เหมาะสม สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน	3.80	0.65	มาก
รวมเฉลี่ย	3.73	0.81	มาก

จากตารางที่ 25 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการปฏิบัติด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร พบว่า ภาพรวมของการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.73

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ครูจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ โดยจัดกิจกรรมการนำองค์ความรู้ไปใช้บริการสังคม (IS3) โดยเน้นให้ผู้เรียนนำสิ่งที่เรียนรู้จากรายวิชา IS1 และ IS2 ไปประยุกต์ใช้ในการทำประโยชน์ต่อสังคม มีการปฏิบัติมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.93 อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ครูจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการที่หลากหลาย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.83 อยู่ในระดับมาก และครูจัดการเรียนการสอนในรายวิชาภาษาต่างประเทศภาษาที่ 2 ได้เหมาะสม สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.80 อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ



ตารางที่ 26 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของปัญหาด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร

ปัญหาของงานสอน	\bar{x}	SD	ระดับของปัญหา
3. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร			
1. ครูขาดความรู้และทักษะในการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย	1.15	1.46	น้อยที่สุด
2. ครูขาดความรู้และทักษะในการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์	1.20	1.47	น้อยที่สุด
3. ครูขาดความรู้และทักษะในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามความถนัดและความสนใจของผู้เรียน	1.27	1.49	น้อยที่สุด
4. รายวิชาการศึกษา ค้นคว้า และสร้างองค์ความรู้ (IS1) และรายวิชาการศึกษา และการนำเสนอ (IS2) และ กิจกรรมการนำองค์ความรู้ไปใช้ บริการสังคม (IS3) ค่อนข้างมีความซ้ำซ้อนกับรายวิชาโครงการที่มีอยู่ในหลักสูตรปัจจุบัน	2.30	1.50	น้อย
5. ครูขาดความรู้และทักษะการสอนในรายวิชาภาษาอังกฤษ (รายวิชาเพิ่มเติมที่เป็นมาตรฐานสากล)	2.12	1.69	น้อย
6. ครูขาดความรู้และทักษะการสอนในรายวิชาภาษาต่างประเทศ ภาษาที่ 2 (รายวิชาเพิ่มเติมที่เป็นมาตรฐานสากล)	2.80	1.69	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	1.81	0.87	น้อย

จากตารางที่ 26 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของปัญหาด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร พบว่า ภาพรวมของปัญหาอยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.81

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ครูขาดความรู้และทักษะการสอนในรายวิชาภาษาต่างประเทศ ภาษาที่ 2 (รายวิชาเพิ่มเติมที่เป็นมาตรฐานสากล) มีปัญหามากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.80 อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมา คือ รายวิชาการศึกษาค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ (IS1) และ รายวิชาการสื่อสารและการนำเสนอ (IS2) และ กิจกรรมการนำองค์ความรู้ไปใช้บริการสังคม (IS3) ค่อนข้างมีความซ้ำซ้อนกับรายวิชาโครงการที่มีอยู่ในหลักสูตรปัจจุบัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.30 อยู่ในระดับน้อย และครูขาดความรู้และทักษะการสอนในรายวิชาภาษาอังกฤษ (รายวิชาเพิ่มเติมที่เป็นมาตรฐานสากล) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.12 อยู่ในระดับน้อย ตามลำดับ



ตารางที่ 27 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการปฏิบัติด้านการพัฒนาและใช้สื่อการจัดการเรียนรู้

งานสอน	\bar{x}	SD	ระดับการปฏิบัติ
4. ด้านการพัฒนาและใช้สื่อการจัดการเรียนรู้			
1. ครูศึกษาวิธีการผลิตสื่อการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายตามแนวทางของหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล	3.34	0.84	ปานกลาง
2. ครูเลือกใช้สื่อการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ เนื้อหา และผู้เรียนเพื่อพัฒนาทักษะตามแนวทางของหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล	3.51	0.77	มาก
3 ครูใช้สื่อการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายในการกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ในหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล	3.53	0.88	มาก
รวมเฉลี่ย	3.46	0.76	ปานกลาง

จากตารางที่ 27 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการปฏิบัติด้านการพัฒนาและใช้สื่อการจัดการเรียนรู้ พบว่า ภาพรวมของการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.46

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ครูใช้สื่อการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายในการกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ในหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล มีการปฏิบัติมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.53 อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ครูเลือกใช้สื่อการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ เนื้อหา และผู้เรียนเพื่อพัฒนาทักษะตามแนวทางของหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.51 อยู่ในระดับมาก และครูศึกษาวิธีการผลิตสื่อการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายตามแนวทางของหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.34 อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

ตารางที่ 28 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของปัญหาด้านการพัฒนาและใช้สื่อการจัดการเรียนรู้

ปัญหาของงานสอน	\bar{x}	SD	ระดับของปัญหา
4. ด้านการพัฒนาและใช้สื่อการจัดการเรียนรู้			
1. ครูไม่มีเวลาผลิต/พัฒนาสื่อการจัดการเรียนรู้	1.95	1.62	น้อย
2. ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการใช้สื่อการจัดการเรียนรู้การสอนให้สอดคล้องกับกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ เนื้อหาและผู้เรียน	1.27	1.39	น้อยที่สุด
3. โรงเรียนขาดงบประมาณในการสนับสนุนในการจัดซื้อจัดหาและผลิตสื่อการจัดการเรียนรู้	1.48	1.67	น้อยที่สุด
รวมเฉลี่ย	1.57	1.37	น้อย

จากตารางที่ 28 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของปัญหาด้านการพัฒนาและใช้สื่อการเรียนการสอน พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยของปัญหาเท่ากับ 1.57

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ครูไม่มีเวลาผลิต/พัฒนาสื่อการจัดการเรียนรู้ มีปัญหามากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.95 อยู่ในระดับน้อย รองลงมา คือ โรงเรียนขาดงบประมาณในการสนับสนุนในการจัดซื้อจัดหาและผลิตสื่อการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.48 อยู่ในระดับน้อยที่สุด และครูขาดความรู้ความเข้าใจในการใช้สื่อการจัดการเรียนรู้การสอนให้สอดคล้องกับกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ เนื้อหาและผู้เรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.27 อยู่ในระดับน้อยที่สุด ตามลำดับ

ตารางที่ 29 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการปฏิบัติด้านการจัดสอนซ่อมเสริม

งานสอน	\bar{x}	SD	ระดับการปฏิบัติ
5. ด้านการจัดสอนซ่อมเสริม			
1. โรงเรียนมีการจัดสอนซ่อมเสริมเป็นกรณีพิเศษ นอกเหนือไปจากการสอนปกติ เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนสามารถบรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่กำหนดไว้	3.51	1.11	มาก
2. ครูมีการสอนซ่อมเสริมให้กับผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย เหมาะสมกับผู้เรียนเป็นรายบุคคล	3.12	0.85	ปานกลาง
3. ครูใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอนในการจัดสอนซ่อมเสริมให้กับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ในเวลาที่สะดวก	3.31	0.69	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.31	0.91	ปานกลาง

จากตารางที่ 29 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการปฏิบัติด้านการจัดสอนซ่อมเสริม พบว่า ภาพรวมของการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.31

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า โรงเรียนมีการจัดสอนซ่อมเสริมเป็นกรณีพิเศษนอกเหนือ ไปจากการสอนปกติ เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนสามารถบรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ มีการปฏิบัติมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.51 อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ครูใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการจัดสอนซ่อมเสริมให้กับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองในเวลาที่สะดวก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.31 อยู่ในระดับปานกลาง และครูมีการสอนซ่อมเสริมให้กับผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย เหมาะสมกับผู้เรียนเป็นรายบุคคล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.12 อยู่ในระดับปานกลางตามลำดับ

ตารางที่ 30 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของปัญหาด้านการจัดสอนซ่อมเสริม

ปัญหาของการสอน	\bar{x}	SD	ระดับของ ปัญหา
5. ด้านการจัดสอนซ่อมเสริม			
1. ครูขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสอนซ่อมเสริม	1.14	1.44	น้อยที่สุด
2. ครูไม่มีเวลาในการจัดการสอนซ่อมเสริมให้กับผู้เรียน	1.98	1.63	น้อย
3. ครูไม่มีความรู้ในการสร้างโปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เพื่อใช้ในการจัดสอนซ่อมเสริม	2.13	1.32	น้อย
รวมเฉลี่ย	1.75	1.41	น้อย

จากตารางที่ 30 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของปัญหาด้านการจัดสอนซ่อมเสริม พบว่า ภาพรวมของปัญหาอยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.75

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ครูไม่มีความรู้ในการสร้างโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปเพื่อใช้ในการจัดสอนซ่อมเสริม มีปัญหามากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.13 อยู่ในระดับน้อย รองลงมา คือ ครูไม่มีเวลาในการจัดการสอนซ่อมเสริมให้กับผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.98 อยู่ในระดับน้อย และครูขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสอนซ่อมเสริม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.14 อยู่ในระดับน้อยที่สุดตามลำดับ

ตารางที่ 31 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการปฏิบัติด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

งานสอน	\bar{x}	SD	ระดับการปฏิบัติ
6. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้			
1. ครูศึกษาระเบียบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล	3.55	1.12	มาก
2. ครูแจ้งวัตถุประสงค์วิธีการในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ให้ผู้เรียนทราบล่วงหน้า	3.84	0.78	มาก
3. ครูให้ข้อมูลป้อนกลับผู้เรียนหลังการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ทุกครั้ง	3.70	0.74	มาก
4. ครูวัดและประเมินผลก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียนอย่างสม่ำเสมอ	3.53	1.20	มาก
5. ครูใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย	3.74	0.95	มาก
รวมเฉลี่ย	3.67	0.76	มาก

จากตารางที่ 31 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการปฏิบัติด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ พบว่า ภาพรวมของการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.67

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ครูแจ้งวัตถุประสงค์วิธีการในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ให้ผู้เรียนทราบล่วงหน้า มีการปฏิบัติมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.84 อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ครูใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.74 อยู่ในระดับมาก และครูให้ข้อมูลป้อนกลับผู้เรียนหลังการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ทุกครั้ง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.70 อยู่ในระดับมากตามลำดับ

ตารางที่ 32 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของปัญหาด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ปัญหาของการสอน	\bar{x}	SD	ระดับของปัญหา
6. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้			
1. ครูขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ตามที่หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลกำหนด	1.18	1.50	น้อยที่สุด
2. ครูไม่มีความรู้ความเข้าใจในการสร้างเครื่องมือวัดผลแบบอื่น ๆ นอกจากแบบทดสอบ	1.27	1.53	น้อยที่สุด
3. ครูไม่ตระหนักถึงความสำคัญในการวัดผลก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน	0.87	1.36	น้อยที่สุด
รวมเฉลี่ย	1.10	1.32	น้อยที่สุด

จากตารางที่ 32 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของปัญหาด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ พบว่า ภาพรวมของปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.10

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ครูไม่มีความรู้ความเข้าใจในการสร้างเครื่องมือวัดผลแบบอื่น ๆ นอกจากแบบทดสอบ มีปัญหามากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.27 อยู่ในระดับน้อยที่สุด รองลงมา คือ ครูขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามที่หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลกำหนด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.18 อยู่ในระดับน้อยที่สุด และครูไม่ตระหนักถึงความสำคัญในการวัดผลก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.87 อยู่ในระดับน้อยที่สุด ตามลำดับ

ตารางที่ 33 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการปฏิบัติของการบริหารหลักสูตรในภาพรวม

งานบริหารหลักสูตร	\bar{X}	SD	ระดับการปฏิบัติ
1. ด้านการศึกษาวิเคราะห์และทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรต่างๆ	3.84	0.90	มาก
2. ด้านการเตรียมบุคลากรในโรงเรียน	3.66	1.07	มาก
3. ด้านการจัดครูเข้าสอน	3.73	0.85	มาก
4. ด้านการจัดตารางสอน	4.16	0.80	มาก
5. ด้านการจัดแผนการเรียน	3.26	1.62	ปานกลาง
6. ด้านการจัดบริการวัสดุหลักสูตรและสื่อการจัดการเรียนรู้	3.37	1.58	ปานกลาง
7. ด้านการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร	3.21	1.86	ปานกลาง
8. ด้านการนิเทศติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร	3.44	1.28	ปานกลาง
9. ด้านการประชาสัมพันธ์หลักสูตรแก่ผู้ปกครองและชุมชน	3.74	0.93	มาก
รวมเฉลี่ย	3.60	1.19	มาก

จากตารางที่ 33 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการปฏิบัติของการบริหารหลักสูตร พบว่า ภาพรวมของการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.60

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการจัดตารางสอน มีการปฏิบัติมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.16 อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านการศึกษาวิเคราะห์และทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรต่างๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.84 อยู่ในระดับมาก และด้านการประชาสัมพันธ์หลักสูตรแก่ผู้ปกครองและชุมชน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.74 อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

ตารางที่ 34 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของปัญหาของการบริหารหลักสูตรในภาพรวม

ปัญหาของการบริหารหลักสูตร	\bar{x}	SD	ระดับของปัญหา
1. ด้านการศึกษาวิเคราะห์และทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรต่างๆ	1.50	1.38	น้อย
2. ด้านการเตรียมบุคลากรในโรงเรียน	1.13	1.33	น้อยที่สุด
3. ด้านการจัดครูเข้าสอน	1.65	1.56	น้อย
4. ด้านการจัดตารางสอน	0.99	1.14	น้อยที่สุด
5. ด้านการจัดแผนการเรียน	1.21	1.30	น้อยที่สุด
6. ด้านการจัดบริการวัสดุหลักสูตรและสื่อการจัดการเรียนรู้	1.12	1.24	น้อยที่สุด
7. ด้านการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร	0.97	1.25	น้อยที่สุด
8. ด้านการนิเทศติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร	1.14	1.26	น้อยที่สุด
9. ด้านการประชาสัมพันธ์หลักสูตรแก่ผู้ปกครองและชุมชน	1.26	1.39	น้อยที่สุด
รวมเฉลี่ย	1.22	1.44	น้อยที่สุด

จากตารางที่ 34 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของปัญหางานบริหารหลักสูตร พบว่า ภาพรวมของปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.22

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการจัดครูเข้าสอน มีปัญหามากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.65 อยู่ในระดับน้อย รองลงมา คือ ด้านการศึกษาวิเคราะห์และทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรต่างๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.50 อยู่ในระดับน้อย และด้านการประชาสัมพันธ์หลักสูตรแก่ผู้ปกครองและชุมชน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.26 อยู่ในระดับน้อยที่สุด ตามลำดับ

ตารางที่ 35 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการปฏิบัติของงานสอนในภาพรวม

งานสอน	\bar{x}	SD	ระดับการปฏิบัติ
1. ด้านการทำความเข้าใจหลักสูตรและปรับให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น	3.71	0.81	มาก
2. ด้านการวางแผนการสอน	3.85	0.59	มาก
3. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร	3.73	0.81	มาก
4. ด้านการพัฒนาและใช้สื่อการจัดการเรียนรู้	3.46	0.76	ปานกลาง
5. ด้านการจัดสอนซ่อมเสริม	3.31	0.91	ปานกลาง
6. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	3.67	0.76	มาก
รวมเฉลี่ย	3.62	0.71	มาก

จากตารางที่ 35 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการปฏิบัติของงานสอนพบว่า ภาพรวมของการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.62

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการวางแผนการสอน มีการปฏิบัติมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85 อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.73 อยู่ในระดับมาก และด้านการทำความเข้าใจหลักสูตรและปรับให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.71 อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

ตารางที่ 36 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของปัญหาของงานสอนในภาพรวม

ปัญหาของงานสอน	\bar{x}	SD	ระดับของปัญหา
1. ด้านการทำความเข้าใจหลักสูตรและปรับให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น	1.59	1.30	น้อย
2. ด้านการวางแผนการสอน	1.33	1.38	น้อยที่สุด
3. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร	1.81	0.87	น้อย
4. ด้านการพัฒนาและใช้สื่อการจัดการเรียนรู้	1.57	1.37	น้อย
5. ด้านการจัดสอนซ่อมเสริม	1.75	1.41	น้อย
6. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	1.10	1.32	น้อยที่สุด
รวมเฉลี่ย	1.53	1.28	น้อย

จากตารางที่ 36 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของปัญหาของงานสอนพบว่า ภาพรวมของปัญหาอยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.53

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร มีปัญหามากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.83 อยู่ในระดับน้อย รองลงมา คือ ด้านการจัดสอนซ่อมเสริม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.75 อยู่ในระดับน้อย และด้านการทำความเข้าใจหลักสูตรและปรับให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.59 อยู่ในระดับน้อย ตามลำดับ

ตอนที่ 3 การนำเสนอแนวทางในการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล

จากผลการศึกษาสภาพและปัญหาของการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล และการจัดกระบวนการสนทนากลุ่ม (Focus group) เกี่ยวกับแนวทางการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล ผู้วิจัยได้วิเคราะห์เนื้อหาและนำเสนอแนวทางการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล ดังนี้

1. ด้านการบริหารหลักสูตร

1.1 โรงเรียนควรจัดให้มีการวิเคราะห์และทำความเข้าใจในรายละเอียดของหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล และเอกสารประกอบหลักสูตร และให้ครูผู้สอนได้ประชุมร่วมกันเพื่อศึกษาหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลก่อนที่จะนำหลักสูตรไปใช้

1.2 โรงเรียนควรมีการเตรียมบุคลากรเพื่อการสอนในหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลและควรมีการลดภาระงานอื่นๆ เพื่อให้ครูได้เตรียมความพร้อมในการสอนในหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล

1.3 โรงเรียนควรจัดครูเข้าสอนตามความสามารถ ความถนัดและประสบการณ์ทุกรายวิชา ในหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลและควรมีการจัดอบรมให้ครูผู้สอนทุกคนเพื่อให้ได้รับความรู้ที่จะนำไปใช้ในการดำเนินการสอนให้เป็นไปในแนวเดียวกัน

1.4 โรงเรียนควรจัดตารางสอนโดยคำนึงถึงความเหมาะสมของลักษณะวิชาและห้องที่ใช้ในการเรียนการสอน โดยควรจัดให้ผู้เรียนได้เรียนในรายวิชา IS พร้อมกันเวลาเดียวกันทั้งโรงเรียน และให้แบ่งหน้าที่ครูผู้สอน โดยในรายวิชา IS1 ให้ครูประจำชั้นดูแลให้คำแนะนำในคาบที่ตนเองได้รับมอบหมาย สำหรับในรายวิชา IS2 และ IS3 ให้ครูภาษาไทยและครูภาษาต่างประเทศเป็นผู้ดูแล และทำการกำหนดเวลาเรียนในตารางสอนเป็นอีกช่วงเวลาหนึ่ง เพื่อลดความยุ่งยากให้กับผู้จัดตารางสอน และเป็นการสะดวกต่อการนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่อง

1.5 โรงเรียนควรจัดกลุ่มผู้เรียนตามความสามารถและคำนึงถึงระดับศักยภาพของผู้เรียน และควรมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ตรงกับความสามารถของผู้เรียนขึ้น อาจจะเป็นช่วงเวลาหลักเล็กเรียนก็ได้

1.6 โรงเรียนควรจัดหาเอกสารหลักสูตร ตำราและเอกสารทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลอย่างเพียงพอ รวมถึงมีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในด้านสถานที่เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล เช่น อาคารสถานที่ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องบริการด้านสื่อ ศูนย์วิชาการ ให้พร้อม

1.7 โรงเรียนควรมีการวางแผนปฏิบัติการนิเทศ และติดตามผลการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล โดยจัดให้มีการจัดอบรมเรื่องการนิเทศเพื่อให้ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศการสอนโดยผู้เชี่ยวชาญ

1.8 โรงเรียนควรส่งเสริมให้มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกิจกรรมในหลักสูตรในหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล โดยจัดทำเว็บไซต์โรงเรียน มีเอกสารเกี่ยวกับหลักสูตรให้ผู้สนใจทำการดาวน์โหลดได้

1.9 โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลและอยู่ในกลุ่มเดียวกันควรมีการรวมตัวกันเพื่อจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์ที่เป็นโครงการความร่วมมือกันระหว่างโรงเรียน อย่างเช่น การจัดนิทรรศการเกี่ยวกับหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล เพื่อให้ผู้เรียนต่างโรงเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมนอกจากจะเป็นการประชาสัมพันธ์หลักสูตรแล้ว ผู้เรียนยังมีโอกาสนำเสนอผลงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน

2. ด้านงานสอน

2.1 ครูควรจัดทำประมวลรายวิชาที่สอดคล้องกับจุดเน้นของรายวิชาตามหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาที่รับมอบหมายล่วงหน้า

2.2 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรมีหน่วยงานในการทำสื่อการเรียนรู้อื่นๆ แผนการจัดการเรียนรู้ และเอกสารประกอบหลักสูตรต่างๆ ขึ้นมาแล้วอัปเดตขึ้นเว็บไซต์เพื่อให้ผู้สอนแต่ละโรงเรียนดาวน์โหลดมาใช้ได้

2.3 ครูควรจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ โดยจัดกิจกรรมการนำองค์ความรู้ไปใช้บริการสังคม (IS3) ซึ่งเน้นให้ผู้เรียนนำสิ่งที่เรียนรู้จากรายวิชา IS1 และ IS2 ไปประยุกต์ใช้ในการทำประโยชน์ต่อสังคม

2.4 สำหรับความซ้ำซ้อนกับรายวิชาโครงการนั้น สามารถแก้ไขโดยปรับให้เรียน IS ก่อนที่จะเรียนโครงการ เพื่อให้ผู้เรียนหาสิ่งที่สนใจจาก IS และนำไปใช้ต่อยอดในการเรียนวิชาโครงการ หรือตัดรายวิชาโครงการออกและใช้การประเมินผลวิชาโครงการร่วมกับ IS

2.5 ครูควรใช้สื่อการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายในการกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ในหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล โดยมีการจัดอบรมด้านการสร้างสื่อและใช้สื่อโดยผู้เชี่ยวชาญ หรือจัดให้เพื่อนครูที่มีความชำนาญสอนครูด้วยตนเอง

2.6 ครูควรออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนตนเองใช้สื่อที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด

2.7 โรงเรียนควรมีการจัดสอนซ่อมเสริมเป็นกรณีพิเศษนอกเหนือ ไปจากการสอนปกติเพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนสามารถบรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่กำหนดไว้

2.8 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ครูควรมีความรู้ในการสร้างเครื่องมือวัดผลที่มีความหลากหลายสามารถวัดและประเมินผลได้ผลตรงตามความเป็นจริง

จากการนำเสนอแนวทางในการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล พบว่า แนวทางที่นำเสนอมานี้เป็นแนวทางที่เหมาะสมที่จะนำไปใช้กับโรงเรียนที่ต้องการเข้าร่วมในโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล เนื่องจากผลการศึกษาสภาพและปัญหาของโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างในเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 1 และเขต 2 ที่ส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ ซึ่งเป็นโรงเรียนที่มีความพร้อม ปัญหาที่พบจึงอยู่ในระดับน้อย ดังนั้นแนวทางที่นำเสนอจึงไม่ใช่แนวทางในการแก้ปัญหา แต่เป็นแนวทางสำหรับโรงเรียนที่จะเข้าร่วมโครงการดังที่กล่าวมาแล้ว



บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การนำเสนอแนวทางในการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. ศึกษาสภาพและปัญหาในการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลในระดับมัธยมศึกษา
2. เสนอแนวทางการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลในระดับมัธยมศึกษา

ขอบเขตเนื้อหาที่ศึกษาวิจัยนี้ ครอบคลุม กิจกรรมการนำหลักสูตรไปใช้ ได้แก่ งานบริหารหลักสูตร และงานสอน

ผู้ให้ข้อมูลกลุ่มที่ 1 เป็นผู้ตอบแบบสอบถามในโรงเรียนมาตรฐานสากลในระดับมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานครทั้ง 57 โรงเรียน โดยแต่ละโรงเรียนประกอบไปด้วยได้แก่

1.1 คณะผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ โรงเรียนละ 1 คน และรองผู้อำนวยการ ฝ่ายวิชาการ โรงเรียนละ 1 คน จะได้กลุ่มตัวอย่างของคณะผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งสิ้น 114 คน

1.2 ครูผู้สอนในรายวิชาเพิ่มเติม (มาตรฐานสากล) ทั้ง 5 รายวิชา วิชาละ 1 คน จะได้กลุ่มตัวอย่างของครูผู้สอน ทั้งสิ้น 285 คน

เป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง

เครื่องมือในการวิจัยในครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล แบ่งออกเป็น 2 ฉบับ คือ

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามด้านการบริหารหลักสูตรสำหรับคณะผู้บริหารในโรงเรียนมาตรฐานสากล

ฉบับที่ 2 แบบสอบถามด้านงานสอนสำหรับครูผู้สอนในโรงเรียนมาตรฐานสากล

ผู้ให้ข้อมูลกลุ่มที่ 2 เก็บข้อมูลโดยใช้วิธีการสนทนากลุ่ม (Focus group) เรื่อง การนำเสนอแนวทางการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญในหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล จำนวน 7 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล จากแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง โดยที่ข้อมูลจากแบบสอบถาม นำมาวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป นำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

หลังจากนั้นผู้วิจัยเชิญผู้เชี่ยวชาญในหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล จำนวน 7 คน ร่วมประชุมกระบวนการสนทนากลุ่ม เพื่อหาแนวทางในการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล และบันทึกข้อเสนอจากกระบวนการสนทนากลุ่ม นำมาวิเคราะห์ความเห็นจากผู้เชี่ยวชาญในการสนทนากลุ่มด้วยเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) นำเสนอข้อมูลโดยคำบรรยาย

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

1.1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามของผู้บริหารสถานศึกษาและรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ จำนวน 102 คน พบว่า

ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้อำนวยการโรงเรียน ร้อยละ 50 และรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ร้อยละ 50 เท่ากัน

ด้านวุฒิการศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาโทมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 50.98 รองลงมา คือ จบการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 46.08 และระดับปริญญาเอก คิดเป็นร้อยละ 2.94 ตามลำดับ

ด้านประสบการณ์ในการทำงาน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงาน 20 ปี ขึ้นไป มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 46.08 และรองลงมา คือ มีประสบการณ์ในการทำงาน 16 - 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 25.49 และมีประสบการณ์ในการทำงาน 11 - 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 17.65 ตามลำดับ

การได้รับการประชุม/อบรม/ศึกษาดูงานเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเคยได้รับการประชุม/อบรม/ศึกษาดูงานเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลทุกคน คิดเป็นร้อยละ 100

ด้านความรู้ที่ได้รับจากการประชุม/อบรม/ศึกษาดูงานเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ได้รับความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 82.35 รองลงมา คือ แนวทางการจัดการเรียนรู้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลและแนวทางการบริหารจัดการระบบคุณภาพ คิดเป็นร้อยละ 76.47 และแนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนรู้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล คิดเป็นร้อยละ 58.82 ตามลำดับ

1.2 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามของครูผู้สอน จำนวน 255 คน พบว่า ด้านวุฒิการศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 54.12 รองลงมา คือ จบการศึกษาระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 45.10 และระดับปริญญาเอก คิดเป็นร้อยละ 0.78 ตามลำดับ

ด้านประสบการณ์ในการทำงาน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงาน 6-10 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 21.96 และรองลงมา คือ มีประสบการณ์ในการทำงาน 16 - 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 21.57 และมีประสบการณ์ในการทำงาน 11 - 15 ปี และ 20 ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 20.00 เท่ากัน ตามลำดับ

ด้านวิชาที่สอนในหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ทำการสอนในรายวิชาการศึกษาค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ – IS1 มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 44.71 และรองลงมา คือ รายวิชาการสื่อสารและการนำเสนอ – IS2 คิดเป็นร้อยละ 35.69 และรายวิชาการนำองค์ความรู้ไปใช้บริการสังคม – IS3 คิดเป็นร้อยละ 30.20 ตามลำดับ

การได้รับการประชุม/อบรม/ศึกษาดูงานเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเคยได้รับการประชุม/อบรม/ศึกษาดูงานเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล คิดเป็นร้อยละ 87.84 และไม่เคยได้รับการประชุม/อบรม/ศึกษาดูงานเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล คิดเป็นร้อยละ 12.16

ด้านความรู้ที่ได้รับจากการประชุม/อบรม/ศึกษาดูงานเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ได้รับความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 74.12 รองลงมา คือ แนวทางการจัดการเรียนรู้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล คิดเป็นร้อยละ 59.61 และแนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนรู้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล คิดเป็นร้อยละ 45.10 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 สภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล

1. ด้านการบริหารหลักสูตร

1.1 ด้านการศึกษาวิเคราะห์และทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรต่างๆ

การปฏิบัติด้านการศึกษาวิเคราะห์และทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรต่างๆ พบว่า ภาพรวมของ การปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.84 โดยโรงเรียนจัดให้มีการวิเคราะห์และทำความเข้าใจรายละเอียดของหลักสูตรห้องเรียน โรงเรียนมาตรฐานสากล และเอกสารประกอบหลักสูตร มีการปฏิบัติมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 อยู่ในระดับมาก

ปัญหาด้านการศึกษาวิเคราะห์และทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรต่างๆ พบว่า ภาพรวมของปัญหาอยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.50 โดยครูขาดการศึกษารายละเอียดและเอกสารประกอบหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลในรายวิชาที่ตนได้รับมอบหมายให้ทำการสอน มีปัญหามากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.71 อยู่ในระดับน้อย

1.2 ด้านการเตรียมบุคลากรในโรงเรียน

การปฏิบัติด้านการเตรียมบุคลากรในโรงเรียน พบว่า ภาพรวมของการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.66 โดยโรงเรียนมีการเตรียมบุคลากรเพื่อการสอนในหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล มีการปฏิบัติมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 อยู่ในระดับมาก

ปัญหาด้านการเตรียมบุคลากรในโรงเรียน พบว่า ภาพรวมของปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.13 โดยระยะเวลาในการเตรียมความพร้อมการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลไม่เพียงพอ มีปัญหามากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.35 อยู่ในระดับน้อยที่สุด

1.3 ด้านการจัดครูเข้าสอน

การปฏิบัติด้านการจัดครูเข้าสอน พบว่า ภาพรวมของการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.73 โดยโรงเรียนจัดครูเข้าสอนตามความสามารถ ความถนัดและประสบการณ์ทุกรายวิชาในหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลมีการปฏิบัติมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 อยู่ในระดับมาก

ปัญหาด้านการจัดครูเข้าสอน พบว่า ภาพรวมของปัญหาอยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.65 โดยโรงเรียนขาดแคลนครูชาวต่างชาติที่มีความรู้และเชี่ยวชาญในรายวิชาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ มีปัญหามากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.71 อยู่ในระดับน้อย

1.4 ด้านการจัดตารางสอน

การปฏิบัติด้านการจัดตารางสอน พบว่า ภาพรวมของการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.16 โดยโรงเรียนจัดตารางสอนโดยคำนึงถึงความเหมาะสมของลักษณะวิชาและห้องที่ใช้ในการเรียนการสอน มีการปฏิบัติมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 อยู่ในระดับมาก

ปัญหาด้านการจัดตารางสอน พบว่า ภาพรวมของปัญหาอยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.99 โดยครูต้องทำหน้าที่สอนหลายระดับชั้นจึงยุ่งยากในการจัดตารางสอน มีปัญหามากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.47 อยู่ในระดับน้อยที่สุด

1.5 ด้านการจัดแผนการเรียน

การปฏิบัติด้านการจัดแผนการเรียน พบว่า ภาพรวมของการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.26 โดยโรงเรียนจัดกลุ่มผู้เรียนตามความสามารถและคำนึงถึงระดับศักยภาพของผู้เรียน มีการปฏิบัติมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.53 อยู่ในระดับมาก

ปัญหาด้านการจัดแผนการเรียน พบว่า ภาพรวมของปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.21 โดยโรงเรียนใช้แบบทดสอบการคัดเลือกนักเรียนที่ไม่ได้มาตรฐาน มีปัญหามากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.24 อยู่ในระดับน้อยที่สุด

1.6 ด้านการจัดบริการวัสดุหลักสูตรและสื่อการจัดการเรียนรู้

การปฏิบัติด้านการจัดบริการวัสดุหลักสูตรและสื่อการจัดการเรียนรู้ พบว่า ภาพรวมของการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.37 โดยโรงเรียนจัดหาเอกสารหลักสูตร ตำราและเอกสารทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลอย่างเพียงพอ มีการปฏิบัติมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.82 อยู่ในระดับมาก

ปัญหาด้านการจัดบริการวัสดุหลักสูตรและสื่อการจัดการเรียนรู้ พบว่า ภาพรวมของปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.12 โดยโรงเรียนขาดห้องเก็บวัสดุหลักสูตรและสื่อการจัดการเรียนรู้ในหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.53 อยู่ในระดับน้อย

1.7 ด้านการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร

การปฏิบัติด้านการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร พบว่า ภาพรวมของการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.21 โดยโรงเรียนมีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในด้านต่างๆ เช่น อาคารสถานที่ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องบริการสื่อ ศูนย์วิชาการ มีการปฏิบัติมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.29 อยู่ในระดับปานกลาง

ปัญหาด้านการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร พบว่า ภาพรวมของปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.97 โดยโรงเรียนขาดงบประมาณในการดำเนินโครงการต่างๆ/การเบิกจ่ายล่าช้า มีปัญหามากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.24 อยู่ในระดับน้อยที่สุด

1.8 ด้านการนิเทศติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร

การปฏิบัติด้านการนิเทศติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร พบว่า ภาพรวมของการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.44 โดยโรงเรียนวางแผนปฏิบัติการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล มีการปฏิบัติมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.71 อยู่ในระดับมาก

ปัญหาด้านการนิเทศติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร พบว่า ภาพรวมของปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.14 โดยโรงเรียนขาดการติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างเป็นระบบ/ต่อเนื่อง มีปัญหามากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.35 อยู่ในระดับน้อยที่สุด

1.9 ด้านการประชาสัมพันธ์หลักสูตรแก่ผู้ปกครองและชุมชน

การปฏิบัติด้านการประชาสัมพันธ์หลักสูตรแก่ผู้ปกครองและชุมชน พบว่า ภาพรวมของการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.74 โดยโรงเรียนส่งเสริมให้มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกิจกรรมในหลักสูตรในหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล มีการปฏิบัติมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.93 อยู่ในระดับมาก

ปัญหาด้านการประชาสัมพันธ์หลักสูตรแก่ผู้ปกครองและชุมชน พบว่า ภาพรวมของปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.26 โดยโรงเรียนขาดการกำหนดนโยบายหรือแนวทางการประชาสัมพันธ์หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลอย่างต่อเนื่อง มีปัญหาที่สุดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.35 อยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. ด้านงานสอน

2.1 ด้านการทำความเข้าใจหลักสูตรและปรับให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น

การปฏิบัติด้านการทำความเข้าใจในหลักสูตรและปรับให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น พบว่า ภาพรวมของการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.71 โดยครูจัดทำประมวลรายวิชาที่สอดคล้องกับจุดเน้นของรายวิชาตามหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล มีการปฏิบัติมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.76 อยู่ในระดับมาก

ปัญหาด้านการทำความเข้าใจในหลักสูตรและปรับให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น พบว่า ภาพรวมของปัญหาอยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.59 โดยโครงสร้างของหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลไม่ชัดเจน มีปัญหามากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.79 อยู่ในระดับน้อย

2.2 ด้านการวางแผนการสอน

การปฏิบัติด้านการวางแผนการสอน พบว่า ภาพรวมของการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85 โดยครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาที่รับมอบหมายล่วงหน้า มีการปฏิบัติมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 อยู่ในระดับมาก

ปัญหาด้านการวางแผนการสอน พบว่า ภาพรวมของปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.33 โดยครูไม่มีเวลาจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เนื่องจากสอนหลายรายวิชา มีปัญหามากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.65 อยู่ในระดับน้อย

2.3 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร

การปฏิบัติด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร พบว่า ภาพรวมของการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.73 โดยครูจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ โดยจัดกิจกรรมการนำองค์ความรู้ไปใช้บริการสังคม (IS3) โดยเน้นให้ผู้เรียนนำสิ่งที่เรียนรู้จากรายวิชา IS1 และ IS2 ไปประยุกต์ใช้ในการทำประโยชน์ต่อสังคม มีการปฏิบัติมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.93 อยู่ในระดับมาก

ปัญหาด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร พบว่า ภาพรวมของปัญหาอยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.81 โดยครูขาดความรู้และทักษะการสอนในรายวิชาภาษาต่างประเทศภาษาที่ 2 (รายวิชาเพิ่มเติมที่เป็นมาตรฐานสากล) มีปัญหามากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.80 อยู่ในระดับปานกลาง

2.4 ด้านการพัฒนาและใช้สื่อการจัดการเรียนรู้

การปฏิบัติด้านการพัฒนาและใช้สื่อการจัดการเรียนรู้ พบว่า ภาพรวมของการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.46 โดยครูใช้สื่อการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายในการ

กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ในหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล มีการปฏิบัติมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.53 อยู่ในระดับมาก

ปัญหาด้านการพัฒนาและใช้สื่อการเรียนการสอน พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยของปัญหาเท่ากับ 1.57 โดยครูไม่มีเวลาผลิต/พัฒนาสื่อการจัดการเรียนรู้ มีปัญหามากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.95 อยู่ในระดับน้อย

2.5 ด้านการจัดสอนซ่อมเสริม

การปฏิบัติด้านการจัดสอนซ่อมเสริม พบว่า ภาพรวมของการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.31 โดยโรงเรียนมีการจัดสอนซ่อมเสริมเป็นกรณีพิเศษนอกเหนือไปจากการสอนปกติ เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนสามารถบรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ มีการปฏิบัติมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.51 อยู่ในระดับมาก

ปัญหาด้านการจัดสอนซ่อมเสริม พบว่า ภาพรวมของปัญหาอยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.75 โดยครูไม่มีความรู้ในการสร้างโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปเพื่อใช้ในการจัดสอนซ่อมเสริม มีปัญหามากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.13 อยู่ในระดับน้อย

2.6 ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

การปฏิบัติด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ พบว่า ภาพรวมของการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.67 โดยครูแจ้งวัตถุประสงค์วิธีการในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ให้ผู้เรียนทราบล่วงหน้า มีการปฏิบัติมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.84 อยู่ในระดับมาก

ปัญหาด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ พบว่า ภาพรวมของปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.10 โดยครูไม่มีความรู้ความเข้าใจในการสร้างเครื่องมือวัดผลแบบอื่นๆ นอกจากแบบทดสอบ มีปัญหามากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.27 อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 การนำเสนอแนวทางในการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล

จากผลการศึกษาสภาพและปัญหาของการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล และการจัดกระบวนการสนทนากลุ่ม (Focus group) เกี่ยวกับแนวทางการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล ผู้วิจัยได้วิเคราะห์เนื้อหาและนำเสนอแนวทางการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล ดังนี้

1. ด้านการบริหารหลักสูตร

1.1 โรงเรียนควรจัดให้มีการวิเคราะห์และทำความเข้าใจในรายละเอียดของหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล และเอกสารประกอบหลักสูตร และให้ครูผู้สอนได้ประชุมร่วมกันเพื่อศึกษาหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลก่อนที่จะนำหลักสูตรไปใช้

1.2 โรงเรียนควรมีการเตรียมบุคลากรเพื่อการสอนในหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลและควรมีการลดภาระงานอื่นๆ เพื่อให้ครูได้เตรียมความพร้อมในการสอนในหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล

1.3 โรงเรียนควรจัดครูเข้าสอนตามความสามารถ ความถนัดและประสบการณ์ทุกรายวิชา ในหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลและควรมีการจัดอบรมให้ครูผู้สอนทุกคนเพื่อให้ได้รับความรู้ที่จะนำไปใช้ในการดำเนินการสอนให้เป็นไปในแนวเดียวกัน

1.4 โรงเรียนควรจัดตารางสอนโดยคำนึงถึงความเหมาะสมของลักษณะวิชาและห้องที่ใช้ในการเรียนการสอน โดยควรจัดให้ผู้เรียนได้เรียนในรายวิชา IS พร้อมกันเวลาเดียวกันทั้งโรงเรียน และให้แบ่งหน้าที่ครูผู้สอน โดยในรายวิชา IS1 ให้ครูประจำชั้นดูแลให้คำแนะนำในคาบที่ตนเองได้รับมอบหมาย สำหรับในรายวิชา IS2 และ IS3 ให้ครูภาษาไทยและครูภาษาต่างประเทศเป็นผู้ดูแล และทำการกำหนดเวลาเรียนในตารางสอนเป็นอีกช่วงเวลาหนึ่ง เพื่อลดความยุ่งยากให้กับผู้จัดตารางสอน และเป็นการสะดวกต่อการนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่อง

1.5 โรงเรียนควรจัดกลุ่มผู้เรียนตามความสามารถและคำนึงถึงระดับศักยภาพของผู้เรียน และควรมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เสริมที่ตรงกับความสามารถของผู้เรียนขึ้น อาจจะเป็นช่วงเวลาหลักเล็กเรียนก็ได้

1.6 โรงเรียนควรจัดหาเอกสารหลักสูตร ตำราและเอกสารทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลอย่างเพียงพอ รวมถึงมีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในด้านสถานที่เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล เช่น อาคารสถานที่ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องบริการด้านสื่อ ศูนย์วิชาการ ให้พร้อม

1.7 โรงเรียนควรมีการวางแผนปฏิบัติการนิเทศ และติดตามผลการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล โดยจัดให้มีการจัดอบรมเรื่องการนิเทศเพื่อให้ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศการสอนโดยผู้เชี่ยวชาญ

1.8 โรงเรียนควรส่งเสริมให้มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกิจกรรมในหลักสูตรในหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล โดยจัดทำเว็บไซต์โรงเรียน มีเอกสารเกี่ยวกับหลักสูตรให้ผู้สนใจทำการดาวน์โหลดได้

1.9 โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลและอยู่ในกลุ่มเดียวกันควรมีการรวมตัวกันเพื่อจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์ที่เป็นโครงการความร่วมมือกันระหว่างโรงเรียน อย่างเช่น การจัดนิทรรศการเกี่ยวกับหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล เพื่อให้ผู้เรียนต่างโรงเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมนอกจากจะเป็นการประชาสัมพันธ์หลักสูตรแล้ว ผู้เรียนยังมีโอกาสนำเสนอผลงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน

2. ด้านงานสอน

2.1 ครูควรจัดทำประมวลรายวิชาที่สอดคล้องกับจุดเน้นของรายวิชาตามหลักสูตรโรงเรียน มาตรฐานสากลและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาที่รับมอบหมายล่วงหน้า

2.2 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรมีหน่วยงานในการทำสื่อการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ และเอกสารประกอบหลักสูตรต่างๆ ขึ้นมาแล้วอัปโหลดขึ้นเว็บไซต์เพื่อให้ ผู้สอนแต่ละโรงเรียนดาวน์โหลดมาใช้ได้

2.3 ครูควรจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ โดยจัด กิจกรรมการนำองค์ความรู้ไปใช้บริการสังคม (IS) ซึ่งเน้นให้ผู้เรียนนำสิ่งที่เรียนรู้จากรายวิชา IS1 และ IS2 ไปประยุกต์ใช้ในการทำประโยชน์ต่อสังคม

2.4 สำหรับความเข้าช้ชอนกับรายวิชาโครงการนั้น สามารถแก้ไขโดยปรับให้เรียน IS ก่อนที่ จะเรียนโครงการ เพื่อให้ผู้เรียนหาสิ่งที่สนใจจาก IS และนำไปใช้ต่อยอดในการเรียนวิชาโครงการ หรือ ตัดรายวิชาโครงการออกและใช้การประเมินผลวิชาโครงการร่วมกับ IS

2.5 ครูควรใช้สื่อการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายในการกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ในหลักสูตร โรงเรียนมาตรฐานสากล โดยมีการจัดอบรมด้านการสร้างสื่อและใช้สื่อโดยผู้เชี่ยวชาญ หรือจัดให้เพื่อน ครูที่มีความชำนาญสอนครูด้วยกันเอง

2.6 ครูควรออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนตนเองใช้สื่อที่มี อยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด

2.7 โรงเรียนควรมีการจัดสอนซ่อมเสริมเป็นกรณีพิเศษนอกเหนือ ไปจากการสอนปกติเพื่อ พัฒนาให้ผู้เรียนสามารถบรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่กำหนดไว้

2.8 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ครูควรมีความรู้ในการสร้างเครื่องมือวัดผลที่มีความ หลากหลายสามารถวัดและประเมินผลได้ผลตรงตามความเป็นจริง

การอภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง การนำเสนอแนวทางในการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล มีข้อควรอภิปรายผลและเสนอแนะดังนี้

1. สภาพการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล

1.1 ด้านการบริหารหลักสูตร

จากผลการวิจัยในด้านการบริหารหลักสูตร พบว่า ทางโรงเรียนให้ความสำคัญเกี่ยวกับด้านการจัดตารางสอนมากที่สุด ผู้วิจัยมีความเห็นว่า หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลที่เกิดขึ้นนั้น ไม่ใช่หลักสูตรใหม่ทั้งหมดที่เข้ามาใหม่ในสถานศึกษา แต่เป็นการเพิ่มรายวิชาเพิ่มเติม (ในหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล) เข้ามา โรงเรียนจึงให้ความสำคัญกับการจัดตารางสอน เนื่องจากเป็นกระบวนการหนึ่งซึ่งมีความสำคัญในการจัดการเรียนการสอน การกำหนดคาบเรียน การกำหนดสถานที่ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการกำหนดครูผู้สอน ซึ่งจากการจัดกระบวนการสนทนากลุ่ม (Focus group) เกี่ยวกับแนวทางการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล ผู้เชี่ยวชาญทางด้านหลักสูตรนี้ ได้ให้ข้อมูลว่า ทางโรงเรียนของตนเองก็ให้ความสำคัญกับการจัดตารางสอน เพราะแต่ละโรงเรียนได้ปรับหลักสูตรให้เข้ากับบริบทของโรงเรียนตนเอง ทำให้การจัดครูเข้าสอนในรายวิชาเพิ่มเติมที่แต่ละโรงเรียนจัดขึ้นนั้นแตกต่างกัน โดยในบางโรงเรียนนั้นให้ครูที่ปรึกษาเป็นผู้ดำเนินการสอน แต่ในบางโรงเรียนให้ตัวแทนครูจากกลุ่มสาระต่างๆ เช่นจาก กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาต่างประเทศ ภาษาอังกฤษอาชีพและเทคโนโลยี เป็นผู้เข้าสอน เป็นต้น ซึ่งสิ่งที่กล่าวมานั้นนับเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี โดยทางโรงเรียนต้องดำเนินการจัดตารางสอนให้เหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับ รุจิรุ ภูสาระ (2551) กล่าวถึงการจัดตารางสอนหรือตารางเรียนไว้คือ ตารางกำหนดวิชาและเวลาที่เรียนในแต่ละวันตลอดสัปดาห์ เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการสอน และวิชัย วงษ์ใหญ่ (2554) ได้กล่าวถึง การจัดครูเข้าสอนว่า ครูมีบทบาทอย่างมากต่อการเรียนรู้ของเด็กและหลักสูตรจะบรรลุจุดหมายหรือไม่อยู่ที่ครูเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้นครูต้องมีการเปลี่ยนแปลงให้ทันต่อเหตุการณ์ในสังคมอยู่เสมอ เพื่อจัดประสบการณ์เรียนของเด็กให้สามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงได้

1.2 ด้านงานสอน

จากผลการวิจัยในด้านงานสอน พบว่า ทางโรงเรียนให้ความสำคัญเกี่ยวกับด้านการวางแผนการสอนมากที่สุด ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การที่โรงเรียนต่างๆ ให้ความสำคัญในการวางแผนการสอน เนื่องจากหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลนั้นเป็นสิ่งที่เข้ามาใหม่ในโรงเรียน เป็นเรื่องใหม่สำหรับครู จึงทำให้ครูผู้สอนต้องร่วมกันวางแผนการสอน เพราะเป็นสิ่งสำคัญมากในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนบรรลุในจุดมุ่งหมายที่หลักสูตรต้องการ ซึ่งจะเป็นเช่นนั้นได้ ครูผู้สอนนั้นควรรู้ว่าตนเองต้องสอนอะไรและจัดการเรียนรู้อย่างไร เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ เขียน วันทนิยตระกูล

(2552) กล่าวเกี่ยวกับ การวางแผนการสอนว่า เป็นการจัดวางโปรแกรมการสอนทั้งหมดในวิชาใดวิชาหนึ่งไว้ล่วงหน้า เพื่อช่วยให้ครูผู้สอนได้จัดดำเนินการเรียนการสอนให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่วางไว้ ดังนั้นในแผนการสอนจะต้องประกอบไปด้วยรายละเอียดตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ เช่น มีจุดประสงค์ความคิดรวบยอด/หลักการ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน การวัดผล/ประเมินผล และจำนวนคาบเวลาที่ใช้สอน ทุกสิ่งทุกอย่างจะต้องจัดรวมไว้อย่างมีระบบระเบียบในแผนการสอน

2. การนำเสนอแนวทางในการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล

จากผลการวิจัยการนำเสนอแนวทางในการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล มีข้อสำคัญที่ควรอภิปรายผล ดังนี้

2.1 ด้านการบริหารหลักสูตร

จากผลการวิจัยพบว่า

2.1.1 โรงเรียนควรจัดตารางสอนโดยคำนึงถึงความเหมาะสมของลักษณะวิชาและห้องที่ใช้ในการเรียนการสอน โดยควรจัดให้ผู้เรียนได้เรียนในรายวิชา IS พร้อมกันเวลาเดียวกันทั้งโรงเรียน และให้แบ่งหน้าที่ครูผู้สอน โดยในรายวิชา IS1 ให้ครูประจำชั้นดูแลให้คำแนะนำในคาบที่ตนเองได้รับมอบหมาย สำหรับในรายวิชา IS2 และ IS3 ให้ครูภาษาไทยและครูภาษาต่างประเทศเป็นผู้ดูแล และทำการกำหนดเวลาเรียนในตารางสอนเป็นอีกช่วงเวลาหนึ่ง เพื่อลดความยุ่งยากให้กับผู้จัดตารางสอนและเป็นการสะดวกต่อการนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่อง ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การจัดตารางสอนในลักษณะนี้เป็นการอำนวยความสะดวกทั้งในการจัดการเรียนการสอนของครูและการเรียนรู้ของผู้เรียน เนื่องจากการจัดกระบวนการเรียนรู้ในหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลจะเน้นให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้ในสิ่งที่ตนเองสนใจ โดยมีครูเป็นผู้ให้คำปรึกษา การจัดตารางสอนในรายวิชา IS พร้อมกันเวลาเดียวกันทั้งโรงเรียน จะทำให้ผู้เรียนสามารถพบครูที่ปรึกษาที่มีความรู้ในด้านที่ผู้เรียนสนใจในเวลาเรียนได้ อีกทั้งยังอำนวยความสะดวกต่อผู้บริหารในการนิเทศติดตามการสอนของครูได้อย่างเป็นระบบอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ ขวลิขิต ชูกำแพง (2551) ได้กล่าวว่า การจัดตารางสอนเป็นการบริหารและบริการหลักสูตรให้ดำเนินการสอนให้เหมาะสมกับวัย ความสามารถของผู้เรียน ลักษณะของรายวิชา สถานที่และเวลาเรียนในแต่ละภาคการศึกษา เพื่อช่วยในการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.1.2 โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลและอยู่ในกลุ่มเดียวกันควรมีการรวมตัวกันเพื่อจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์ที่เป็นโครงการความร่วมมือกันระหว่างโรงเรียน อย่างเช่น การจัดนิทรรศการเกี่ยวกับหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล เพื่อให้ผู้เรียนต่างโรงเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมนอกจากจะเป็นการประชาสัมพันธ์หลักสูตรแล้ว ผู้เรียนยังมีโอกาสนำเสนอผลงาน และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การประชาสัมพันธ์หลักสูตรลักษณะดังกล่าว

เป็นการจัดแสดง เพื่อสร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจที่ดีระหว่างประชาชนกับหน่วยงานและโรงเรียนในโครงการ โดยการนำเสนอข้อมูลที่เห็นเป็นรูปธรรม ผ่านการนำเสนอผลงานจากตัวผู้เรียนเอง ทำให้ประชาชน ชุมชนเห็นถึงผลผลิตและความสำเร็จของหลักสูตร จะเป็นการส่งเสริมเข้าใจในหลักสูตร ให้ประชาชนยอมรับสนับสนุนและให้ความร่วมมือในการดำเนินงานด้านหลักสูตรนี้ของโรงเรียนต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับ วิชัย วงษ์ใหญ่ (2554) ได้แบ่งการประชาสัมพันธ์หลักสูตร แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. การประชาสัมพันธ์ภายใน คือ การสร้างความรู้ความเข้าใจอันดีกับกลุ่มเป้าหมาย ในสถาบันหรือหน่วยงาน เพื่อช่วยเหลือสนับสนุนการใช้หลักสูตร ลดความขัดแย้ง ความไม่เข้าใจใน บรรยากาศการปฏิบัติงาน รวมทั้งการให้ข่าวสาร ความรู้เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรแก่บุคลากร
2. การประชาสัมพันธ์ภายนอกคือการสร้างความรู้ความเข้าใจอันดีกับกลุ่มเป้าหมาย ภายนอกหน่วยงาน ได้แก่ ประชาชน ส่วนราชการ หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร การประชาสัมพันธ์ภายนอกอาจจัดทำในรูปแบบของการเผยแพร่ข่าวสารผ่านสื่อมวลชนประเภทต่างๆ เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายเกิดความรู้อย่างถูกต้องเกี่ยวกับหลักสูตร
3. การประชาสัมพันธ์เฉพาะกิจ คือ การประชาสัมพันธ์ที่จัดขึ้นให้เหมาะสมตาม ลักษณะของวัตถุประสงค์เฉพาะ เพื่อติดต่อกับกลุ่มเป้าหมายได้ทันที เช่น การประชาสัมพันธ์ คุณลักษณะและความสามารถของผู้ที่จบหลักสูตร ให้กับหน่วยงานที่ต้องการใช้ผลผลิต เพื่อให้เกิด ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง และตัดสินใจที่จะเลือกใช้ผลผลิตของหลักสูตร กระบวนการประชาสัมพันธ์หลักสูตรการดำเนินงานการประชาสัมพันธ์หลักสูตร

2.2 ด้านงานสอน

จากผลการวิจัยพบว่า

2.2.1 ครูควรจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ โดยจัดกิจกรรมการนำองค์ความรู้ไปใช้บริการสังคม (IS3) ซึ่งเน้นให้ผู้เรียนนำสิ่งที่เรียนรู้จากรายวิชา IS1 และ IS2 ไปประยุกต์ใช้ในการทำประโยชน์ต่อสังคม ผู้วิจัยมีความเห็นว่า เมื่อผู้เรียนได้ทำการเรียนรู้ในสิ่งที่ตนเองสนใจและมีความเข้าใจในสิ่งนั้นๆแล้ว ควรนำองค์ความรู้ที่ได้ไปสู่การปฏิบัติจริง โดยการบริการสังคม เช่น การเผยแพร่ความรู้ที่ตนเองศึกษาให้กับบุคคลต่างๆได้เรียนรู้ไปด้วยกัน และนำความรู้ไปพัฒนาหรือแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนที่ตนเองอาศัยอยู่ โดยการกระทำเช่นนี้ นอกจากผู้เรียนจะได้เรียนรู้ในสิ่งที่สนใจแล้วยังนำความรู้ไปใช้ในการช่วยเหลือสังคมให้เกิดการพัฒนาที่ดีขึ้นอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ (2553) ที่ได้กล่าวถึง คุณลักษณะผู้เรียนในหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลว่านักเรียนสามารถสร้างสรรค์ความคิดใหม่ๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อตัวเอง สังคมและประเทศชาติ

2.2.2 ครูควรออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนตนเองใช้สื่อที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การออกแบบการจัดการเรียนรู้ ครูต้องออกแบบให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน เพราะหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลนั้นดำเนินการใช้ทั่วประเทศ ซึ่งแต่ละโรงเรียนนั้นย่อมมีความแตกต่างกัน ทั้งที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ สภาพแวดล้อมและสภาพสังคมโดยรอบ รวมถึงบุคลากรและงบประมาณที่โรงเรียนมีอยู่ด้วย ดังนั้นการเลือกใช้สื่อก็เช่นกัน เมื่องบประมาณแต่ละโรงเรียนที่มีไม่เท่ากัน ครูจะต้องประยุกต์สิ่งต่างๆ ที่โรงเรียนมีอยู่ให้สามารถนำมาใช้เป็นสื่อการจัดการเรียนรู้เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน ภายใต้งบประมาณที่โรงเรียนตนเองมีอยู่อย่างจำกัด ซึ่งสอดคล้อง บัญญัติยมทอง (2553) กล่าวว่า การที่ต้องปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น เนื่องจากหลักสูตรที่ยกร่างขึ้นมาเพื่อใช้กับประชากรโดยส่วนรวมในพื้นที่กว้างขวางทั่วประเทศนั้นมักจะไม่สามารถสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการท้องถิ่น ดังนั้น เพื่อให้หลักสูตรมีความสอดคล้องกับสภาพของสังคมในท้องถิ่น และสามารถสนองความต้องการของผู้เรียน ครูจะได้มีการปรับหลักสูตรกลางให้มีความเหมาะสมกับสภาพของท้องถิ่นที่ใช้หลักสูตรนั้นๆ และกระทรวงศึกษาธิการ (2551) ได้กล่าวว่า การออกแบบการจัดการเรียนรู้ ผู้สอนต้องศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาให้เข้าใจถึงมาตรฐานการเรียนรู้ตัวชี้วัดสมรรถนะสำคัญของนักเรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์และสาระการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับนักเรียนแล้วจึงพิจารณาออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยเลือกใช้วิธีสอนและเทคนิคการสอนสื่อ/แหล่งเรียนรู้การวัดและประเมินผลเพื่อให้ นักเรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพและบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งนี้

1. ควรวางแผนด้านอัตรากำลังครูผู้สอนในหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล พร้อมๆกับการประชาสัมพันธ์หลักสูตร และควรดำเนินการก่อนการประกาศใช้หลักสูตร
2. กระบวนการจัดการเรียนการสอนควรเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มุ่งให้ผู้เรียนเกิดทักษะการคิดวิเคราะห์และสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการประเมินผลการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง
2. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนที่เรียนในหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล

รายการอ้างอิง

- กษมาพร ทองเอื้อ. (2555). **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล.** (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต) สาขาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- เจียน วันทนียตระกูล. (2552). **หลักการสอนและวิธีสอน.** เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา.
- ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์. (2539). **การพัฒนาหลักสูตร : หลักการและแนวปฏิบัติ.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ อลิ้นเพชร.
- ฉันท ชาติทอง. (2551). **การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.** นครปฐม: เพชรเกษมการพิมพ์.
- ชวลิต ชูกำแพง. (2551). **การพัฒนาหลักสูตร.** มหาสารคราม: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาสารคราม.
- ชวลิต แขงทอง. (ม.ป.ป.). **เอกสารประกอบการบรรยาย เรื่อง สื่อการเรียนการสอน.** กรุงเทพฯ: สำนักพัฒนาเทคนิคศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2557). **การพัฒนาหลักสูตรสู่การปฏิบัติ.** กรุงเทพฯ: บริษัทวีพรินท์ (1991) จำกัด.
- ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์. (2551). **การบริหารงานวิชาการและการนิเทศภายในสถานศึกษา.** ปัตตานี: ฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- ทิตนา แคมมณี. (2553). **ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ.** กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธนสาร บัลลังก์ปัทมา. (2553). **โรงเรียนมาตรฐานสากล.** นิตยสารจุลทัศน์, ปีที่ 1(ฉบับที่ 3) (หน้าที่ 30-46).
- ธัญชัย มณีธรรม. (2547). **ปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนนาร่องและโรงเรียนเครือข่าย สังกัดกรุงเทพมหานคร.** (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ธีระ รุญเจริญ. (2550). **การบริหารโรงเรียนยุคปฏิรูปการศึกษา.** กรุงเทพฯ: เอ็กชเปอร์เน็ท.

- บุญเลี้ยง ทุมทอง. (2553). **การพัฒนาหลักสูตร**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญเสริม สัมนาวงศ์. (2553). **การศึกษาการใช้หลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) ของโรงเรียนที่มีผลการสอบวิชาความถนัดทางภาษาจีนสูง**. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประยงค์ เนาวบุตร. (2555). **หน่วยที่ 6 ภารกิจของสถานศึกษา**. นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- พิไลลักษณ์ หมั่นวงศ์. (2549). **การศึกษาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษสุรินทร์ เขต 3**. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพฑูริย์ นันตะสุนนท์. (2557). **หลักสูตรการอาชีวศึกษาและการนำไปใช้**. เอกสารประกอบการบรรยาย. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.
- ยุทธนา พันธุ์มี. (2557). **การออกแบบและประดิษฐ์สื่อฯ**. สืบค้นเมื่อ 19 มีนาคม 2559 <http://eduweb.kpru.ac.th/wbi/index.php/2>
- ราตรี ศรีไพรวรรณ. (2555). **การพัฒนากลยุทธ์การบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับประถมศึกษา**. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รุจิร ภู่อาระ. (2551). **การพัฒนาหลักสูตร:ตามแนวปฏิรูปการศึกษา**. กรุงเทพฯ: บั๊คพอยท์.
- วรรณวไล อธิวาสน์พงค์. (2554). **จัดตารางสอนตารางสอบให้ดี ช่วยให้นักศึกษาเรียนดีได้**. สืบค้นเมื่อ 19 มีนาคม 2559 <http://www.ubu.ac.th/blog/wanwalai-7>
- วรศักดิ์ เพียรชอบ. (2547). **หลักสูตรพลศึกษา**. เอกสารประกอบการสอน(อัดสำเนา). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิชย์.
- วัชร บวรณสิงห์. (2554). **การบริหารหลักสูตร**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2554). **การพัฒนาหลักสูตรระดับอุดมศึกษา**. กรุงเทพฯ: อาร์ แอนด์ ปรีนท์.
- ศรายุทธ วังคะอาด. (2553). **พัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนมาตรฐานสากล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษมัธยมศึกษา เขต 22**. มุกดาหาร: การนำเสนอผลงานวิจัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษมัธยมศึกษา เขต 22.

- ศึกษาธิการ กระทรวง. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551.**
กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- ศึกษาธิการ กระทรวง. (2553). **คู่มือแนวทางการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล.**
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.
- ศึกษาธิการ กระทรวง. (2555). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551.**
กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สรราวุฒิ พัฒรากุล. (2555). **การศึกษาความคิดเห็นของคณะกรรมการดำเนินงานโรงเรียน
มาตรฐานสากล ที่มีต่อการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากลระดับมัธยมศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต),
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.**
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2555). **แนวทางการจัด
การเรียนการสอนในโรงเรียนมาตรฐานสากล ฉบับปรับปรุง.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุม
สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2555). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและ
สังคมแห่งชาติฉบับที่สิบเอ็ด พ.ศ. 2555 – 2559.** กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สูตรไพศาล.
- สุกัน เทียนทอง. (2549). **การสอนซ่อมเสริมโดยวิธีเพื่อนสอนเพื่อน: พี่สอนน้อง.** วารสารวิชาการ1,
มกราคม – มีนาคม 2549.
- สุทธิวรรณ ตันตริจนาวงศ์. (2555). **หน่วยที่ 4 การบริหารทรัพยากรการศึกษา.** นนทบุรี: สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. มหาวิทยาลัย
- สุนีย์ ภูพันธ์. (2546). **แนวคิดพื้นฐานการสร้างและการพัฒนาหลักสูตร.** เชียงใหม่:
The Knowledge Center.
- วิไลพรรณ เสรีวัฒน์. (2555). **การประเมินเชิงระบบโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล.**
(วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- Beauchamp, R. H. (1975). **Education in Japan : A Source Book.** New York: Garland.
- Best W. John. (1997). **Research in Education.** Boston MA: Allyn and Bacon.
- Good, C. V. (1959). **Dictionary of Education.** New York: Mc Graw – Hill Book
Company.

Taba, H. (1962). **Curriculum Development: Theory and Practice**. New York: Harcourt, Brance and World.





หนังสือขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY



ที่ ศธ 0512.6(2791.10)/58-

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

มิถุนายน 2558

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เณรยอด

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นายอธิป หัตถกิจ นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ศึกษาและพัฒนาหลักสูตร
ภาควิชาโนบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง
“การนำเสนอแนวทางในการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุไรรัตน์ สุตรุ่ง
เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้
ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ
ต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.เนาวนิตย์ สงคราม)

รองคณบดี

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ฝ่ายวิชาการ

โทร. 0-2218-2681-82 ต่อ 612



ที่ ศธ 0512.6(2791.10)/58-

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

มิถุนายน 2558

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน นางสาวพรพรรณ สิริปทุมรัตน์

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นายอธิป หัตถกิจ นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิเทศการศึกษและพัฒนาหลักสูตร
ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง
“การนำเสนอแนวทางในการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุไรรัตน์ สุตรุ่ง
เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้
ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ
ต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.เนาวนิตย์ สงคราม)

รองคณบดี

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ฝ่ายวิชาการ

โทร. 0-2218-2681-82 ต่อ 612



ที่ ศธ 0512.6(2791.10)/58-

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

มิถุนายน 2558

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์ ดร.สุรางค์ ณรงค์ศักดิ์สกุล

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นายอธิป หัตถกิจ นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ศึกษาและพัฒนาหลักสูตร
ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง
“การนำเสนอแนวทางในการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุไรรัตน์ สุตรุ่ง
เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้
ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ
ต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.เนาวนิตย์ สงคราม)

รองคณบดี

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ฝ่ายวิชาการ

โทร. 0-2218-2681-82 ต่อ 612

หนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลและทดลองใช้เครื่องมือ





ที่ ศธ 0512.6(2791.10)/58-

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

มิถุนายน 2558

เรื่อง ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลวิจัยและทดลองใช้เครื่องมือ

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นายอธิป หัถถัก นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิเทศการศึกษาศึกษาและพัฒนาหลักสูตร ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิทยานิพนธ์เรื่อง “การนำเสนอแนวทางในการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุไรรัตน์ สุดรุ่ง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลและทดลองใช้เครื่องมือ คือ แบบสอบถาม เรื่อง สภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล กับ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน (ฝ่ายวิชาการ) และคุณครูผู้สอนในหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล 5 รายวิชา รายวิชาละ 1 ท่าน คือ 1. รายวิชา IS1 (การศึกษาค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้) 2. รายวิชา IS2 (การสื่อสารและการนำเสนอ) 3. รายวิชา IS3 (กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์) 4. รายวิชาภาษาอังกฤษ และ 5. รายวิชา ภาษาต่างประเทศภาษาที่ 2 เช่น จีน ญี่ปุ่น ฝรั่งเศส เยอรมัน ฯ รวมผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 7 ท่าน ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นิสิตได้ทำการเก็บข้อมูลวิจัยดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.เนาวนิตย์ สงคราม)

รองคณบดี

ปฏิบัติการแทนคณบดี

งานหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ฝ่ายวิชาการ

โทร. 0-2218-2681-82 ต่อ 612

รายชื่อโรงเรียนมาตรฐานสากลระดับมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร



รายชื่อโรงเรียนมาตรฐานสากลระดับมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร

ที่	รายชื่อโรงเรียน
1	เตรียมอุดมศึกษา
2	เทพศิรินทร์
3	นนทรีวิทยา
4	เบญจมราชาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์
5	พระโขนงพิทยาลัย
6	ยานนาวาเวชวิทยาคม
7	โยธินบูรณะ
8	ราชันันท์อาจารย์สามเสนวิทยาลัย 2
9	ราชวินิต มัธยม
10	วชิรธรรมสาธิต
11	วัดสุทธิวราราม
12	ศรีอยุธยา
13	สตรีวัดมหาพฤฒาราม
14	สตรีวิทยา
15	สตรีศรีสุริโยทัย
16	สวนกุหลาบวิทยาลัย
17	สันติราษฎร์วิทยาลัย
18	สามเสนวิทยาลัย
19	สายน้ำผึ้ง
20	สายปัญญา ในพระราชาธิราชูปถัมภ์
21	สุรศักดิ์มนตรี
22	ดอนเมืองทหารอากาศบำรุง
23	เตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า
24	เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ
25	เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา

รายชื่อโรงเรียนมาตรฐานสากลระดับมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร

ที่	รายชื่อโรงเรียน
26	เทพศิรินทร์ร่มเกล้า
27	นวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษา น้อมเกล้า
28	นวมินทราชินูทิศ บดินทร์เดชา
29	นวมินทราชินูทิศ เบญจมราชาลัย
30	นวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา 2
31	นวมินทราชูทิศ กรุงเทพมหานคร
32	บดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี)
33	บดินทร์เดชา (สิงห์ สิงหเสนี) 2
34	บางกะปิ
35	พรตพิทยพยัต
36	มัธยมวัดหนองจอก
37	ฤทธิยะวรรณาลัย
38	สตรีวิทยา 2
39	สารวิทยา
40	สีกัน (วัฒนานครที่อุปถัมภ์)
41	หอวัง
42	จันทรประดิษฐารามวิทยาคม
43	ชิโนรสวิทยาลัย
44	ทวีธาภิเศก
45	นวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา พุทธมณฑล
46	บางปะกอกวิทยาคม
47	ปัญญาวรคุณ
48	โพธิสารพิทยากร
49	มัธยมวัดนายโรง
50	มัธยมวัดสิงห์

รายชื่อโรงเรียนมาตรฐานสากลระดับมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร

ที่	รายชื่อโรงเรียน
51	รัตนโกสินทร์สมโภชบางขุนเทียน
52	วัดราชโอรส
53	ศึกษานารี
54	ศึกษานารีวิทยา
55	สตรีวัดระฆัง
56	สตรีวัดอัมรินทร์
57	สุวรรณารามวิทยาคม





แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง สภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล

ฉบับที่ 1

สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา และ รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา และ รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ
 - ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า
2. ข้อมูลในแบบสอบถามฉบับนี้ใช้สำหรับการทำการศึกษาวิจัยครั้งนี้เท่านั้น ไม่มีผลกระทบต่อการทำงานและสภาพทางหน่วยงานของท่านแต่อย่างใด
3. ขอความกรุณาจากท่านในการตอบแบบสอบถามฉบับนี้ทุกข้อ

ขอขอบพระคุณอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ที่ท่านกรุณาร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

นายอธิป หัตถกิจ

ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่าน

1. ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน
 - 1. ผู้อำนวยการโรงเรียน
 - 2. รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ
2. วุฒิการศึกษาสูงสุด
 - 1.ปริญญาตรี 2.ปริญญาโท
 - 3.ปริญญาเอก
3. ประสบการณ์ในการทำงาน
 - 1. 1 - 5 ปี 4. 16 - 20 ปี
 - 2. 6 - 10 ปี 5. 20 ปีขึ้นไป
 - 3. 11 - 15 ปี
4. ปีการศึกษาที่โรงเรียนของท่านเข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล
 - ปีการศึกษา 2553
 - ปีการศึกษา 2554
 - ปีการศึกษา 2555
7. การได้รับการประชุม/อบรม/ศึกษาดูงานเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล
 - 1. เคย 2. ไม่เคย

ถ้าเคยได้รับการอบรม ความรู้ที่ได้รับ คือ

 - 1. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล
 - 2. แนวทางการจัดการเรียนรู้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล
 - 3. แนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนรู้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล
 - 4. แนวทางการบริหารจัดการระบบคุณภาพ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ของแต่ละข้อที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงโดยใช้เกณฑ์ พิจารณาดังนี้

- | | | |
|---|---------|--|
| 5 | หมายถึง | มีการปฏิบัติมากที่สุดหรือประสบปัญหามากที่สุด |
| 4 | หมายถึง | มีการปฏิบัติมากหรือประสบปัญหา |
| 3 | หมายถึง | มีการปฏิบัติปานกลางหรือประสบปัญหามาก |
| 2 | หมายถึง | มีการปฏิบัติน้อยหรือประสบปัญหาน้อย |
| 1 | หมายถึง | มีการปฏิบัติน้อยที่สุดหรือประสบปัญหาน้อยที่สุด |

การบริหารหลักสูตร

รายการปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	ปฏิบัติ	ระดับของการปฏิบัติ				
			5	4	3	2	1
1. ด้านการศึกษาวิเคราะห์และทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรต่างๆ							
1.1 โรงเรียนจัดให้มีการวิเคราะห์และทำความเข้าใจรายละเอียดของโรงเรียนมาตรฐานสากล และเอกสารประกอบหลักสูตร							
1.2 บุคลากรในโรงเรียนของท่านมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตร							
1.3 ครูสามารถวิเคราะห์จุดมุ่งหมายของหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลได้ชัดเจน							
1.4 ครูสามารถวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อนำมาจัดลำดับเนื้อหาตามความเหมาะสมในรายวิชาที่ต้องสอนในหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล							
สภาพปัญหา	ไม่ประสบปัญหา	ประสบปัญหา	ระดับของปัญหา				
			5	4	3	2	1
1. สพฐ. ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบดูแลหลักสูตร ขาดการแนะนำในการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล							
2. ครูขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรายละเอียดของหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล							
3. ครูขาดการศึกษารายละเอียดและเอกสารประกอบหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลในรายวิชาที่ตนได้รับมอบหมายให้ทำการสอน							

รายการปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	ปฏิบัติ	ระดับของการปฏิบัติ				
			5	4	3	2	1
2. ด้านการเตรียมบุคลากรในโรงเรียน							
2.1 โรงเรียนมีการเตรียมบุคลากรเพื่อการสอนในหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล							
2.2 โรงเรียนจัดประชุมชี้แจงครูในแต่ละกลุ่มสาระเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลตามแนวทางของ สพฐ.							
2.3 โรงเรียนสนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรมการใช้หลักสูตรมาตรฐานสากลจากหน่วยงานภายนอก							
2.4 โรงเรียนจัดหาเอกสารประกอบหลักสูตรและวัสดุหลักสูตรในหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลให้ครูอย่างเพียงพอ							
2.5 โรงเรียนส่งเสริมให้ครูไปศึกษาดูงานโรงเรียนอื่นที่มีการจัดหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลได้ดี							
2.6 โรงเรียนเชิญวิทยากรมาแนะนำเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลให้แก่ครู							
สภาพปัญหา	ไม่ประสบปัญหา	ประสบปัญหา	ระดับของปัญหา				
			5	4	3	2	1
1. โรงเรียนไม่มีการวางแผน/ไม่มีนโยบายด้านการเตรียมบุคลากรเพื่อการสอนในหลักสูตรหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล							
2. โรงเรียนไม่ได้ความร่วมมือจากหน่วยงาน/บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล							
3. โรงเรียนขาดงบประมาณในการเตรียมความพร้อมในนำหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลมาใช้							
4. โรงเรียนขาดการประชุมอบรมเพื่อเตรียมความพร้อม ในนำหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลมาใช้							
5. ครูผู้สอนไม่ให้ความสำคัญในการศึกษาหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลก่อนที่จะนำหลักสูตรไปใช้							
6. ระยะเวลาในการเตรียมความพร้อมการใช้หลักสูตรในนำหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลไม่เพียงพอ							

รายการปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	ปฏิบัติ	ระดับของการปฏิบัติ					
			5	4	3	2	1	
3. ด้านการจัดครูเข้าสอน								
3.1 โรงเรียนจัดครูเข้าสอนตรงตามความถนัดในรายวิชา IS1, IS2 และ IS3 และตรงตามวิชาเอกในรายวิชาภาษาอังกฤษและภาษาต่างประเทศที่ 2								
3.2 โรงเรียนจัดครูเข้าสอนตามความสามารถ ความถนัดและประสบการณ์ทุกรายวิชาในหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล								
3.3 โรงเรียนเชิญวิทยากรพิเศษมาเสริมศักยภาพและความรู้ของผู้เรียนเพิ่มเติม								
สภาพปัญหา	ไม่ประสบปัญหา	ประสบปัญหา	ระดับของปัญหา					
			5	4	3	2	1	
1. โรงเรียนขาดครูที่มีความรู้และประสบการณ์ในการสอนตามรายวิชาที่เป็นจุดเน้นในหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล								
2. โรงเรียนขาดแคลนครูชาวต่างชาติที่มีความรู้และเชี่ยวชาญในรายวิชาภาษาอังกฤษและวิชาต่างประเทศภาษาที่ 2								
3. โรงเรียนขาดแคลนครูชาวต่างชาติที่มีความรู้และเชี่ยวชาญในรายวิชาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์								
รายการปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	ปฏิบัติ	ระดับของการปฏิบัติ					
			5	4	3	2	1	
4. ด้านการจัดตารางสอน								
4.1 โรงเรียนจัดตารางสอนโดยคำนึงถึงความเหมาะสมของลักษณะวิชาและวัยของผู้เรียน								
4.2 โรงเรียนจัดคาบเวลาเรียนในแต่ละวันได้เหมาะสมกับวิชาที่เรียน								
4.3 โรงเรียนจัดคาบสอนให้กับครูผู้สอนทุกท่านด้วยความเสมอภาค								
4.4 โรงเรียนจัดตารางสอนโดยคำนึงถึงความเหมาะสมของลักษณะวิชาและห้องที่ใช้ในการเรียนการสอน								
สภาพปัญหา	ไม่ประสบปัญหา	ประสบปัญหา	ระดับของปัญหา					
			5	4	3	2	1	
1. ครูผู้สอนต้องสอนหลายระดับชั้นจึงมีความยุ่งยากในการจัดตารางสอน								
2. บุคลากรที่เกี่ยวข้องขาดความรู้ในการจัดตารางสอน								
3. บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการจัดตารางสอนขาดความรู้ในโครงสร้างหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล								
4. เวลาในการจัดตารางสอนตามโครงสร้างหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลน้อยเกินไป								

รายการปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	ปฏิบัติ	ระดับของการปฏิบัติ				
			5	4	3	2	1
5. การจัดการเรียน							
5.1 โรงเรียนจัดกลุ่มผู้เรียนตามความสามารถและค่านึงถึงระดับศักยภาพของผู้เรียน							
5.2 โรงเรียนจัดกลุ่มผู้เรียนด้วยวิธีการทดสอบด้วยแบบทดสอบคัดเลือกและการใช้แฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio)							
สภาพปัญหา	ไม่ประสบปัญหา	ประสบปัญหา	ระดับของการปฏิบัติ				
			5	4	3	2	1
1. โรงเรียนจัดกลุ่มผู้เรียนไม่ตรงกับความสามารถของผู้เรียน							
2. โรงเรียนใช้แบบทดสอบการคัดเลือกนักเรียนที่ไม่ได้มาตรฐาน							
รายการปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	ปฏิบัติ	ระดับของการปฏิบัติ				
			5	4	3	2	1
6. ด้านการจัดบริการวัสดุหลักสูตรและสื่อการจัดการเรียนรู้							
6.1 โรงเรียนจัดหาเอกสารหลักสูตร ตำราและเอกสารทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลอย่างเพียงพอ							
6.2 โรงเรียนสนับสนุนให้ครูผลิตสื่อการจัดการเรียนรู้ และใช้วัสดุหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล							
6.3 โรงเรียนสนับสนุนให้ครูใช้สื่อและวัสดุหลักสูตรที่ทันสมัยสำหรับรายวิชาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง “Independent Study: IS” ซึ่งเป็นจุดเน้นของหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล							
6.4 โรงเรียนสนับสนุนด้านงบประมาณในการทำวัสดุหลักสูตรและสื่อการจัดการเรียนรู้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล							
สภาพปัญหา	ไม่ประสบปัญหา	ประสบปัญหา	ระดับของปัญหา				
			5	4	3	2	1
1. โรงเรียนขาดการสนับสนุนด้านสื่อและวัสดุหลักสูตรในหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลให้กับครู							
2. โรงเรียนขาดห้องเก็บวัสดุหลักสูตรและสื่อการจัดการเรียนรู้ในหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล							
3. โรงเรียนจัดสรรงบประมาณในการผลิตสื่อไม่เพียงพอ							
4. ไม่มีการผลิตสื่อการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ประกอบการสอนในหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลจากส่วนกลาง เช่น เอกสารประกอบการเรียนการสอน หนังสือเรียนและคู่มือครู							

รายการปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	ปฏิบัติ	ระดับของการปฏิบัติ				
			5	4	3	2	1
7. ด้านการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร							
7.1 โรงเรียนมีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในด้านต่างๆ เช่น อาคารสถานที่ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องบริการสื่อ ศูนย์วิชาการ							
7.2 โรงเรียนสนับสนุนในการจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนหลักสูตรในหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล							
สภาพปัญหา	ไม่ประสบปัญหา	ประสบปัญหา	ระดับของปัญหา				
			5	4	3	2	1
1. สถานที่ในโรงเรียนไม่เอื้ออำนวยต่อการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล							
2. โรงเรียนขาดงบประมาณในการดำเนินโครงการต่างๆ/ การเบิกจ่ายล่าช้า							
รายการปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	ปฏิบัติ	ระดับของการปฏิบัติ				
			5	4	3	2	1
8. การนิเทศติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร							
8.1 โรงเรียนให้ความสำคัญในการสังเกตการสอนของครูในหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล							
8.2 ท่านให้คำปรึกษา พุดคุย แลกเปลี่ยนประสบการณ์กับครูผู้สอน							
8.3 โรงเรียนสนับสนุนให้ครูผู้สอนได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์กับเพื่อนครูหรือผู้เชี่ยวชาญการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล							
8.4 โรงเรียนสนับสนุนให้ครูศึกษาเพิ่มเติมหรือนำครูไปศึกษาดูงานด้านการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ของหลักสูตรเพื่อเพิ่มพูนความรู้ในรายวิชาที่เป็นจุดเน้นของหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล							
8.5 โรงเรียนวางแผนปฏิบัติการนิเทศ และติดตามผลการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล							
สภาพปัญหา	ไม่ประสบปัญหา	ประสบปัญหา	ระดับของปัญหา				
			5	4	3	2	1
1. ผู้นิเทศ/ผู้รับการนิเทศขาดความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศการสอน							
2. ขาดการติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างเป็นระบบ/ต่อเนื่อง							
3. ขาดการสนับสนุนด้านงบประมาณในการจัดกิจกรรมการนิเทศ							

รายการปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	ปฏิบัติ	ระดับของการปฏิบัติ				
			5	4	3	2	1
9. ด้านการประชาสัมพันธ์หลักสูตรแก่ผู้ปกครองและชุมชน							
9.1 โรงเรียนส่งเสริมให้มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกิจกรรมในหลักสูตรในหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล							
9.2 โรงเรียนประชาสัมพันธ์หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลหลายรูปแบบ เช่น การออกเอกสารสิ่งพิมพ์ การประชุมสัมมนา การเผยแพร่ทางสื่อมวลชน							
สภาพปัญหา	ไม่ประสบปัญหา	ประสบปัญหา	ระดับของปัญหา				
			5	4	3	2	1
1. โรงเรียนขาดการกำหนดนโยบาย/แนวทางการประชาสัมพันธ์หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลอย่างต่อเนื่อง							
2. โรงเรียนขาดงบประมาณในการประชาสัมพันธ์หลักสูตร							

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง สภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล

ฉบับที่ 2
สำหรับครูผู้สอน

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้สำหรับครูผู้สอน
 - ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า
2. ข้อมูลในแบบสอบถามฉบับนี้ใช้สำหรับการทำการศึกษาวิจัยครั้งนี้เท่านั้น ไม่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานและสถานภาพทางหน่วยงานของท่านแต่อย่างใด
3. ขอความกรุณาจากท่านในการตอบแบบสอบถามฉบับนี้ทุกข้อ

ขอขอบพระคุณอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ที่ท่านกรุณาร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

นายอธิป หัตถกิจ

ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่าน

1. วุฒิการศึกษาสูงสุด
 - 1. ปริญญาตรี
 - 2. ปริญญาโท
 - 3. ปริญญาเอก
2. ประสบการณ์ในการสอน
 - 1. 1 - 5 ปี
 - 2. 6 - 10 ปี
 - 3. 11 - 15 ปี
 - 4. 16 - 20 ปี
 - 5. 20 ปีขึ้นไป
3. ท่านสอนในรายวิชาใดในหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล
 - 1. การศึกษาค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ – IS1
 - 2. การสื่อสารและการนำเสนอ – IS2
 - 3. การนำองค์ความรู้ไปใช้บริการสังคม – IS3
 - 4. ภาษาอังกฤษ (สาระเพิ่มเติมในหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล)
 - 5. ภาษาต่างประเทศภาษาที่ 2 (สาระเพิ่มเติมในหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล)
4. การได้รับการประชุม/อบรม/ศึกษาดูงานเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล
 - 1. เคย
 - 2. ไม่เคย

ถ้าเคยได้รับการอบรม ความรู้ที่ได้รับ คือ

 - 1. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล
 - 2. แนวทางการจัดการเรียนรู้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล
 - 3. แนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนรู้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล
 - 4. แนวทางการบริหารจัดการระบบคุณภาพ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ของแต่ละข้อที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงโดยใช้เกณฑ์พิจารณา ดังนี้

5	หมายถึง	มีการปฏิบัติมากที่สุดหรือประสบปัญหามากที่สุด
4	หมายถึง	มีการปฏิบัติมากหรือประสบปัญหา
3	หมายถึง	มีการปฏิบัติปานกลางหรือประสบปัญหามานกลาง
2	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อยหรือประสบปัญหาน้อย
1	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อยที่สุดหรือประสบปัญหาน้อยที่สุด

งานสอน

รายการปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	ปฏิบัติ	ระดับของการปฏิบัติ				
			5	4	3	2	1
1. ด้านการทำความเข้าใจในหลักสูตรและปรับให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น							
1.1 ท่านศึกษา/ทำความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล							
1.2 ท่านศึกษาโครงสร้างหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล และปรับให้สอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียน							
1.3 ท่านจัดทำประมวลรายวิชาที่สอดคล้องกับจุดเน้นของรายวิชาตามหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล							
1.4 ท่านค้นคว้าเนื้อหาเพิ่มเติมในรายวิชาที่ได้รับมอบหมายให้ทำการสอนในหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล							
สภาพปัญหา	ไม่ประสบปัญหา	ประสบปัญหา	ระดับของปัญหา				
			5	4	3	2	1
1. โครงสร้างของหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลไม่ชัดเจน							
2. ท่านไม่สามารถปรับรายวิชาในหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลให้สอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียน							
3. ท่านขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล							

รายการปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	ปฏิบัติ	ระดับของการปฏิบัติ				
			5	4	3	2	1
2. ด้านการวางแผนการสอน							
2.1 ท่านวิเคราะห์โครงสร้างของรายวิชาในหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลเพื่อกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา และกิจกรรมการจัดการเรียนรู้							
2.2 ท่านเตรียมกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ วิธีการสอน สื่อการจัดการเรียนรู้ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหา							
2.3 ท่านจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาที่รับมอบหมายล่วงหน้า							
2.4 ท่านศึกษาคุณลักษณะที่สำคัญของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 และศึกษาหลักสูตรแกนกลางเพื่อนำมาใช้ในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาในหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล							
สภาพปัญหา							
	ไม่ประสบปัญหา	ประสบปัญหา	ระดับของปัญหา				
			5	4	3	2	1
1. ท่านขาดความรู้และทักษะในการวิเคราะห์จุดมุ่งหมายรายวิชา คำอธิบายรายวิชาเพื่อกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาและกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาที่ได้รับมอบหมายให้สอนในหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล							
2. ท่านขาดความรู้และทักษะในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาที่ได้รับมอบหมาย							
3. ท่านไม่มีเวลาจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เนื่องจากสอนหลายรายวิชา							
รายการปฏิบัติ							
	ไม่ปฏิบัติ	ปฏิบัติ	ระดับของการปฏิบัติ				
			5	4	3	2	1
3. ด้านการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมเสริมหลักสูตร							
3.1 ท่านจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิดวิเคราะห์ตามเป้าหมายของหลักสูตรมาตรฐานสากล							
3.2 ท่านจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์แก่นักเรียนตามโครงสร้างของหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล							
3.3 ท่านจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการที่หลากหลาย							

สภาพปัญหา	ไม่ประสบ ปัญหา	ประสบ ปัญหา	ระดับของปัญหา				
			5	4	3	2	1
5. ด้านการจัดสอนซ่อมเสริม(ต่อ)							
1. ครูขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสอนซ่อมเสริม							
2. ครูไม่มีเวลาในการจัดการสอนซ่อมเสริมให้กับผู้เรียน							
3. ครูไม่มีความรู้ในการสร้างโปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเพื่อใช้ในการจัดสอนซ่อมเสริม							
รายการปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	ปฏิบัติ	ระดับของการปฏิบัติ				
			5	4	3	2	1
6. การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้							
6.1 ท่านศึกษาระเบียบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล							
6.2 ท่านแจ้งวัตถุประสงค์วิธีการในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ให้ผู้เรียนทราบล่วงหน้า							
6.3 ท่านให้ข้อมูลป้อนกลับผู้เรียนหลังการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ทุกครั้ง							
6.4 ท่านวัดและประเมินผลก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียนอย่างสม่ำเสมอ							
6.5 ท่านใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย							
สภาพปัญหา	ไม่ประสบ ปัญหา	ประสบ ปัญหา	ระดับของปัญหา				
			5	4	3	2	1
1. ท่านขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามที่หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลกำหนด							
2. ท่านไม่มีความรู้ความเข้าใจในการสร้างเครื่องมือวัดผลแบบอื่นๆ นอกจากแบบทดสอบ							
3. ท่านไม่ตระหนักถึงความสำคัญในการวัดผลก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน							

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นายอธิป หัตถกิจ เกิดวันที่ 31 กรกฎาคม พ.ศ. 2531 ที่จังหวัดจันทบุรี เข้าศึกษาในคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สำเร็จการศึกษาหลักสูตรการศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป (5 ปี) ในปีการศึกษา 2554 และเข้าศึกษาในระดับปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิเทศการศึกษและพัฒนาหลักสูตร ภาควิชานโยบายการจัดการ และความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2556

ปี พ.ศ. 2555 - 2559 ปฏิบัติงาน ในตำแหน่งครูอัตราจ้าง กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ โรงเรียนเทพศิรินทร์

ปี พ.ศ. 2559 - ปัจจุบัน ปฏิบัติงาน ในตำแหน่งครูผู้ช่วย กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ โรงเรียนที่ปังกรวิทยาพัฒน์(วัดน้อยใน)ในพระราชูปถัมภ์ฯ

